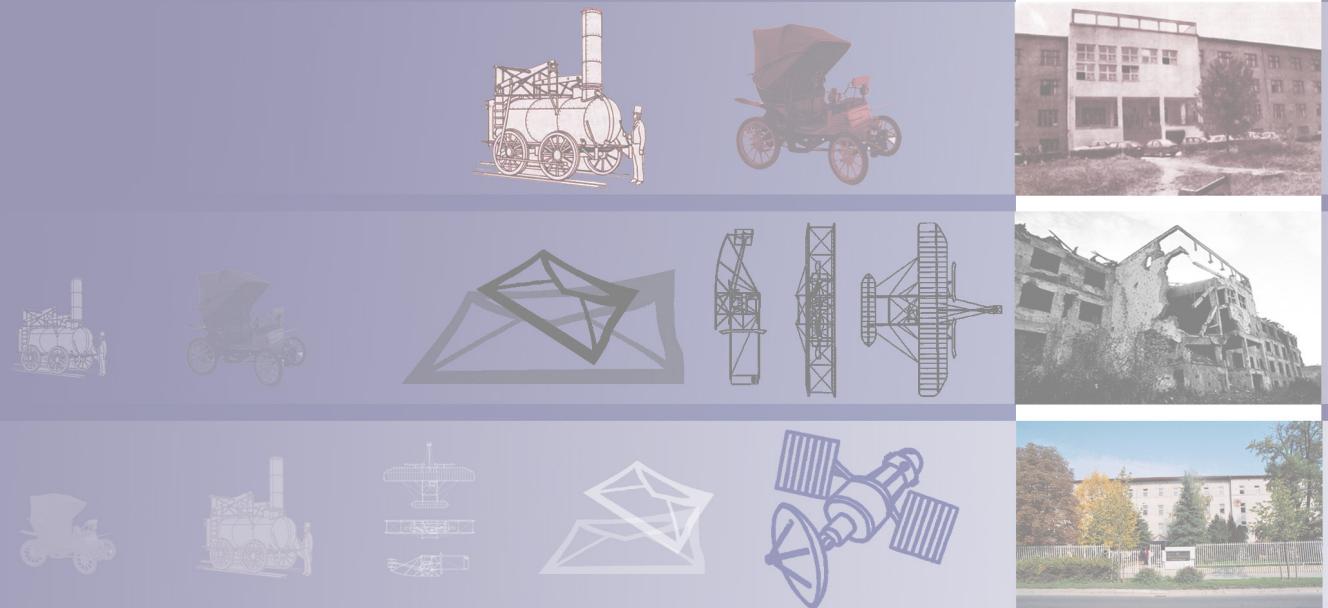

AKULTET ZA SAOBRAĆAJ I KOMUNIKACIJE
FACULTY OF TRAFFIC AND COMMUNICATIONS

UNIVERZITETA U SARAJEVU
UNIVERSITY OF SARAJEVO

1977-2007

Izdavač:

FAKULTET ZA SAOBRAĆAJ I KOMUNIKACIJE
UNIVERZITETA U SARAJEVU, Zmaja od Bosne 8

Redakcioni odbor:

prof. dr Šefkija Čekić

prof. dr Asad Nuhanović

prof. dr Samir Čaušević

doc. dr Osman Lindov

Glavni i odgovorni urednik

prof. dr Šefkija Čekić

Urednik

prof. dr Asad Nuhanović

Tekstovi na engleskom

mr Morgiana Brading

Tehnička priprema i dizajn korica

Agdal Nuhanović

FAKULTET ZA SAOBRAĆAJ I KOMUNIKACIJE
FACULTY OF TRANSPORT AND COMMUNICATIONS
Arhiv Fakulteta za saobraćaj i komunikacije

Za izdavača

prof. dr Šefkija Čekić

30

*M*astavnici, saradnici i radno osoblje Fakulteta za saobraćaj i komunikacije obilježavaju 30 godina svoga plodnoga rada i razvoja. Izuzetno nam je stalo da putem ovog Zapisa omogućimo sadašnjim i budućim generacijama uvid u složenu djelatnost, angažovanost i entuzijazam uposlenika ove Visokoškolske ustanove. Uz to lahko će se vidjeti slijed glavnih i odlučujućih misli i ideja kako su realizovane i šta predstavljaju za budućnost. Samo kolektiv koji je poštivao iskustvo, cjenio radinost i omogućavao pravilan razvoj mladih kadrova mogao je računati na ogromne uspjehe koje je postigao Fakultet za saobraćaj i komunikacije Univerziteta u Sarajevu.

*D*a smo imali i više vremena na raspolaganju ne bismo mogli da predočimo sva dešavanja, i uspjehe ove nadasve primjerne Univerzitetske članice koja desetljećima istrajava na planskoj, stručnoj i savremenoj edukaciji mladih. Inženjeri saobraćaja i komunikacija su sposobljeni da mogu prihvatiti sve izazove modernog doba i rješavati najsloženije zadatke koje će im kompanije i zajednica u cjelini postavljati. Sadržaj Monografije je shodno specifičnosti rada ove visokoškolske institucije pokušao prezentirati kolektivnu angažovanost imajući u vidu da je to sve rezultat doprinosa pojedinaca.

*O*vom prigodom zahvaljujemo se svima onima koji su na bilo koji način pomogli i doprinijeli da Monografija bude pripremljena i štampana.

R e d a k c i j a

30

TRIDESET GODINA FAKULTETA ZA SAOBRAĆAJ I KOMUNIKACIJE
1977 - 2007

Zgrada Saobraćajnog fakulteta u Vogošći prije i poslije ratnih razaranja.

Sadašnja zgrada fakulteta

Vrijeme nastanka i razvoja FSK je burno vrijeme svjetski značajnih dešavanja, naučnotehničke i društvene revolucije,ljudskih stradanja i nezapamćenih katastrofa. Gledajući iz perspektive XXI vijeka, novog milenijuma,može se reći da je to vrijeme lokalnih i regionalnih borbi i sukoba,pada berlinskog zida,informatičke superautostrade, genocida nad Bošnjacima u Srebrenici, terorističkog napada Al'Kaide na SAD,stotine hiljada žrtava cunamija i drugih prirodnih katastrofa,,okupacije Iraka od strane SAD,globalizacije,strepnje i nade za budućnost planete...

Na ovim prostorima je to vrijeme socijalizama i njegovog slamanja,vrijeme agresije, milioni protjerani, stotine hiljada pobijenih, najviše civila, među kojima i ogroman broj onih najnedužnih - djece.To je vrijeme najduže i najbarbarskije opsade jednog grada u savremenoj epohi. U opsadi i bestijalnom granatiranju grada Sarajeva uz mučenje žedu, glađu, isključivanjem vode struje i plina ubijeno je 10.069 Sarajlija od toga 1.572 djece.
Kada bi morali ukratko iznijeti hronologiju 30-godišnjeg razvoja FSK,onda bi mogli reći sljedeće:

Uprvih 15 godina Saobraćajnog fakulteta /1977-1992/ uz osnivanje, naučno-nastavno osoblje stvorilo je stabilnu visokoškolsku ustanovu za educiranje saobraćajnih inženjera i to za dva profila: željeznički transport i saobraćaj i drumski transport i saobraćaj, materijalno i kadrovski ojačati te stvoriti prepostavke za brži i nesmetaniji rast i razvoj.Od 1992 do 1995 godine agresorska sila je svojom rušilačkom snagom htjela uništiti sve ono što nosi obilježje civilizacijske kulture. Međutim, tada na scenu stupaju oni hrabri i nepokolebljivi koji su stali u odbranu , a među njima i patriote sa Saobraćajnog fakulteta.To je impozantan broj od 186 studenata i inženjera,kao i 10 nastavnika i saradnika, a od njih je 8 položilo svoj život za odbranu od agresije na tek priznatu Republiku Bosnu i Hercegovinu.

Uz odbranu Fakultet je uspio provoditi svoju edukativnu i naučnu djelatnost organizovanjem nastave,ispita na dodiplomskom i postdiplomskom studiju,te prvi naučni skup u opkoljenom Sarajevu pod nazivom "Saobraćaj u ratnim uslovima" koji je svoje rezultate predstavio na Međunarodnom Frankfurtskom velesajmu knjiga. Uz to proširuje svoje djelatnosti što je u ovakvim uslovima

pravi podvig i to nastavom za kontrolore leta, nešto kasnije i za inženjere poštansko-telekomunikacijskog saobraćaja.

U isto vrijeme ne prekida svoju uspješnu saradnju sa privredom s ciljem pružanja neposredne pomoći u procesu organizovanja i funkcionalisanja saobraćajnog sistema u ratu i nakon njega. Proširuje i svoju međufakultetsku saradnju širom Evrope.

U posleratnom hodu još više i temeljitije gradi svoje mjesto u svijetu edukacije i nauke. Fakultet postaje punopravni član Evropske konferencije za edukaciju inženjera. To je vrijeme rasprava o informatičko-komunikacijskoj tehnologiji, kao viziji sutrašnjice gdje elektronska vrata o kojima priča Negroponte imajuće svaka kuća. Osjećajući ono što neminovno dolazi Dekanat priprema elaborat o osnovama otvaranja novog odsjeka tehnologije komunikacije za što je neophodno promjeniti i naziv fakulteta u Fakultet za saobraćaj i komunikacije, gdje će se obrazovati novi kadrovi za novo vrijeme.

Posebna pažnja posvećena je odabiru i edukaciji mladih talentovanih kadrova koji će u budućnosti biti nosioci edukacije, razvoja i naučnih dostignuća iz oblasti transportnih i komunikacionih tehnologija. Organizovaće se postdiplomski studiji međunarodnog karaktera na kome su se pored naših educirali i postdiplomci iz drugih razvijenih zemalja Evrope, uz učešće nastavnog kadra iz tih zemalja što je samo potvrdilo ispravnost rada, stečenog ugleda i visokog rejtinga kojeg je stekla ova visokoškolska ustanova. Uporedo s tim u međunarodnoj saradnji Fakultet potvrđuje svoju stručnost i naučnost

ravnopravnim učešćem sa talijanskim i engleskim fakultetima u kreiranju i harmoniziranju nastavnih planova i programa u duhu bolonjskog procesa, čiji je produkt i devet zajedničkih udžbenika.

Na kraju moramo naglasiti da je Fakultet za saobraćaj i komunikacije svojim neprekidnim radom i upornošću dokazao da je nosioc edukativne i istraživačke djelatnosti u Bosni i Hercegovini u oblasti saobraćaja. Slijedeći pokazatelji to transparentno pokazuju:

Od osnivanja novembra 1977. godine - do oktobra 2007. godine na Fakultetu je diplomiralo 835 studenata/ od toga 661 diplomirana inženjera saobraćaja i 167 inženjera saobraćaja, magistriralo 16, a 17 doktoriralo. U proteklih 30 godina u nastavnom procesu do sada je angažovano preko stotinu nastavnika i saradnika. Trenutno na Fakultetu za saobraćaj i komunikacije studira 750 studenata, dok naši diplomci rade kerativne i zahtjevne poslove iz oblasti transporta i komunikacijskih tehnologija osim u BH širom svijeta, između ostalog u Njuorku, Berlinu, Floridi, Miljanu

Saobraćaj je jedan od bitnih faktora privrede u zemljama Evropske unije, kako po svojoj funkciji, tako i po svojem učešću u ključnim ekonomskim indikatorima. Saobraćaj učestvuje sa oko 7 % u ukupnoj zaposlenosti i nacionalnom dohodku, apsorbuje oko 40 % javnih investicija, troši oko 28% energije, izaziva niz negativnih ekoloških efekata, različitog inteziteta po pojedinim saobraćajnim granama i vidovima, u saobraćajnim nesrećama na cestama pogine oko 50.000 ljudi, a 1,6 miliona ljudi godišnje biva povrijeđeno. Bezbjednošću

saobraćaja se može i mora upravljati. Štete posljedice koje nastaju u saobraćaju ne mogu se prihvati kao cjena progresa.

Moramo biti ponosni na pomenute, a izuzetne rezultate koje su postigli nastavnici, saradnici i radno osoblje Fakulteta za saobraćaj i komunikacije čime je stvorena temeljena vrijednost i osnova blistave budućnosti. Takva vizija je moguća zahvaljujući onim hrabrim, nepokolebljivim, istrajnim i odlučnim ljudima koji znaju da se uhvate u koštač sa nedaćama, nepoznanicama i izazovima koji traže vanredna pregalaštva za sprovođenje svoje časne ulogu pedagoga i naučnika u vremenima koja dolaze.

Dekan
prof. dr Šefkija Čekić

Posljedice bestijalnog granatiranja Sarajeva.

Nacionalna univerzitetska biblioteka
/VIJEĆNICA/

Sarajevsko naselje
Dobrinja

Autobaza
CENTROTANS-a

The Faculty of Transport and Communications was established and developed during a turbulent time on the world scene that included social as well as revolutions in many scientific fields, human suffering and great catastrophes. Looking back at the twentieth century one can see that this was a time of local and regional conflicts, fall of Berlin wall, internet, genocide in Srebrenica, Al Qaida's terrorist attacks in the United States, hundreds of thousands victims of Tsunami and other catastrophes, including the United States' occupation of Iraq, globalisation, fear and hope for the future of our planet...

For the countries of this region, this was a time of socialism and its fall, time of aggression, millions of displaced people and hundreds of thousands dead civilians including a great number of children. This was a time of the longest and most barbaric siege of a city in modern times. During the siege and fierce shelling of Sarajevo citizens were tortured, kept thirsty and hungry, without electricity and water for long periods, all eventually coming to a sad end after 10 069 Sarajevans lost their lives, including 1572 children.

If one was to chronologically present the thirty years of the Faculty of Transport and Communications it would look like this:

Over the course of the first fifteen years of the Faculty (1977 – 1992) professional staff established a respectable higher education institution where future transport engineers could get quality education through two courses: Rail transport and Road transport. In addition, plans were developed for capacity building and

further growth and development. In the period between 1992 – 1995 the aggressor intended to destroy every single sign of a civilized culture. However, courageous citizens managed to stand up in defence, among them patriots from the Faculty of Transport. A brave 186 students and engineers, as well as 10 professors and assistants of whom 8 lost their lives in defence of the newly recognised Republic of Bosnia and Herzegovina.

While our staff were defending our country, they still managed to hold lectures and exams for undergraduate and postgraduate courses, and organise the first conference in the besieged Sarajevo titled „Transport in a war zone“. The outcomes of this conference were presented at the International Book Fair in Frankfurt. The Faculty continues to expand its activities, an extraordinary achievement in given conditions, including a course for flight controllers, and later postal transport and telecommunications engineers course.

The Faculty maintains its successful economic co-operation aimed at providing assistance in organising and functioning of transport system during the war and today. We further expanded our inter-faculty co-operation across Europe.

The Faculty finds a more prominent place for itself in the world of science and education in the post-war years. We have become a member of the European conference for education of engineers. This is a time of information and communication technologies and visions of future where every household will have an electronic door that Negroponte speaks of. In order to keep up with changes

and new technologies, the dean's office prepared a paper including suggestions for a new course on communication technologies, which required a new name for the Faculty itself – Faculty of transport and communications.

Special attention was given to selection and education of young, talented future educators and academics in the field of transport and communication technologies. Over time we have organised postgraduate courses with international programmes, attended by students from BiH but also other European countries who were lectured by eminent professors from abroad. This goes to confirm the quality of our work, reputation and respect we have acquired and high rating the faculty enjoys.

Additionally, the Faculty confirms its expertise through various international co-operation projects, including creation and harmonising of the plans and programmes with a number of faculties from Italy and England in accordance with the Bologna process, resulting in nine books.

JIt has to be stressed that the Faculty of Transport and Communications is a prominent actor on educational and scientific scene in Bosnia and Herzegovina. The following numbers confirm that:

- Since its establishment in 1977 until October 2007. 835 students graduated from undergraduate courses.
- 16 students received MA diplomas and 17 Phds.
- Over the past thirty years, over a hundred

professors and assistants have worked at the Faculty.

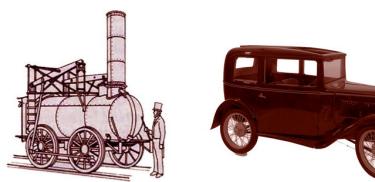
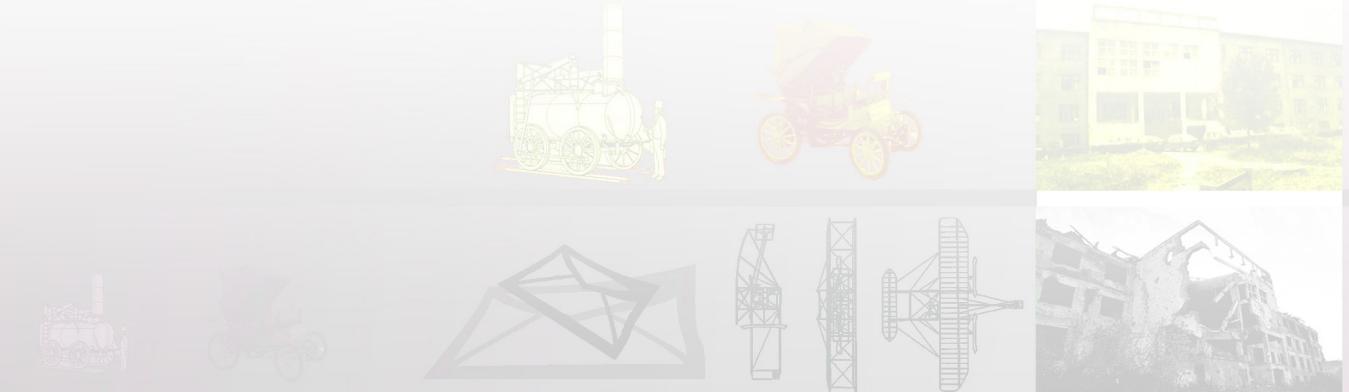
- Currently, there are XX students enrolled, while our former students now use their acquired skills not only in Bosnia and Herzegovina but also in many other countries, including New York, Berlin, Florida, Milan...

Transport is one of the more significant factors of trade in most EU countries due to its function, but also its key economic indicators. Transport makes up 7% of total employment percentage and national budget, around 40% public investment, uses around 28% of energy, contributes to and causes a number of negative ecological effects, around 50 000 people die in car accidents and 1,6 million get injured on the road every year. Transport safety can and has to be controlled. Negative effects of transport cannot be accepted as a necessary price of progress. Negative effects of transport cannot be accepted as a necessary price of progress.

We can truly be proud of the results achieved by the professors, students and all our staff, which are a basis for a bright future. Such vision is possible due to their hard work, their courage and persistence that make them the extraordinary pedagogues and scientists one can rely on in future.

Dean

Prof. dr Sefkija Cekic

30

SAOBRĂCAJNI FAKULTET
1977-1992

FAKULTET ZA SAOBRĂCAJ I KOMUNIKACIJE
FACULTY OF TRAFFIC AND COMMUNICATIONS

UNIVERZITETA U SARAJEVU
UNIVERSITY OF SARAJEVO

1977-2007

Osnivanje Saobraćajnog fakulteta

Saobraćaj je skup različitih transportnih i poštansko-komunikacijskih usluga, koje kao samostalne privredne djelatnosti imaju kao korisni efekat premještanje materijalnih dobara, prijevoz ljudi, prijenos informacija, podataka i energije. Saobraćaj kao važno područje materijalne proizvodnje ima svoje specifične ekonomski karakteristike i zakonitosti po kojima se razlikuje od drugih sektora privrede. Izuzetan interes za brzim, kvalitetnim i efikasnim prevozom, odnosno transportom roba od izvora sirovine do proizvođača, te gotovih proizvoda do potrošača, pojačan je intenziviranjem privrednog rasta kod nas i u svijetu nakon drugog svjetskog rata. Progresivan rast cjelokupne materijalne produkcije čovječanstva inicijativala je potrebe za svim vrstama transporta i komunikacija. To je pospješilo snažan razvoj svih transportnih usluga od cestovnog, drumskog, vodenog, vazdušnog, cjevovodnog do telegarfsko-telefonskog.

Prilikom izgradnje prvih kapitalnih saobraćajnih objekata polovicom XX vijeka utvrđena je važnost profesije saobraćajnog smjera. U isto vrijeme se dolazi do ideje o osnivanju jedne visokoškolske ustanove koja će posebno educirati kadrove iz tih oblasti. Od ideje koja je nastala još 1969. godine tek će 1977. godine napokon biti realizovana osnivanjem Saobraćajnog fakulteta Univerziteta u Sarajevu. Od tada počinje konsolidacija i svakodnevno dokazivanje naučnoistraživačkim radom, u kome je temeljna saobraćajna politika predstavljala osnovu na čemu se zasnivala ova značajna djelatnost. Svakako da je BH privreda uvidjela neophodnost

osnivanje Fakulteta, pa danas upotpunosti koristi rezultate svoje dalekovide odluke, uvijek tražeći da Saobraćajni fakultet još značajnije bude zastupljen u svim segmentima privrednog rasta naše Zajednice. Iako mlada obrazovna ustanova svojim kreativnim i uspješnim angažmanom ona se je nametnula privredi, regionalnim i lokalnim zajedicama kao nezaobilazan partner u planiranju i ostvarenju cjelokupne saobraćajne politike, razvijajući ne samo svoju edukacionu funkciju nego i sve aspekte ove važne djelatnosti.

U poratnim vremenima, nakon drugog svjetskog rata, inženjerski poslovi i zadaci u saobraćaju svode se na izgradnju infrastrukture /ceste, pruge, telekomunikacijske mreže, stanični kapaciteti, i ostale saobraćajne infrastrukture. U toj fazi obim saobraćaja bio je relativno malen, pa eksploracija izgrađenih objekata nije bila složena. Zato se u pravilu za njihovo održavanje i eksploraciju angažuje manji broj graditelja ili proizvođača vozila, tj. stručnjaka građevinskih, mašinskih ili elektroprofila. Ali kada se uvode nova /složenija i snažnija/ vozila ili različiti vidovi vuče, izgrađenim sistemima za sigurno kretanje cestama i prugama, uvođenjem telekomunikacionih, informacionih, upravljačkih ili drugih sistema, povećana je potreba za inženjerima saobraćaja i komunikacija koji će učestvovati u organizovanju i funkcionisanju saobraćajnog sistema.

Za održavanje pojedinih komponenata izgrađenog saobraćajnog sistema angažovani su njihovi graditelji, ali oni ne mogu uspješno da organizuju eksploraciju

cjelokupnog sistema. U ovoj fazi javila se potreba za školovanjem inženjera koji će se baviti organizovanjem i funkcionisanjem saobraćajnog sistema. U savremenom saobraćaju učestvuje mnoštvo raznih voznih jedinica, koja se kreću sve većim brzinama. Sve češće se kretanje pojedinih vrsta vozila izdvaja na posebne saobraćajnice, a za svaki takav vid prevoza formira se cjelovita mreža saobraćajnica. Ove mreže neminovno se međusobno prepliću, postaju sve gušće i zatjevaju da se grade brojni spojni, križni, napojni i drugi objekti. U gradskim zonama sa velikom gustom stanovanja i rada sve češće nastaju situacije da nema prostora za proširenje postojećih ili izgradnju novih saobraćajnih objekata za prihvatanje očekivanog porasta saobraćaja.

U tom vremenu nameću se, kao jedina moguća rješenja ona - koja traže potpunije korišćenje postojećih kapaciteta ili, u raspoloživom gabaritu, izgradnju sistema sa većom prevoznom mogućnošću. Očigledno je da, u ovoj fazi, organizacija transportnih procesa postaje izuzetno složena. Za traženje optimalnih rješenja neophodno je da se razviju specifične naučne metode i visokodiferencirana tehnička sredstva. S obzirom na sve veću učestalost opisanih situacija,

korišćenje specifičnih naučnih metoda i složene opreme postaje potreba i obaveza edukacije studenata za nove profile profesije - saobraćajnih inženjera.

Shodno navedenom saobraćajno inženjerstvo može se definisati kao oblast inženjerstva koja se bavi planiranjem, projektovanjem i tehničkom organizacijom saobraćaja i komunikacijama.

Njegov zadatak je da se u svakoj praktičnoj situaciji formiraju optimalni transportni lanci, tj. uspešivo smjenjivanje saobraćajno-komunikacijskih tehnologija u prostoru i vremenu koji omogućuju bezbjedno, brzo, racionalno i komforntno prevoženje ljudi i robe, odnosno prostornu promjenu mesta našađenja. U prethodnom definisanju naglasak se opravdano stavlja na sveobuhvatnost planiranja i organizovanja funkcije transporta. To ukazuje da se saobraćajni inženjeri bave javnim transportom i interakcijama između različitih vidova transporta, uključujući planiranje mirujućeg i pješačkog saobraćaja.

U odnosu na druge inženjerske discipline, saobraćajno

inženjerstvo bavi se problemima koji ne zavise samo od fizičkih faktora, jer ono, po pravilu, uključuje i ponašanje ljudi / vozača, putnika, pješaka, i sl./ njihove odnose sa kompleksnim okruženjem.

Ovim se nameće neophodnost i aktuelnost profesije saobraćajnih inženjera koji u saobraćaju treba da se primarno bave planiranjem i projektovanjem cijelovitih saobraćajno-komunikacijskih sistema u određenom prostornom obuhvatu. Uz to oni objektivnim metodama istražuju sve vidove i tehnologije transporta koje mogu efikasno i konkretno da zadovolje utvrđene potrebe. Oni se bave specifičnostima pojedinih komponenata saobraćajno-transportnih sistema, odnosima između njih, a sve u svrhu efikasne eksploracije. Njihov osnovni cilj je da se postigne optimalna funkcija komponenata unutar cijelovitog sistema, odnosno da se minimiziraju transportni troškovi, a maksimizira obim produktivnosti uz odgovarajuću sigurnost saobraćaja.

Potrebe BH željezničke i drumske saobraćajne privrede kao osnivača Fakulteta i drugih organizacija koje zapošljavaju saobraćajne inženjere, usvojeno je opredjeljenje da se školuju dva obrazovna profila na odsjecima:

- željeznički transport i
- drumski transport.

Karakter gradiva koji se predavao na odsjecima bio je takav da studente osposobi za brzo uključivanje u rješavanje aktualnih problema privrede u kojima oni treba da započnu svoju stručnu djelatnost.

Zgrada Saobraćajnog fakulteta u Vogošći (1977-1991.)

Saobraćajni fakultet Univerziteta u Sarajevu je bio smješten u naselju Ugorsko izdvojenom i tihom dijelu Vogošće u blizini VW - TAS-ovih /Tvornica automobila Sarajevo/ proizvodno-prodajnih pogona. Čitav krajolik je u zelenilu, a od samog centra Sarajeva udaljen nešto više od osam kilometara, vezan autobuskim i trolejbuskim saobraćajem.

Svi tadašnji sadržaji Fakulteta: edukativni, laboratorijski i slobodne aktivnosti - u potpunosti su animirali studente tokom cijelodnevnog boravka. Fakultet je važio među studentima sarajevskog Univerziteta za uzornu naučno-

nastavnu ustanovu na kojoj su studenti i profesori angažovani u toku cijelog radnog dana. Fakultet je raspolagao savremenim restoranom, organiziranom ishranom studenata, profesora i zaposlenih, savremeno opremljenim treninjnim kabinetima, računarskom opremom, laboratorijima, amfiteatrom, učionicama, salama, kabinetima i modernim PTT sistemom veza za unutrašnje i vanjsko komuniciranje.

Biblioteka Saobraćajnog fakulteta raspolažala je sa oko 6000 knjiga /pored udžbeničke/ i sa oko 60 000 svezaka periodičnih publikacija. Posebno je imponovalo neposredno okruženje Fakulteta, uređeni i redovno održavani park sa stazama za šetnju i klupama za odmor.

Sve je to davalo osebujnost ovoj naučnoj ustanovi koja je gotovo cijelodnevno živjela i odisala naučnom misli, multidisciplinarnosti, intelektualnom snagom, zapravo svrhom radi koje je formirana i radi koje je bivstvovala. Svojom unutarnjom organizovanostu Saobraćajni fakultet je dostojno reprezentovao svoju djelatnost i opstojnost.

Do agresije na saobraćajnom fakultetu,

- iz redova nastavnog osoblja - radila je 41 osoba,
- 167 studenata je diplomiralo.
- za potrebe privrede urađeno je i praktično provedeno preko 50 stručnih i naučnih projekata i odbranjeno je 6 doktorski disertacija.

Uz 10-godišnicu rada Fakulteta zabilježeno je između ostalog i sljedeće:

Saobraćajni inženjeri koji se školuju na Saobraćajnom fakultetu u Sarajevu zauzimaju značajno mjesto u našim zajedničkim naporima da se uključimo u svjetsku podjelu rada i povećamo izvoz. Ovaj vijek je pri kraju, i u novu eru, sa aspekta saobraćaja, ne smijemo ući bez razrađene strategije u kojoj inženjeri saobraćaja imaju odlučujuću ulogu u funkcionisanju saobraćajnog sistema - vidljivim, materijalno valorizovanim, učešćem u umanjenju troškova transporta u cijeni proizvoda i usluga.

Predviđeno je da se u narednom periodu moraju poduzeti odgovarajući koraci koji će doprinijeti našem ukupnom uključivanju u svjetsku podjelu rada i transporta. Prije svega, Vlada Bosne i Hercegovine usvojila je mjere u tom pravcu, koje će rezultirati boljim osposobljavanjem ove grane do početka novog vijeka. Od tih mjer istakli bismo one koje se tiču jedinstvenih odnosa. Između ostalog, potrebno je raditi na usklađivanju razvoja svih grana saobraćaja, razvijati integralni transport, obezbjediti redovno obavljanje i modernizaciju kapaciteta, poboljšavati prevenciju sigurnosti, formirati sistem koji će funkcionisati tarife na ekonomskim principima, a kao posebne mjere ističemo one koje se tiču uvođenja nauke.

Potrebno je ozbiljnije razvijati naučno-istraživački rad preko koga će se obezbjediti široka primjena naučnih i tehničkih dostignuća, te raditi na školovanju stručnih kadrova uz stalno prilagođavanje programa savremenih dostignuća tehnike i tehnologije.

PRVI NASTAVNI PLAN SAOBRAĆAJNOG FAKULTETA U AKADEMSKOJ 1977/78 GODINI

ZAJEDNIČKA NASTAVA („SISTEM INŽINIERI“)

Br	PREDMET	SEMESTAR								
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
1	ONO I DSZ SFRJ	1+1	1+1	1+1	1+1					
2	OSNOVE MARKSIZMA	1+1	1+1	1+1	1+1					
3	FIZIČKO VASPITANJE	1+0+1	0+0+2	0+0+2	0+0+2					
4	UVOD U MATEMATIKU	4+5								
5	MATEMATIKA	2+2	5+6							
6	RAČUNARI I NJIHOVA PRIMJENA		2+1	4+1+2						
7	TEORIJA VJEROVATNOĆE I OPERACIONA ISTRAŽIVANJA			3+2	4+1+2					
8	GRAFIČKE KOMUNIKACIJE	2+4	1+2							
9	FIZIKA		4+2+1	3+2+2						
10	MEHANIKA			3+2	4+3					
11	ELEKTROTEHNIKA					3+1+2	2+1			
12	ENERGETIKA TRANSPORTA						4+2			
13	MATERIJALI I ROBE U TRANSPORTU						2+1			
14	SAOBRAĆAJ I PROSTOR	4+1								
15	KOMPONENTE SAOBRAĆ. TRANSPORTNIH SISTEMA				3+1	3+2				

16	SREDSTVA TRANSPORTA I PRETOVARA					4+2	2+2			
17	ANALIZA SAOBRAĆAJNO TRANSPORTNIH SISTEMA					4+3	2+2			
18	TEORIJA KRETANJA VOZILA						4+2	3+2+1		
19	BEZBJEDNOST U SAOBRAĆAJU						4+2+1			
20	MARKETING U SAOBRAĆAJU						4+1	2+1		
21	SAVREMENE TEHNOLOGIJE U SAOB. TRAN. SISTEMIMA						3+1	3+2		
22	SINTEZA SAOBRAĆAJNO TRANSPORTIH SISTEMA							4+2	3+3	
23	KIBERNETIKA U S.-T. SISTEMIMA							2+2	3+2	
24	ELEKTRIČNI SISTEMI U SAOBRAĆAJI									4+2+1

ODSJEK ZA ŽELJEZNIČKI TRANSPORT

Br	PREDMET	SEMESTAR								
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
25	TEHNOLOGIJA ŽELJEZNIČKOG TRANSPORTA						4+2		4+4	
26	KAPACITETI U ŽELJ. TRANSPORTU								4+3	3+2+1
27	ŠINSKA VOZILA								3+1	3+2
28	SREDSTVA ZA REGULACIJU ŽELJEZNIČKOG SAOBRAĆAJA									3+2
29	ŽELJEZNIČKA GRAĐEVINSKA INFRASTRUKTURA									4+3

ZAJEDNIČKO ZA DRUMSKI TRANSPORT I SAOBRAĆAJNE SISTEME

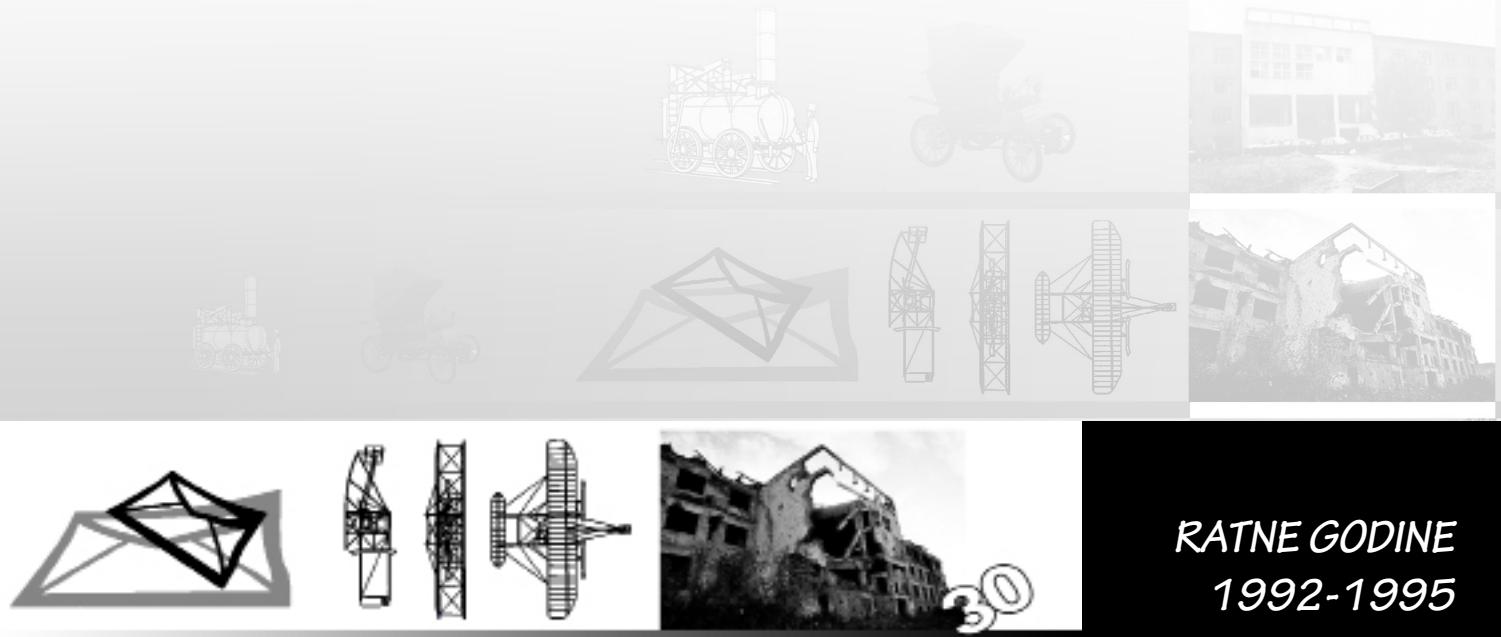
Br	PREDMET	SEMESTAR								
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
30	KAPACITETI DRUMSKOG SAOBRAĆAJA							4+2	3+3	
31	JAVNI GRADSKI PREVOZ PUTNIKA									4+3

ODSJEK ZA DRUMSKI TRANSPORT

Br	PREDMET	SEMESTAR								
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
32	TEHNOLOGIJA DRUMSKOG TRANSPOTA								5+3	3+3
33	DRUMSKA VOZILA								3+2	3+2
34	PUTNA INFRASTRUKTURA									3+2

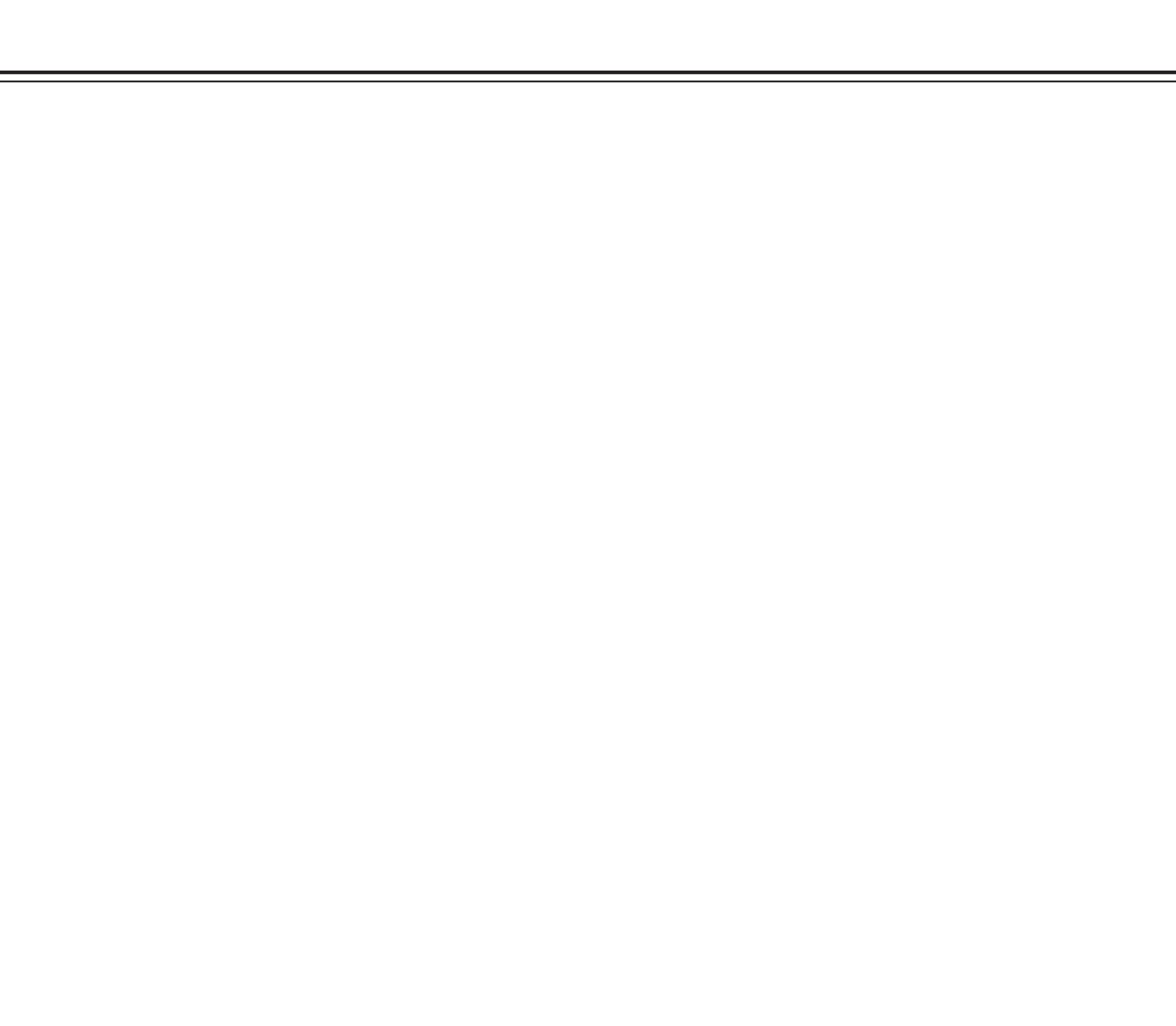
ODSJEK ZA SAOBRAĆAJNE SISTEME

Br	PREDMET	SEMESTAR								
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
35	SAOBRAĆAJNA INFRASTRUTURA								3+2	2+2
36	SAOBRAĆAJNO PLANIRANJE I PROJEKTOVANJE								4+4	2+4
37	INDUSTRIJSKI TRANSPORT									4+2

FAKULTET ZA SAOBRAĆAJ I KOMUNIKACIJE
FACULTY OF TRANSPORT AND COMMUNICATIONS
UNIVERZITETA U SARAJEVU
SK

1977-2007

Početak nezapamćenog genocida, urbicida i opsade grada Sarajeva

Početkom aprila 1992.godine u Sarajevu je vladalo opsadno stanje.Prve granate upućivane sa položaja agresora na brdima iznad grada počele su neselektivno razarati glavni grad nezavisne bh države.Neprijateljski snajperisti su djelovali sa zgrada i uzvisina.Sve prilaze Sarajevu blokirala su oklopno-mehanizovane jedinice agresora.Grad je bio u neprobojnom obruču. Unutar su sadejstvovali agresorske specijalne jedinice i snajperisti.Bilo je samo pitanje vremena kada će pomahnilata agresorska aramada u potpunosti realizovati operaciju okupacije grada,na već viđen krvavi način kako je to učinila ostavljući leševe i zgarišta u Zvorniku, Bjeljini, Foči, Rogatici, Prijedoru i brojnim gradovima u Bosni.

Nešto prije žestokih napada na grad dio nastavnog osoblja srpske nacionalnosti je preko vikenda odlazio i počeo izmještati svoje porodice u Banju Luku, Beograd i druge gradove. Tako su grad napustili doc. dr Simo Mihić, generalni direktor ŽTP-a Sarajevo, i ubrzo zatim dekan Fakulteta prof. dr Đorđe Kopić. Uz dekana Fakulteta otisao je priličan broj nastavnika i zaposlenih u službama Fakulteta. Od 6 aprila počinje neviđen napad na grad. Početak je agresije na BiH. To je vrijeme intezivnog granatiranja i razaranja Sarajeva, to je vrijeme nezapamćenog urbicida u najdužoj opsadi jednog grada u novijoj istoriji. To je vrijeme sistematskog ubijanja Sarajlija, to je vrijeme užasnog i golemog genocida. Konvoji, uglavnom žena i djece, odlazili su iz grada.

Tenkovi,transporteri,prage i pješadija agresora je u talasima pokušavala prodrijeti u grad i okupirati njegov dio po dio.Međutim, gotovo goloruki branici su odolijevali i uspješno odbijali agresorske napade.Tih dana ni jedan branilac nije razmišljao o vlastitom životu.Svoje živote oni su poklonili svom Sarajevu i Bosni,najsvjetlijim tekvinama koje su kroz stoljeća odlikovali civilizaciju,tradiciju,sklad i ljepotu života na ovim prostorima.

Sarajlije su se podijelile samo na dvije skupine i to na barbare - one koji su htjeli razoriti,uništiti i okupirati grad koji im je sve darivao i na antibarbare - one koji nisu dozvoljavali da Sarajevo padne u njihove ruke.U odbranu grada ustali su goloruki civili, ljudi koje je nosilo srce, visoki patriotizam i osjećaj da treba odbraniti živote njihovih najbližih, komšija, djece, starih lica i vlastita domaćinstva.Lista branilaca - kadrova Saobraćajnog fakulteta (**186 studenta i inženjera,kao i 10 nastavnika i saradnika**) zajedno sa svim drugim listama branilaca našeg grada i naše domovine dovoljno govori o patriotizmu , njihove zrelosti i dosljednom opredjeljenju za suverenu i demokratski uređenu državu.Meu ovim braniocima grada od prvih dana otpora agresiji bili su i profesori i asistenti Saobraćajnog fakulteta:

Prof. dr Šefkija Čekić, dr Milan Praskač, Doc. dr Murat Dizdarević,prof. ,predavač specijalist Husein Arslanagić, predavač mr. Enis Srna,asis. Milan Zoranović,asis. Abidin Deljanin, asis. Osman Lindov,asis. Dragan Topić i asis. Jovan Berović.

Uporedno sa izvršavanjem zadataka u odbrani grada svi oni su shodno uslovima i svojim mogućnostima dolazili na Fakultet i obavljali svoje obaveze u nastavi.

Bez obzira na sve nadljudske napore da se zaustave prodori agresorskih tenkova, transportera, praga, uprkos hiljadama granata koje su dolazile sa okolnih brda, vodila se bitka da ono što čini grad - gradom, Sarajevo-Sarajevom, njegov urbani i civilizovani život ni u jednom trenutku ne stane.

Dio nastavnog i radnog osoblja se odazvao pozivu tadašnjeg prodekanu prof. dr Šefkije Čekića kako bi u prostorijama Ekonomskog fakulteta 1992. godine upriličili dogovor o nastavku rada Saobraćajnog fakulteta, jer je zgrada u Vogošći već bila totalno srušena. Sve do tog vremena tekao je nesmetani razvoj ove visokoškolske ustanove. Pomračeni umovi su pokušali nezapamćenom silom zaustaviti sve ono što nosi obilježja civiliziranosti i urbanosti. Ta rušilačka snaga koja se obrušila na zgradu Saobraćajnog fakulteta u Vogošći još i danas predstavlja pravu sliku stradanja i urbicida.

Shodno situaciji formiran je Krizni štab sa prof. dr Šefkijem Čekićem na čelu, dok su članovi prof. dr Ranko Dučić, prof. dr Fahrudin Kiso, prof. dr Milorad Muratović /napustio Fakultet i Sarajevo 1993./ doc. dr Murat Dizdarević i viši asis. mr. Hasna Šamić.

Bilo je to vrijeme odbrane golih života, borbe za obezbjeđenje hrane, vode, ogreva i borbe da se odbrani nauka, njena objektivnost, istina i humanost koju nosi sa sobom. To su posebna vremena kada inat i prkos i nadasve dostojanstvo čuvaju dignitet civilizacijskih normi od barabara s brda, koji su ispoljavali ogromnu agresivnost, destrukciju, rušilačku snagu i mržnju. Bilo je to vrijeme izuzetno hrabrih ljudi. Njima su pripadali i članovi Kriznog štaba Fakulteta koji su u toj formaciji radili do momenta imanovanja dekana od strane Vlade RBIH prof. dr Šefkije Čekića i prodekanu prof. dr Ranka Dučića, prof. dr Fahrudina Kise i doc. dr Murata Dizdarevića. Uz borbu za odbranu Grada vođena je i borba na edukativnom, stručnom i naučnom nivou. To je bila bitka znanja protiv gole sile, primitivizma i nečovječnosti. Tako je 27. maja 1992. organizovan rad ove visokoškolske institucije u prostorijama Ekonomskog

U maju 1992. godine počinje granatiranje zgrade Saobraćajnog fakulteta i neće prestajati sve do potpunog uništenja 1995. godine.

fakulteta sve do 19.08.1992. a potom u prostorijama Instituta Ekonomskog fakulteta, ulica Skenderija 35.Krizni štab funkcionisao je do 30.09.1992.godine.

U prvoj ratnoj godini ispiti su počeli 03.juna 1992.godine,a koje ispunio sve uslove /položio ispite/ stekao je pravo prijave, izrade i polaganja diplomskog rada. Putem Radio Sarajeva upućen je poziv zainteresovanim studentima koji žele slušati nastavu u II i starijim godinama. Kolegij Univerziteta dao je saglasnost 18.novembra 1992. godine za upis 40 studenata drumskog i 35 željezničkog saobraćaja.

U ratnim uslovima radio se po sljedećem nastavnom planu :

AKADEMSKE 1991/92.GODINE

Br	PREDMET	SEMESTAR								
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
01	ODBRANA I ZAŠTITA			2+1	2+1					
02	FIZIČKO VASPITANJE	0+0+1	0+0+1	0+0+1	0+0+1					
1	UVOD U MATEMATIKU	3+4								
2	NACRTNA GEOMETRIJA I GRAFIČKE KOMUNIKACIJE	2+2	2+1+1							
3	MATEMATIKA I	2+2	4+3							
4	MEHANIKA	2+2	3+2							
5	SAOBRAĆAJ I PROSTOR	4+2								
6	MATERIJALI I ROBE U TRANSPORTU	3+1								
7	KOMPONENTE SAOBRAĆ.-TRANSPORTNIH SISTEMA		3+2							
8	FIZIKA		3+2+1	3+2+2						
9	RAČUNARI I PROGRAMIRANJE		2+1	3+2+2						
10	ELEMENTI MEHANIČKIH SISTEMA U SAOBRAĆAJU			2+2	3+2					
11	MATEMATIKA II			3+3						
12	ELEKTROTEHNIKA			3+1	2+1+1					
13	ENERGETIKA U SAOBRAĆAJU				3+2					
14	TEORIJA VJEROVATNOĆE I OPERACIONA ISTRAŽIVANJA				3+2+1	3+2+1				

Br	PREDMET	SEMESTAR								
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
ODSJEK ZA ŽELJEZNIČKI SAOBRAĆAJ I TRANSPORT	15 ZELJEZNIČKA GRAĐEV. INFRASTRUKTURA				3+2					
	16 ŠINSKA VOZILA					3+2+1	3+2+1			
	17 BEZBJEDNOST ŽELJ. SAOBRAĆAJA					2+1+1	2+1+1			
	18 OSNOVE ŽELJEZNIČKOG SAOBRAĆAJA					3+1				
	19 TEORIJA KRETANJA VOZILA						3+2	2+1+1		
ODSJEK ZA DRUMSKI SAOBRAĆAJ I TRANSPORT	15 PUTNA INFRASTRUKTURA				3+2					
	16 DRUMSKA VOZILA					3+2+1	3+2+1			
	17 BEZBJEDNOST DRUMSKOG SAOBRAĆAJA					2+1+1	2+1+1			
	18 OSNOVE DRUMSKOG SAOBRAĆAJA					3+1				
	19 TEORIJA KRETANJA VOZILA						3+2	2+1+1		
ODSJEK ZA ŽELJEZNIČKI SAOBRAĆAJ I TRANSPORT	20 STRANI JEZIK					1+1	1+1			
	21 SREDSTVA PRETOVARA I INDUSTRJSKI TRANSPORT					3+2	2+2			
	22 MARKETING U SAOBRAĆAJU						4+1	4+2		
	23 ANALIZA SAOBRAĆAJNO TRANSPORTNOG SISTEMA						2+1	2+1		
	24 SAVREMENE TEHNOLOGIJE TRANSPORTA							3+2	3+2+1	
	25 KIBERNETIKA							2+2	2+2	
	26 METODE PLANIRANJA SAOBR. TRANSP.SISTEMA							3+2	3+2+1	
	27 STRANI JEZIK							1+1	1+1	
	28 TEHNOLOGIJA ŽELJ. TRANSPORTA								3+2+1	4+2+2
	29 KAPACITETI ŽELJEZNIČKOG TRANSPORTA								3+2	4+2+2
	30 ELEKTRIČNI SISTEMI U SAOBRAĆAJU								4+1+2	

Br	PREDMET	SEMESTAR								
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
28	TEHNOLOGIJA DRUMSKOG TRANSPORTA								3+2+1	4+2+2
29	KAPACITETI DRUMSKOG TRANSPORTA								3+2	4+2+2
30	JAVNI GRADSKI SAOBRAĆAJ									4+1+2
03	NAUKA O DRUŠTVU			2+1	2+1					

Saobraćajni fakultet Sarajevo organizovao je 14. januara 1993.godine prvi naučni skup (koji je organizovala jedna visokoškolska ustanova Sarajevskog univerziteta) u toku agresije na temu: **Saobraćaj u ratnim uslovima.**

Cilj naučnog skupa je bio sagledavanje nekih aspekata funkcionisanja saobraćajnog sistema u ratnim uslovima,

prvenstveno, kroz identifikaciju promjena stanja saobraćajnih kapaciteta od početka agresije i aktruelnih problema u preduzećima uzrokovanim ratnim dejstvima, te definisanje tehničkih i organizacionih rješenja primjerenim ratnim uslovima, a u funkciji osiguranja višeg nivoa upravljanja, kao i u poslijeratnom razdoblju.

Na sjednici Nastavno-naučnog vijeća 02.12.1992. godine utvrđeno je organizovanje nastave na

Prof. dr Ranko Dučić, Viši asistent mr Hasnija Šamić, prof. dr Abdulah Ahmić, predavač mr Husein Arslanagić, asistent Osman Lindov, prof. dr Fahrudin Kiso, Doc. dr Alija Belmen, prof. dr Ešref Gačanin i prof. dr Šeffija Čekić, na sjednici Nastavno-naučnog vijeća 1993.godine, u prostorijama Ekonomskog fakulteta.

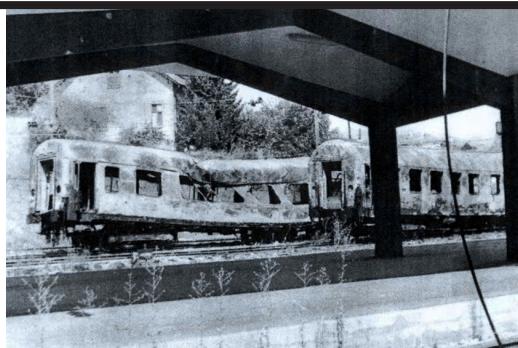
postdiplomskom studiju. i raspisan konkurs za upis kandidata 06.09.1993.godine. Postdiplomski studij je organizovan na Saobraćajnom fakultetu u akademskoj 1993/94 i 1994/95 godini sa dva smjera:

- Tehnologija drumskog saobraćaja i transporta
- Tehnologija željezničkog saobraćaja i transporta

Posljedice neprekidnog granatiranja

Autobaza Centrotransa u Sarajevu

Željeznička stanica u Sarajevu

NASTAVNI PLAN POSTDIPLOMSKOG STUDIJA

1. SMJER: TEHNOLOGIJA DRUMSKOG SAOBRAĆAJA I TRANSPORTA
2. SMJER: TEHNOLOGIJA ŽELJEZNIČKOG SAOBRAĆAJA I TRANSPORTA

I SEMESTAR (zajednička nastava)

Red. broj	PREDMET	Fond časova
1.	OPERACIONA ISTRAŽIVANJA	30
2.	SIMULACIJE NA RAČUNARIMA	30
3.	DINAMIKA VOZILA	30

II SEMESTAR**A. ZAJEDNIČKA NASTAVA**

Red. broj	PREDMET	Fond časova
4.	PLANIRANJE SAOBRAĆAJA	30
5.	MARKETING U SAOBRAĆAJU	20
6.	METODA NAUČNOG RADA	10

B. Smjer: „DRUMSKI“

Red. broj	PREDMET	Fond časova
7.	EKSPOATACIJA DRUM. SAOBRAĆAJA	20
8.	EKSPOATACIJA DRUMSKIH VOZILA	20

C. Smjer: „ŽELJEZNIČKI“

Red. broj	PREDMET	Fond časova
7.	ROBNI RAD I KOMERC. POSLOVANJE	20
8.	EKSPLOATACIJA ŠINSKIH VOZILA	20

III SEMESTAR**A. ZAJEDNIČKA NASTAVA**

Red. broj	PREDMET	Fond časova
9.	INFORMACIONI SISTEMI	30

B. Smjer: „DRUMSKI“

Red. broj	PREDMET	Fond časova
10.	TROŠKOVI EKSPLOATACIJE DRUMSKOG SAOBRAĆAJA	30
11.	JAVNI GRADSKI SAOBRAĆAJ	20
12.	BEZBJEDNOST DRUMSKOG SAOBRAĆAJA	10

C. Smjer: „ŽELJEZNIČKI“

Red. broj	PREDMET	Fond časova
10.	TROŠKOVI EKSPLOATACIJE ŽELJEZNIČKOG SAOBRAĆAJA	30
11.	ŽELJEZNIČKA INFRASTRUKTURA	20
12.	BEZBJEDNOST ŽELJEZNIČKOG SAOBRAĆAJA	10

Nakon ovih aktivnosti razmatrane su mogućnosti otvaranja Poštansko telekomunikacionog smjera na Saobraćajnom fakultetu 17.02.1993.godine.

U prvoj polovici 1993.godine prof. dr Šefkija Čekić,prof. dr Ešref Gačanin,Hajrudin Šuman,tadašnji zamjenik i vrisilac dužnosti Ministra za saobraćaj, i Ismet Šečić, tadašnji direktor Direkcije za avijaciju, vizionarski promišljaju o potrebama obrazovanja strateških zrakoplovnih kadrova, među kojim prioritetno - kontrolori letenja.Njihovo školovanje predstavljalo je neophodnost za budućnost Bosne i Hercegovine.

Tako je NNV 07.07.1993. godine raspravljalo o zahtjevu Direkcije za civilno vazduhoplovstvo,Ministarstva saobraćaja i veza i Oružanih snaga RBiH, da Fakultet školuje letačko i aerodromsko osoblje kao i kontrolore letenja.

Devetog novembra 1993.godine počela je edukacija kontrolora letenja na Zrakoplovnom usmjerenu.Po sistemu intezivnog studija na ovom smjeru školovalo se 58 kandidata.

Pogled sa kontrolnog tornja međunarodnog aerodroma Sarajevo

NASTAVNI PLAN KONTROLORA LETENJA U AKADEMSKOJ 1993/04. GODINI

ODSJEK: ZRAKOPLOVNI SAOBRAĆAJ I TRANSPORT

SMJER: KONTROLOR LETENJA

I GODINA

r.br.	PREDMET	SEMESTAR		UKUPNO SATI GODIŠNJE
		I	II	
1.	NAUKA O ODBRANI	2+1	2+1	90
2.	FIZIČKO VASPITANJE	0+1	0+1	60
3.	MATEMATIKA I	3+2	3+2	150
4.	ENGLESKI JEZIK	2+1	2+1	90
5.	RAČUNARI I PROGRAMIRANJE	2+3	2+3	150
6.	ZRAKOPLOVNO PRAVO	3+0		45
7.	AERODROMI I PRISTANIŠTA	3+2		75
8.	METEROLOGIJA	3+1		60
9.	FIZIKA		3+2	75
10.	ELEKTROTEHNIKA SA ELEKTRONIKOM		3+2	60
11.	ZRAKOPLOVNA PREVOZNA SREDSTVA		3+2	75
12.	KONTROLA LETENJA		3+2	75

II GODINA

r.br.	PREDMET	SEMESTAR		UKUPNO SATI GODIŠNJE
		I	II	
1.	FIZIČKO VASPITANJE	0+1	0+1	60
2.	SOCIOLOGIJA	2+1	2+1	60
3.	FIZIKA		3+2	75

4.	ELEKTROTEHNIKA SA ELEKTRONIKOM	3+1		60
5.	ZRAKOPLOVNA PREVOZNA SREDSTVA	3+2		75
6.	KONTROLA LETENJA	3+2	3+2	75
7.	ZRAKOPLOVNA NAVIGACIJA	3+1	3+1	120
8.	RADIO LOKACIJA	3+1	3+1	120
9.	ENGLESKA FRAZEOLOGIJA		2+1	45
10.	ENGLESKI TEHNIČKI JEZIK	2+1		45
11.	AIS		3+1	60
12.	OSNOVI UREĐAJA I SISTEMA		3+1	60
	PRAKTIČNA OBUKA KONTROLE LETA		0+10	150

Ovih ratnih godina Saobraćajni fakultet je uspješno sarađivao sa privrednim subjektima i razvijao saradnju sa srodnim i istim fakultetima i univerzitetima u Evropi.

Shodno navodima koji se odnose na čvrstu liniju rada i prosperiteta Saobraćajnog fakulteta u svojoj vizionarskoj preokupaciji, rukovodstvo je posebno zacrtalo cilj koji se, između ostalog, ogleda u dvije bitne pretpostavke i to:

- istrajati na usaglašavanju nastavnih planova i programa sa razvijenim zemljama Evrope i
- činiti napor na formiranju sopstvenog naučnog i nastavničkog podmlatka.

Fakultet je sačuvao snagu kolektiva, neprekidno razvijao i organizovao saradnju sa svim zainteresovanim za funkcionisanje saobraćaja u uslovima rata pa i sa predstavnicima UNPROFOR-a. Oni su više puta posjećivali ovaj Fakultet i razgovarali o stručnom prilazu rješavanja aktuelnih problema saobraćaja i formiranja i funkcionisanja Plavih puteva, koji su bili jedina veza opkoljenog Sarajeva sa svijetom.

Razgovori nastavnika Fakulteta i predstavnika UNPROFOR-a o projekciji uvođenja i funkcionisanja "Plavih puteva", juni 1993 godine.

O ovoj teškoj i herojskoj borbi da se očuva dignitet
Fakulteta, znanja i ljudskosti, između ostalih rekli su:

Od prvih dana agresije na našu Republiku bio sam u poziciji da detaljnije upoznam proces organizovanja Saobraćajnog fakulteta u ratu. Iako je Fakultet devastiran vrlo brzo se organizovao i nastavio da obavlja svoju nastavno-naučnu funkciju. Svestranim pristupom Fakultet se angažovao na pružanju neposredne pomoći privrednim subjektima i kao rezultat svega toga animirao je sve kreativne snage u saobraćajno-komunikacionom sistemu, organizujući prvi Naučni skup u Republici Bosni i Hercegovini na temu "SAOBRAĆAJ U RATNIM USLOVIMA". Ovaj naučni skup je od strane kompetentnijih autoriteta i institucija ocijenjen uspješnim i vrlo značajnim za našu državu obzirom da se radi o vrlo značajnom doprinosu u organizovanju saobraćajnog sistema čija funkcija u ratu je vrlo značajna. Želja mi je da se u budućnosti osvrtvare svi ciljevi i planovi razvoja ovog Fakulteta. Želim fakultetu dalji uspješan razvoj i puno uspjeha u daljem radu.

**Akademik prof. dr Seid Huković
predsjednik Akademije nauka R BiH**

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Seid Huković".

Srpski agresor je bestijalnom ratnom mašinerijom nastojao na sve moguće načine zatrati našu Domovinu i naš narod,nametnuti mu ponižavajuće kompromise i zaborav sopstvenog identiteta, uništiti naučni, stručni i obrazovni potencijal,istoriju,kulturalnu baštinu i tradiciju.Uprkos svemu naša Bosna se održala i hodi hodom modernog civilizacijskog reprezenta.U hodu koji nas očekuje u narednim godinama posebnu ulogu imat će naše naučne,visokoškolske,obrazovne i institucije u oblasti kulture,stvaralaštva i sporta.Jedna od takvih visokoškolskih institucija koja će zasigurno imati izuzetno odgovorne zadaće na polju poslijeratne obnove saobraćaja, jednog od najvitalnijih sistema naše države, jeste i Saobraćajni fakultet u Sarajevu.Radni i stvaralački opus Saobraćajnog fakulteta realiziran u dosadašnjem periodu oružane agresije, uistinu raduje i pruža nam nade da imamo snage i kvaliteta za narednu etapu odbrane i obnove naše Domovine.

Prof. dr Enes Karić
*ministar obrazovanja, nauke,kulture i
sporta u Vladi F/R BiH*

Enes Karić

Ovom prilikom upućujem prof. dr. Šefkiji Čekiću dekanu Saobraćajnog fakulteta Univerziteta u Sarajevu riječi javne zahvalnosti, koji je zajedno sa Fakultetom prometnih znanosti Sveučilišta u Zagrebu pokrenuo međusobnu suradnju ne samo između Fakulteta nego i između naših dviju Akademija. Poznato mi je da je Bosna i Hercegovina a posebno grad Sarajevo kojeg sam u više navrata u ratu posjetio pretrpio velike ljudske žrtve i materijalna razaranja. Zato je i naša moralna obaveza a posebno znanstvenika da međusobnom suradnjom pomognemo dalji razvoj znanstvene djelatnosti. Čini mi osobnu čast da sam kao Predsjednik Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti zajedno sa Predsjednikom Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, akademikom Seidom Hukovićem potpisao Sporazum o znanstvenoj i umjetničkoj suradnji između Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine. Uvjeren sam da će naša daljnja suradnja doprinijeti većem razvoju znanosti i umjetnost, a time i jačanju povjerenja i prijateljstva između naših naroda.

Zagreb, lipanj, 1996.

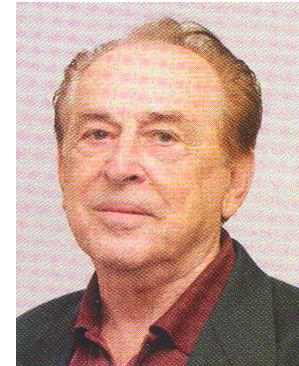
Predsjednik Hrvatske
akademije znanosti i umjetnosti
akademik Ivan Supek

Ivan Supek

SPORAZUM O ZNANSTVENOJ I UMJETNIČKOJ SURADNJI	
IZMEĐU	
HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I I UMJETNOSTI	
I AKADEMIJE NAUKA I UMJETNOSTI BOSNE I HERCEGOVINE	

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti i Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu „Strane“), u želji da nastave dosadašnju uspješnu znanstvenu i umjetničku suradnju te nastojeći pronaći okvir unutar kojega će obadvije strane moći provoditi djelotvornije dugoročnu suradnju . . .

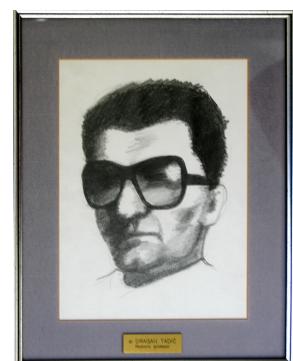
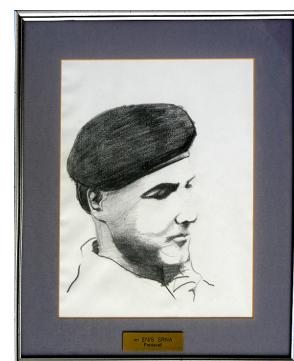
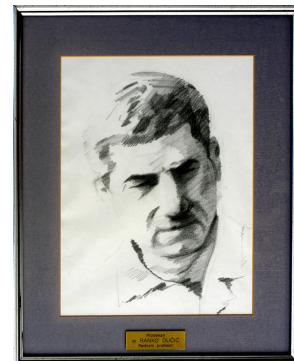
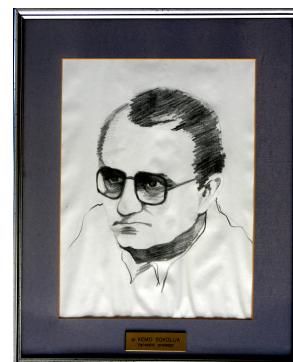
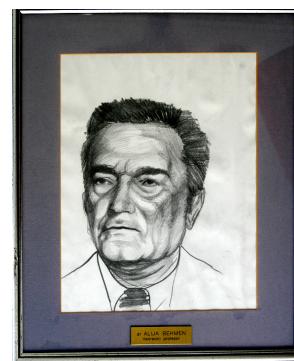
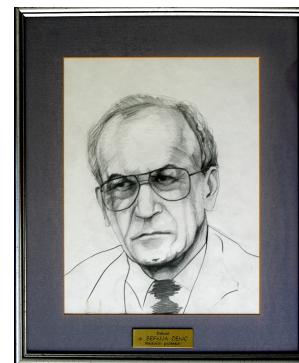

Uspostavljanjem suradnje između Fakulteta prometnih znanosti, Sveučilišta u Zagrebu i Saobraćajnog fakulteta, Univerziteta u Sarajevu otvaramo novu stranicu u razvoju akademске suradnje između naša dva fakulteta. Fakultet prometnih znanosti i ja osobno kao dekan i predsjednik Znanstvenog vijeća za promet Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, pružiće punu podršku u obnovi i jačanju procesa edukacije studenata kao i u međusobnoj razmjeni nastavnika i suradnika, te potporu u međunarodnom znanstvenom angažmanu vašeg Fakulteta u razvoju prometnog sistema Evrope.

Zagreb, lipanj, 1996.

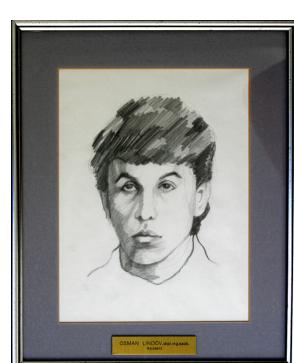
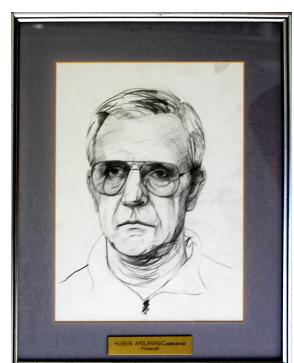
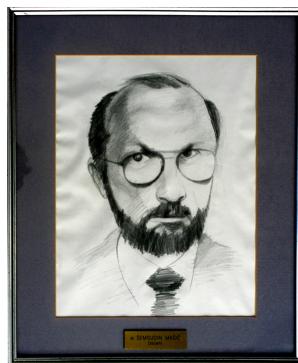
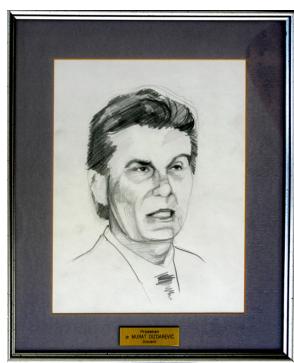
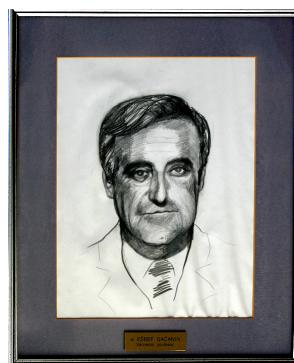
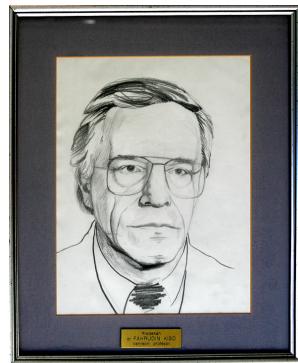
Akademik Prof. dr Josip Božičević

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Josip Božičević".

NJIH ĆE PAMTITI GENERACIJE

U koridor odbrane domovine 1992.-1995. godine stali su i profesori i asistenti saobraćajnog fakulteta u sarajevu, s velikim srcem, znanjem i željom da nastave civilizacijski hod naših predaka. Učili su nas da ne zaboravimo odakle smo, kog smo i kako u budućnost s novim spoznajama. Budućnost imamo, jer smo imali njih. Zato cjenimo ovaj herojski čin kako zaborav ne bi uništio našu opstojnost.

DOŠLI SU KAD JE BILO NAJPOTREBNIJE

Van. prof. dr Ibrahim Jusuffranić

Doc. dr Abdulah Ahmić

Doc. dr Hilmija Šemić

Doc. dr Asad Nuhanović

Doc. dr Sadik Beširović

Pred. mr Nediljko Bilić

Asist. Abidin Deljanin

Asist. Ferida Dučić

RADNICI ZA PRIMJER I SJEĆANJE

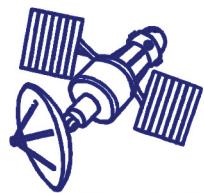
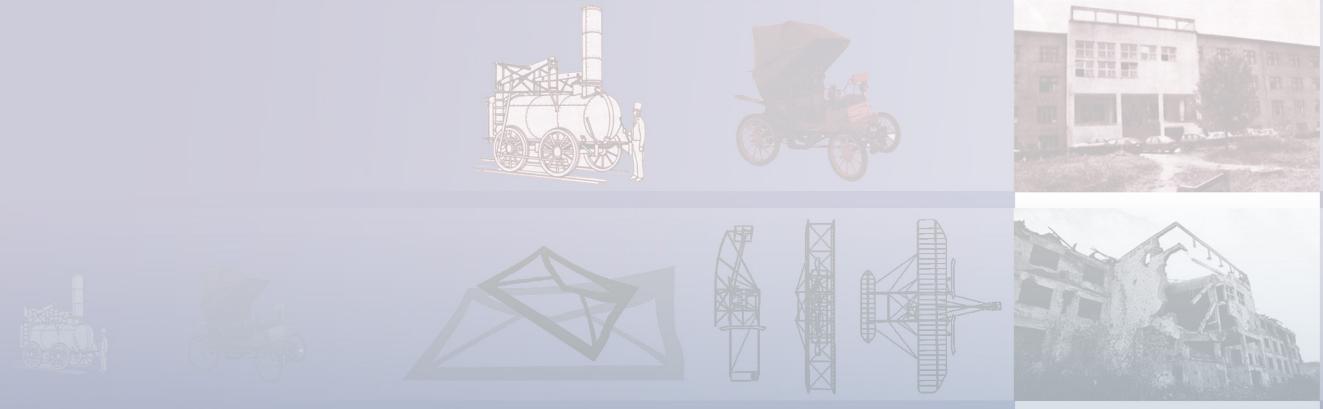
Nadja Šmajić, dipl. ecc.

Azra Bučuk, pravnik, Sekretar Fakulteta

Amra Begović, pravnik

Mirsada Kardaš, referent studenske službe

Ramiz Drinjak, domaćin Fakulteta

30

TEMELJI BUDUĆNOSTI
1995-2007

AKULTET ZA SAOBRAĆAJ I KOMUNIKACIJE
FACULTY OF TRAFFIC AND COMMUNICATIONS

UNIVERZITETA U SARAJEVU
UNIVERSITY OF SARAJEVO

Sarajevski feniks

Bestijalno rušenje BH kulture i bogatstva od strane agresora rezultiralo je pored strašnog genocida i neviđenim urbicidom za što je najbolji pokazatelj zgrada Saobraćajnog fakulteta u Vogošći. Sigurno da ni jedna visokoškolska ustanova nije s toliko mržnje rušena od strane agresora. Agresor je napravio video zapis cijelodnevnog granatiranja Fakulteta i bliže okolice/ 06. jula 1993.godine/.

Snimci cijelodnevnog granatiranja Saobraćajnog fakulteta i bliže okolice, Vogošća 6. jula 1993. godine

Međutim, poput mitske ptice feniksa oni koji su ostali da je brane i štite svojim znanjem i upornošću nisu zastali, ni prekidali ni za dan svoju edukativnu obavezu, već su se iz tog zgarišta i pepela hrabro uspravili čineći nadljudske napore da održe svoju bitno humanu, društvenu i naučnu funkciju. Kao i feniks - sunčana ptica , u tom strašnom vremenu ogromnog zla, Saobraćajni fakultet postaje simbol svjetla, neviđene hrabrosti, simbol primjernog i neprolaznog za ta užasna i buduća , sigurno bolja vremena.

10.10.1995.godine

Počinje edukacija inženjera poštansko-telekomunikacionog saobraćaja. Poštansko-telekomunikacijski saobraćaj, kao veliki tehničko-tehnološki sistem, predstavlja jedan od osnovnih elemenata ukupne društvene i privredne strukture. To znači da dinamičan razvoj poštansko-telekomunikacijskog saobraćaja aktuelizira neophodnost školovanja inženjera iz oblasti komunikacija uopšte. Upravo taj tehničko-tehnološki napredak predmet je edukacije naših inženjera.

28.12.1995.godine

Tog dana je promovirana Prva generacija diplomiranih inženjera saobraćaja u ratu. Istog dana promovirana je Monografija ove visokoškolske ustanove koja je i prva i jedina ratna monografija na Univerzitetu u Sarajevu. Ova monografija posvećena je periodu od početka agresije 1992.godine kada je potpuno uništen objekat Saobraćajnog fakulteta do 1995.godine kada su prestala ratna dejstvovanja. Monografiju je promovirao Rektor sarajevskog Univerziteta prof. dr Nedžad Mulabegović:

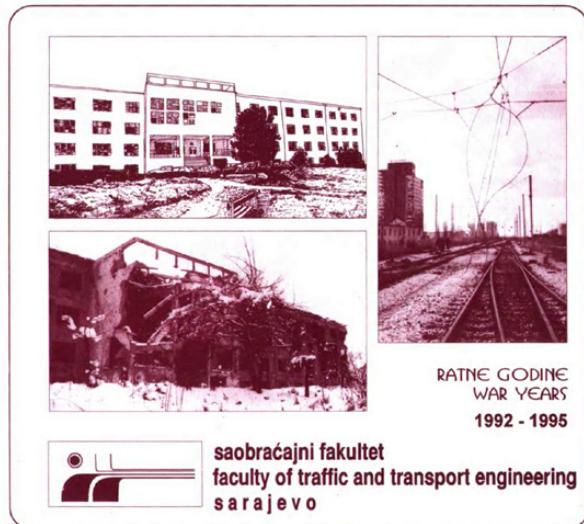
Ovaj Fakultet dokazao je akademsku zrelost i zauzeo značajnu poziciju u akademskom vrednovanju visokoškolskih ustanova

Glavna pošta u Sarajevu. Monumentalan, svečan i dostojanstven arhitektonski izraz dјelo je arhitekte Josipa Vancaša. Ovaj veoma značajan javni objekat opremljen savremenim uređajima pušten je u rad 21. maja 1913. godine. Od strane agresora, 2. maja 1992. godine, fosfornim projektilima zapaljena, kojom prilikom je uništeno 45.000 telefonskih priključaka

Rektor Univerziteta u Sarajevu prof. dr. Nedžad Mulabegović: Ovaj Fakultet dokazao je akademsku zrelost i zauzeo vrlo značajnu poziciju u akademskom vrednovanju visokoškolskih ustanova

Radno presjedništvo naučnog skupa, održanog, juna 1996. godine: prof. dr. Šefkija Čekić, akademik Seid Huković, akademik Ivan Supek, akademik Josip Božičević

Ratna Monografija

5.i 6.juna 1996.godine

U okviru saradnje našeg Fakulteta i Fakulteta prometnih znanosti iz Zagreba organizovan je međudržavni naučni skup na temu: Revalorizacija geoprometnog položaja Hrvatske i Bosne i Hercegovine u interesu objju država. Znanstveni skup je održan u Zagrebu pod pokroviteljstvom Hrvatske Akademije znanosti i umjetnosti i Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, sa ciljem upoznavanja i znanstvenog elaboriranja problematike saobraćaja i komunikacija izazavane ratnim dejstvima kao i utvrđivanje perspektiva u evropskom saobraćajnom sistemu.

Zbornik radova: Revalorizacija geoprometnog položaja Hrvatske i Bosne i Hercegovine u interesu objiju država

25.10.1996.godine

Direktor Univerziteta Kingston prof. dr Anthony Mercer održao prigodno predavanje na temu: Trendovi razvoja visokog obrazovanja u Velikoj Britaniji i u Evropi. Prof. dr Anthony Mercer je pomogao da Saobraćajni fakultet, kao prvi tehnički fakultet sa prostora bivše Jugoslavije, postane punopravni član Evropske konferencije za edikaciju inženjera. Prof. dr Anthony Mercer tom prilikom je uručio posebno priznanje u ime Kingston Univerziteta iz Londona Fakultetu za saobraćaj i komunikacije Univerziteta u Sarajevu.

29.10.1996.godine

Shodno novim zahtjevima razvoja i primjene naučnih dostignuća Nastavno-naučno vijeće je prihvatiло inicijativu dekana Fakulteta prof. dr Šefkije Čekića da se promjeni naziv Saobraćajni fakultet u Fakultet za saobraćaj i komunikacije. Prijedlog je prihvaćen na sjednici Upravnog odbora Fakulteta /17.09.1996./ i odobren od strane Senata Univerziteta u Sarajevu i Vlade Federacije BiH / 29.10.1996./.

Grb Kingstona Univerziteta London, Engleska. Svećano uručen od strane prof. dr. Antony Mercer 25.10.1996. godine.

22.05.1997.godine

Trideset osmorici inženjera saobraćaja-kontrolori letenja diplome je uručio dr Haris Silajdžić, tada Koopredsjedavajući Vijeća ministara BiH na Međunarodnom aerodromu Sarajevo, čime je okončana prva bitka za kontrolu neba Bosne i Hercegovine od strane svojih visokoobrazovanih kadrova.

Kopredsjedavajući Vijeća ministara dr. Haris Silajdžić na dodjeli diploma prvoj generaciji kontrolora letenja u Bosni i Hercegovini

Poseban izazov Fakultetu postavljen je zahtjevom za edukaciju prve klase inženjera aeronautike, bosanskih pilota zrakoplovstva. To je naročito bilo teško sprovesti nakon razarajućeg rata, očuvati nastavne kadrove i stručnjake koji mogu prenijeti savremena znanstvena dostignuća i u kratkom roku ovladati neophodnim

znanjima i tehnologijama potrebnim za edukaciju savršenih zanimanja, kao što je, između ostalih i pilotsko.

Prvu generaciju pilota zrakoplovstva, promovirao je prof. dr. Alija Behimen, predsjednik Vlade FBiH, Sarajevo 12.06.2001. godine.

03. i 04.06. 1997.godine

Međudržavni naučni skup kao slijed onog prethodnog / Zagreb, / održan je u Sarajevu sa decidnim opredjeljenjima, idejema i smjernicama, bitno doprinoseći geoprometnom povezivanju naše dvije države, te njihovom zajedničkom uključivanju u evropske saobraćajne i komunikacijske koridore. Shodno intencijama, smjernicama i zaključcima ovih naučnih skupova na kojima je glavnu ulogu imao

Fakultet za saobraćaj i komunikacije Univerziteta u Sarajevu, predstavnici vlada Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske su mogli relevantno učestvovati na Trećoj panevropskoj konferenciji o transportu, koja je održana 23-25 juna 1997. godine i gdje je donešena odluka o priključenju BiH i Republike Hrvatske u mrežu evropskih transportnih koridora kroz koridor 5-c.

Radno presjedništvo naučnog skupa u Sarajevu, 1997. godine: prof. dr. Šefkija Čekić, akademik Seid Huković, akademik Ivan Supek, akademik Josip Božičević

Zbornik radova skupa: "Mjesto i uloga BiH i Hrvatske u evropskim transportnim i komunikacijskim koridorima"

12.11.1997. godine

Preseljenjem u novu zgradu Fakultet za saobraćaj i komunikacije Univerziteta u Sarajevu obilježio je 20-godišnjicu svoga plodnoga rada. Od useljenja u zgradu Kampusa Univerziteta U Sarajevu /bivša kasarna Maršal Tito/, prevashodno sopstvenim zalaganjem i ulaganjem, zgrada Fakulteta za saobraćaj i komunikacije je najbolje opremljena svim neophodnim sadržajima potrebnim modernoj visokoškolskoj ustanovi na sarajevskom Univerzitetu.

Akademска 1998/99 godina

Fakultet je organizovao Postdiplomski studij iz oblasti : Transportnih i komunikacionih tehnologija područja management u transportu i komunikacijama u sedam smjerova u trajanju od dvije godin /četiri semestra/. Ono što je posebno značajno jeste to da je to bio Postdiplomski studij međunarodnog karaktera na kome su se educirali postdiplomci iz Slovenije, Hrvatske i BiH uz učešće nastavnog ansambla iz navedenih zemalja, što je samo potvrdilo stečeni ugled i visoki rejting ove visokoškolske ustanove.

Od 14 do 23. 11.1998.godine

Studenti IV godine Fakulteta za saobraćaj i komunikacije na poziv Politehničkog univerziteta iz Torina /Politehnico de Torino / ,posjetili su ovaj Univerzitet,stručnu posjetu Fabrici automobila FIAT iz Torina,zatim Zavod za avioindustriju, Institut za autoceste,Javno gradsko preduzeće Torino, te Željeznice Italije - sekcija željezničkog čvora Torino.

*Profesori i studenti u stručno edukativnoj posjeti Torinu,
1998. godine*

26.05.1999.godine

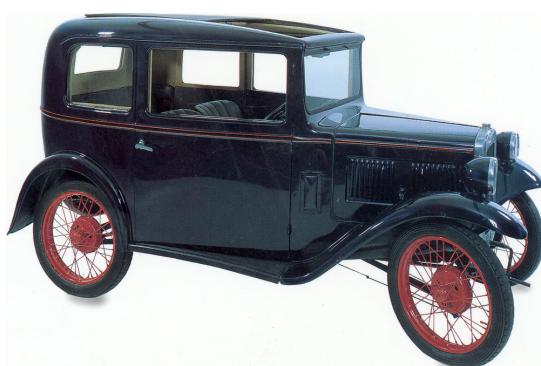
Povodom 50-godišnjice Univerziteta u Sarajevu, prof. dr Safet Halilović, ministar obrazovanja,nauke i informisanja kantona Sarajevo,otvorio je savremeni Edukativni računarski centar Fakulteta za saobraćaj i komunikacije, kao prvi i nažalost jedini u to vrijeme na sarajevskom Univerzitetu.Tim povodom je istakao:

*Nadam se da ovaj Fakultet neće stati na ovome
i da će svakako ići dalje u svom razvoju, a kao
ministru obrazovanja i nauke, meni je izuzetna*

čast i zadovoljstvo da u okviru našeg Univerziteta postoje ovakvi kolektivi koji imaju vizije i strategije svog razvoja, a kao resorni ministar sa svoje strane obećavam punu podršku u daljem razvoju ovog Fakulteta.

*Otvaranje edukativnog računarskog centra na Fakultetu,
prof.dr. Safet Halilović, ministar obrazovanja, nauke i
informisanja kantona Sarajevo, Sarajevo, 26.05.1999. godine.*

12.10.2000.godine

Turski general Hindal Čekić održao predavanje nastavnom osoblju i studentima Fakulteta, te menadžerima kompanija i predstavnicima Vojske FBiH na temu: Položaj i perspektive zračnog saobraćaja u jugoistočnoj Evropi. Nakon toga general Hindal Čekić je govorio Menadžerima BHDCA, Air Bosne, Međunarodnog aerodroma Sarajevo, Vojske FBiH o integraciji civilne i vojne kontrole letenja i nadgledanja zračnog prostora.

31.10.2001.godine

Generalni direktor Svjetske unije poštanskog saobraćaja Thomas Leavey održao predavanje nastavnicima i studentima Fakulteta za saobraćaj i komunikacije na temu: Uloga poštanskog saobraćaja u razvoju savremene civilizacije.

Turski general avijacije Hindal Čekić u razgovoru sa prof. dr Šefkijom Čekićem, dekanom Fakulteta

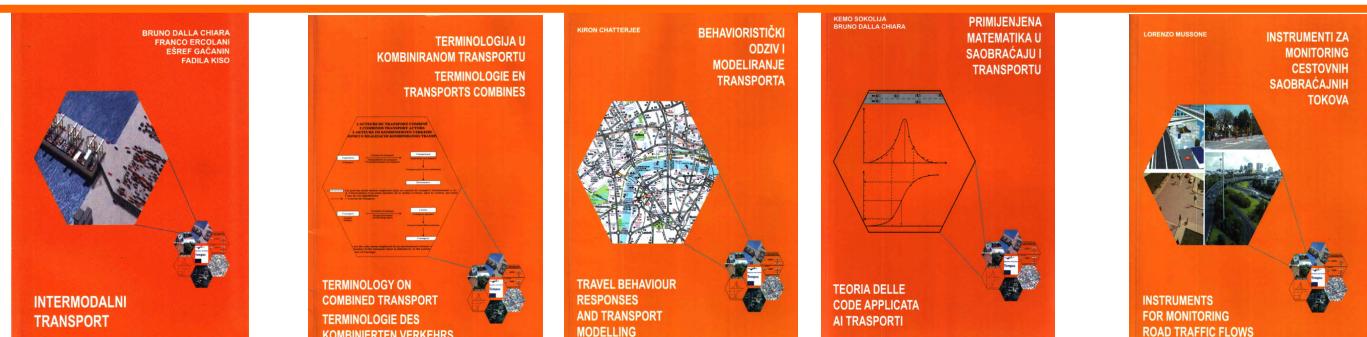

Profesori, saradnici i studenti prate izlaganje Thomasa Leavey, generalnog direktora Svjetske unije poštanskog saobraćaja, Sarajevo 31.10.2001. godine.

Akademski 2001/02 godina

Saradnja Fakulteta za saobraćaj komunikacije u Sarajevu sa srodnim fakultetima iz inozemstva / SAD, Velika Britanija, Poljska, Mađarska, Italija, Turska, Hrvatska, Slovenija, Holandija.../ doživjela je svoju punu afirmaciju 2001. godine pobjedom na konkursu u okviru evropskog projekta TEMPUS. Pošto je Fakultet davno zacrtao inoviranje nastavnih planova i programa u duhu savremenih evropskih studija, aplicirao je i uspješno zadovoljio kriterije iz konkursa za Program TEMPUS-a koji pomaže u edukaciji studenata i nastavnog osoblja i razvoju visokoškolskih institucija u Evropi. Na osnovu dosadašnjeg uspješnog razvoja i postignutih rezultata

Fakulteta za saobraćaj i komunikacije univerziteti iz Evrope, odnosno politehnički univerzitet iz Torina i Univerzitet Southampton iz Velike Britanije kao partnera u ostvarivanju projekta odabrali su Fakultet za saobraćaj i komunikacije Sarajevo. Rezultat saradnje je i devet zajedničkih univerzitetskih udžbenika koji će koristiti studentima u Sarajevu, Southamptonu i Torinu, što se smatra velikim uspjehom ovog projekta. Profesori iz Italije i Engleske među kojima su prof. Adelmo Croti i prof. ing Bruno Della Chiara sa Politehnico di Torino, te dr Thom Cherrett i prof. Nick Hounsell i drugi sa University of Southampton, iskazali su visoku ocjenu o efektima projekta i najavili svesrdnu podršku fakultetu i u narednom periodu.

Zajednički udžbenici koji koriste studenti u Sarajevu, Torinu i Southamptonu

15. i 16. oktobar 2003. godine

Međunarodni naučni skup na temu: Ekološki problemi suvremenog prometa u povodu jubileja 25 godina postojanja i rada Fakulteta za saobraćaj i komunikacije, imao je osnovni cilj da prikaže aktuelno stanje i ukaže na mogućnosti smanjivanja ekoloških problema koji postaju dominantni u svakodnevnom životu, a posebno se aktueliziraju u savremenom prometu kao najpropulzivnijoj privrednoj djelatnosti. Na skupu su svoja viđenja elaborirali znanstvenici iz različitih prometnih grana ukazujući na moguće pravce rješavanja ekoloških problema suvremenog prometa, koji su utemeljeni na kvalitetnim analizama i činjenicama čiji ishod daje temeljnu osnovu za pripremu i izradu budućih projekata vezanih za promet.

21.12.2005. godine

Malezijski ministar rada i razvoja Samy Vellu posjetio je Fakultet za saobraćaj i komunikacije gdje je sa predstvincima Fakulteta razgovarao o aktuelnosti izgradnje koridora 5-c i mogućnostima uključivanja Malezije u realizaciju ovog evropskog projekta. Tom prilikom upoznat je sa značajem izgradnje koridora, a istovremeno je istaknuta želja malezijskog kapitala u njegovoj izgradnji. Ministar je izrazio želju o povezivanju našeg Fakulteta sa srodnim fakultetima u Maleziji uz akcentiranje da je lično spremjan da se angažuje u tom pravcu.

Radno predsjedništvo: prof. dr. Jurij Kolenc, akademik Josip Božičevići, akademik Anton Vratuša, prof. dr. Šefkija Čekić, akademik Ljubomir Berberović, akademik Dragutin Fleš

Delegacija Malezije NJ.E. Dato Seri S. Samy Velli, ministar radova Vlade Malezije, ambasador NJ.E. Ramlan bin Ibrahim i nastavnici Fakulteta prof. dr Šefkija Čekić, dekan, Nedžad Branković Federalni ministar transporta i Komunikacija, doc. dr Osman Lindov, prodekan, doc.dr Samir Čaušević, prof.dr Ibrahim Jusufranić, doc.dr Abidin Deljanin i prof.dr Hilmija Šemić

26.i 27.05.2006.

Održan je međunarodni naučni skup pod nazivom: Saobraćajni sistemi koridora 5-c - Nove mogućnosti razvoja organizaciji Fakulteta za saobraćaj i komunikacije Univerziteta u Sarajevu s Fakultetom prometnih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, Fakultetom za logistiku Univerze v Mariboru, Univerzitetom u Tuzli i Institutom prometa i veza u Zagrebu. Cilj ovog meritornog međunarodnog skupa bio je da analizira bitne strukturne promjene koji se očekuju u predstojećem funkcioniranju koridora 5-c. Nove mogućnosti razvoja istražene multidiscipliniranim pristupom valorizuju aktiviranje razvojnih potencijala u širem gravitacionom području koridora. Uz ovo je bitna i realizacija što bržeg i kvalitetnijeg uključenja BiH u evropski saobraćajni sistem, što je u interesu kako BiH, tako i zemalja Evropske unije. Skup je bio nastavak kontinuirane znanstvene aktivnosti Fakulteta u cilju razvijanja saobraćaja i transporta BiH sa odrednicama evropskog saobraćajnog sistema.

Predsjedništvo: prof. dr Šefkija Čekić, akademik Josip Božičević, akademik Božidar Matić i akademik Martin Lipičnik.

26.i 27.10.2006.

Uz učešće oko stotinu stručnjaka - predstavnika fakulteta prometnih znanosti iz Evrope u Sarajevu je održan međunarodni naučni skup posvećen Ulozi fakulteta prometnih nauka u razvoju evropskog prometnog sistema. Akcenat ovog Simpozijuma je stavljen na sistem obrazovanja. Aktuelnost teme sagledava se i kroz činjenicu da je jedna četvrtina državnog bogatstva evropskih zemalja inkorporirana u saobraćajni sistem. Zbog toga je izuzetno važno kako se educiraju kadrovi koji će upravljati i razvijati taj sistem. Nisu izostala ni druga važna aktuelna pitanja poput globalizacije prometa, obrazovanju kao podršci logističkim potrebama, budućnosti prometa u evropskim, azijskim i američkim gradovima, modela učenja na daljinu, uloga prometnog i građevinskog inženjerstva, sigurnost u željezničkom saobraćaju i dr. Naime, ovdje je riječ o sagledavanju veoma bitnih aspekata unapređenja ukupnih procesa daljem razvoju saobraćaja, koji će i u narednim decenijama biti opšti trend i uslov razvoja i napretka Evrope.

Na ovom skupu uručeno je priznanje Znanstvenog odbora konferencije Fakulteta prometnih znanosti Europe prof. dr Šefkiji Čekiću. Ovo visoko naučno priznanje uručio mu je Dekan Fakulteta prometnih znanosti iz Zagreba prof. dr Ivan Bošnjak koji je tom prilikom između ostalog, rekao i sljedeće:

Znanstvenoj javnosti je poznata osobita zasluga prof. dr Šefkije Čekića za opstanak Fakulteta za saobraćaj i

komunikacije u uvjetima rata kada je zgrada Fakulteta bila do temelja uništena, te osiguranje kontinuiteta u realizaciji studijskih programa visokog obrazovanja iženjera prometa.

Prof. dr Čekić je autor pet knjiga i dva univerzitska udžbenika. Publicirao je 142 naučna i stručna rada iz oblasti prometa i komunikacija. Glavni je istraživač u 18 projekata u oblasti transportnih i komunikacijskih istraživanja. Dobitnik je više državnih, društvenih i naučnih priznanja. Temeljem zaključka Znanstvenog odbora konferencije prof. dr Šefkiji Čekiću dodijeljeno je ovo visoko priznanje – Znanstvenik Europe u oblasti saobraćaja i komunikacija za godinu 2006., za njegov ukupan doprinos u razvoju prometnih znanosti Europe.

Prof. dr Ivan Bošnjak uručuje visoko priznanje prof. dr Šefkiji Čekiću

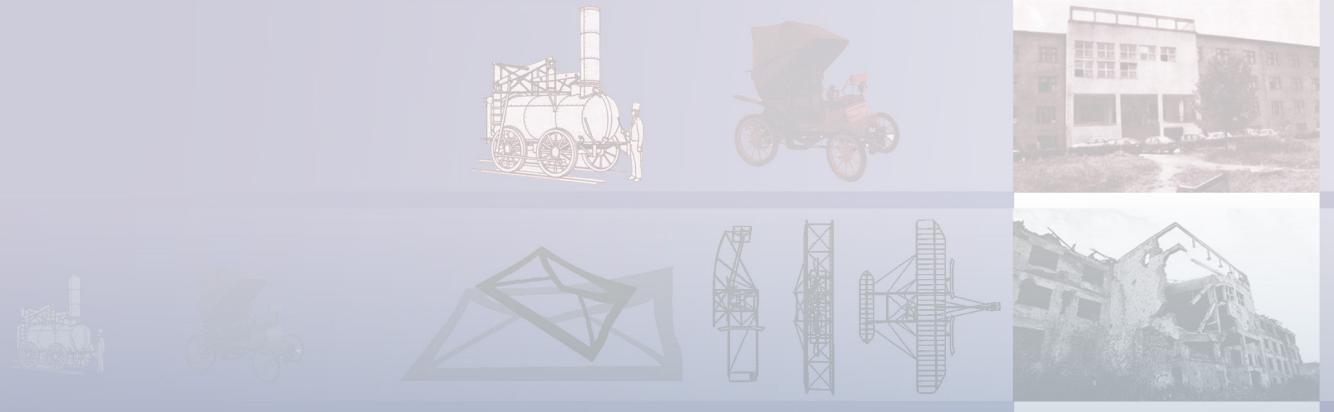

Na ovom značajnom skupu Uvodni referat podnio je znanstveni saradnik Fakulteta i premjer FBIH dr Nedžad Branković

18.04.2007. godine

Platforma politike realizacije Koridora 5-c bila je tema međunarodnog okruglog stola koji je organizovao Fakultet za saobraćaj i komunikacije Univerziteta u Sarajevu. U radu okruglog stola su učestvovali stručnjaci i naučnici iz BiH, Hrvatske i Slovenije, te predstavnici izvršne vlasti naše zemlje, kao i Svjetske banke i Evropske komisije. Gradnja Koridora Vc je regionalni prioritet i naša šansa za uključivanje u evropske tokove robe i putnika. Procjenjuje se da će se indirektno zaposliti oko 20.000 radnika na poslovima koji su vezani za izgradnju Koridora, što će se zasigurno odraziti na jačanje šivotnog standarda populacije, opadanju migracije, ublažavanju različitosti i privredno razvojne ravnoteže u našoj zemlji.

ORGANIZACIJSKO-UPRAVLJAČKA STRUKTURA FAKULTETA

FAKULTET ZA SAOBRAĆAJ I KOMUNIKACIJE
FACULTY OF TRAFFIC AND COMMUNICATIONS
UNIVERZITETA U SARAJEVU
UNIVERSITY OF SARAJEVO

Upravni odbor

ima pet članova imenovanih od Vlade Kantona Sarajevo. Mandat članova Upravnog odbora je 4 godine. Između ostalog Upravni odbor:

- Donosi Pravila Fakulteta; Imenuje i razrješava dekana Fakulteta; Utvrđuje planove rada i razvoja; Utvrđuje godišnji program rada; Donosi opšte akte u skladu sa Zakonom i Prvailima Fakulteta; Usmjerava, kontroliše i ocjenjuje rad dekana; Rješava sva pitanja odnosa sa osnivačem; Odgovara osnivaču za rezultete rada Fakulteta; Podnosi osnivaču najmanje jedan put godišnje izještaj o poslovanju ustanove; Odlučuje o prigovoru radnika; Utvrđuje prijedlog broja upisa redovnih i vanrednih studenata; Imenuje komisiju za vršenje određenih polsova; Vrši i druge poslove u skladu sa Zakonom i ovim Pravilima.

Nadzorni odbor

ima pet članova imenovanih od Vlade Kantona Sarajevo. Mandat članova Naučnonastavno vijeće je 4 godine. Između ostalog Nadzorni odbor:

- Analizira Izještaj o poslovanju Fakulteta za saobraćaj i komunikacije Univerziteta u Sarajevu; Pregleda godišnje izještaje o poslovanju i godišnjem finansijskom obračunu; Izještava osnivača i Upravni odbor Fakulteta o rezultatima nadzora.

Nastavno-naučno vijeće sačinjavaju nastavnici, predstavnici saradnika sa odsjeka i predstavnici asocijacije studenata.

Nastavno-naučno vijeće

- Između ostalog, utvrđuje i donosi prijedloge nastavnih planova i nastavnih programa dodiplomskog i postdiplomskog studija; vrši izbor nastavnika i saradnika; utvrđuje raspored rada nastavnika i saradnika; razmatra rezultate uspjeha u edukaciji studenata; donosi odluke o organizovanju naučnih simpozija, skupova i okruglih stolova; obrazuje komisije za izbor nastavnika i saradnika; imenuje predstavnike Fakulteta u stručne organe Univerziteta.

Predstavnici Fakulteta u razgovoru sa visokom delegacijom Malezije

Dekan, prof. dr Šefkija Čekić

Šefkija Čekić, redovni profesor i dekan Fakulteta za saobraćaj i komunikacije Univerziteta u Sarajevu, rođen 1939. Godine u Gusinju, gdje je završio osnovnu školu. Srednje i visoko

obrazovanje stekao je u Skoplju.

Magistrirao je i doktorirao na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Skoplju. U svojoj univerzitetskoj karijeri nastupao je kao gostujući profesor na više univerziteta u Europi.

Autor je i koautor pet knjiga i dva univerzitska udžbenika. Publicirao je 142 znanstvena i stručna rada iz oblasti prometa i komunikacija. Glavni je istraživač u 15 projekata u oblasti transportnih i komunikacijskih istraživanja.

Dobitnik je nekoliko državnih, društvenih i naučnih priznanja, među kojima su Orden rada sa zlatnim vijencem, Petnaestopaprilska nagrada Jugoslovenskih željeznica za 1975. godinu, Zlatna plaketa Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti – Znanstveni savjet za promet. Povodom obilježavanja pedeset godina osnivanja Univerziteta u Sarajevu (1949.-1999.) dodijeljena mu je Povelju Univerziteta za izuzetan doprinos očuvanju kontinuiteta i digniteta Univerziteta. Redovni je član Znanstvenog savjeta za promet Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Konferencija fakulteta saobraćajnih nauka Evrope proglašila je dekana Fakulteta za saobraćaj i komunikacije Univerziteta u

Sarajevu prof. dr Šefkiju Čekiću naučnikom Evrope u oblasti saobraćaja i komunikacija za 2006.godinu za njegov doprinos razvoju saobraćajnih nauka.

Dekan

organizuje i rukovodi radom Fakulteta,zastupa prema trećim licima Fakultet i odgovoran je za zakonitost rada Fakulteta. Ujedno vodi poslove,organizuje nastavnonaučni i naučnoistraživački rad,izvršava odluke Upravnog odbora i Nastavnonaučnog vijeća.Dekan naročito,između ostalog ,obavlja sljedeće poslove:

-Zastupa i predstavlja Fakultet; Odgovoran je za zakonitost rada; Odgovoran je za izvršenje nastavnonaučnog i naučnoistraživačkog i stručnog rada; naredbodavac je za izvršenje finansijskog plana; stara se sa stručnim službama o pripremi materijača za organe upravljanja i stručne organe; Odlučuje o pravima,obavezama i odgovornostima radnika iz rdanog odnosa; Predlaže program rada i plana razvoja Fakulteta i mјere za njihovo sprovođenje; Predlaže organizaciju Fakulteta; Podnosi izvještaj o rezultatima rada i poslovanja; Dekan je samostalan u radu i odgovoran je za svoj rad Upravnom odboru Fakulteta.

Povelja Univerziteta
prof. dr Šefkiju Čekiću, dekanu
za izuzetan doprinos očuvanju
kontinuiteta i digniteta
Univerziteta

Prodekan

**prof. dr Hilmija Šemić,
prodekan za naučno-istraživački rad**

Prof. dr Hilmija Šemić, rođen je 07.12.1943.godine u Stocu.Osnovnu i Geodetsku tehničku školu završio je u Sarajevu,a 1976.godine diplomirao na Pravnom fakultetu u Sarajevu, a 1979. godine položio pravosudni ispit.Magistrirao 1991. godine na Pravnom fakultetu u Sarajevu, a na istom fakultetu doktorirao 1994.godine.

Radnu aktivnost započinje 1965.godine u preduzeću Transport Beograd -Radna jedinica u Sarajevu.Od 1969.godine obavlja poslove direktora Predstavništva u Sarajevu,preduzeća Zagrebački transporti Zagreb.Od 1980. godine radi u preduzeću Centrotrans - Prevoz putnika kao član Poslovodnog odbora za društveno-ekonomske poslove, a od 1984. vrši dužnost direktora OOOUR-a Autobuske stanice, turozam i ugostiteljstvo

Sarajevo.U toku rata obavljao najoodgovornije dužnosti na radnoj obavezi u dioničkom društvu Centrotrans-bus Sarajevo.Na Saobraćajnom fakultetu 1995.godine izabran u zvanje docenta,a 1998. u zvanje vanrednog profesora.U 2003. godini izabran je za redovnog profesora na Fakultetu za saobraćaj i komunikacije.U 2000.godini imenovan je za dekana Pravnog fakulteta Univerziteta u Bihaću,u isto vrijeme obavljao je u dužnost prorektora za nastavu Univerziteta u Bihaću.Predaje i na Pravnom fakultetu Univerziteta u Bihaću kao redovni profesor.Prof. dr Hilmija Šemić objavio je 5 univerzitetskih udžbenika,5 monografija i dva praktikuma.

Prodekan za naučno-istraživački i stručni rad, između ostalog:

-Stara se o provođenju naučno-istraživačkog rada u svim segmentima Fakulteta;Priprema prijedloge planova postdiplomskih i doktorskih studija;Izvještava Nastavno-naučno vijeće o provođenju aktivnosti iz oblasti naučno-istraživačkog rada;Obavlja i druge poslove i zadatke koje mu povjeri Nastavno-naučno vijeće i Dekan.Odgovoran je za svoj rad Dekanu Fakulteta.

**doc. dr Osman Lindov,
prodekan za nastavu**

Osman Lindov, docenti i prodekan za nastavu na Fakultetu za saobraćaj i komunikacije Univerziteta u Sarajevu, rođen je 16.03.1966. godine, u Godinji, općina Trnovo. Osmogodišnju školu i srednju tehničku školu, IV stepen složenosti znanja završio je u Sarajevu. Od 1985-1990. godine pohađao je Saobraćajni fakultet Univerziteta u Sarajevu. Kao izuzetno dobar student dobitnik je srebrene značke Univerziteta u Sarajevu. Juna, 1991. godine diplomirao je na Saobraćajnom fakultetu sa ocjenom deset i stekao zvanje diplomirani inžinjer saobraćaja. Dana, 25.06.1998. godine, magistirao je a 24.05.2002. godine, odbranio je doktorsku disertaciju na Fakultetu za saobraćaj i komunikacije Univerziteta u Sarajevu, i time stekao zvanje doktora tehničkih nauka, oblast sigurnost u saobraćaju. Na Fakultetu za saobraćaj i komunikacije prošao je u svom razvoju sve faze izbora od asistenta do docenta kroz nastavne discipline Sigurnost u cestovnom saobraćaju, Tehnologija i organizacija cestovnog saobraćaja kao i Transporta i okoliša. Publikovao je desetine naučno – stručnih radova iz oblasti cestovnog saobraćaja i zaštite okoliša. Sudjelovao je u izradi više studijskih projekata iz oblasti saobraćaja. Učestvovao je na eminentnim

naučno stručnim skupovima u zemlji i inostranstvu.

U više navrata bio je na stručnim edukacijama u Italiji i Engleskoj. Bio je član velikog broja stručnih komisija na različitim nivoima BiH. Bio je jedan od koordinatora Evropskog projekta «Adventures» za unapređenje sistema edukacije u visokom obrazovanju koji se realizovao u okviru TEMPUS-a. Član je Ekspertnog tima BiH za autoceste i brze ceste Vijeća ministara BiH. Šef je Katedre za sigurnost u saobraćaju Fakulteta gdje je kao voditelj i predsjednik Komisije za nadvještačenja saobraćajnih nezgoda analizirao preko 300 težih saobraćajnih nezgoda na području cijele BiH.

Prodekan za nastavni rad između ostalog:

- Vodi brigu o provođenju nastavnog procesa i prati rad nastavnika, saradnika i studenata u tom procesu; Priprema prijedloge nastavnih planova i programa dodiplomskog studija; Izveštava Nastavno-naučno vijeće o odvijanju nastavnog procesa. Obavlja i druge poslove i zadatke koje mu povjeri Nastavno vijeće i Dekan. Za svoj rad odgovoran je Dekanu Fakulteta.

Šef odsjeka za saobraćaj je doc. dr Osman Lindov. Između ostalog Šef odsjeka planira i prati rad u okviru svog Odsjeka u realizaciji nastavnog procesa po usmjerjenjima za cestovni, željeznički i zrakoplovni saobraćaj. U saradnji sa nastavnicima Odsjeka planira, predlaže i odobrava teme diplomskih radova, vodi sjednice Odsjeka i predalže nove sadržaje u nastavnim planovima i programima po pojedinim usmjerjenjima.

**prof. dr Samir Čaušević,
šef odsjeka za komunikacije**

Prof. dr Samir Čaušević rođen je 03.07.1963.godine .Drugu gimnaziju-matematički smjer u Sarajevu, završio je s aodličnim uspjehom, a diplomirao je na Ekonomskom fakultetu u Sarajevu i na Fakultetu prometnih znanosti Sveučilište u Zagrebu.Magistar je i doktor tehničkih nauka.Od 1990. do 1996.godine radio je u institucijama Vlade BiH. a od januara 1996.godine do septembra 1997.godine boravi u Australiji kao stipendista Južne Australije, gdje završava postdiplomski specijalistički studij iz Međunarodnog marketinga i menadžmenta na Flinders Park Univerzitetu -Australija.Od novembra 1997.godine do jula 1998. godine u preduzeću Air Bosna obnaša funkciju rukovodioca marketinga i radi kao asistent na Fakultetu za saobraćaj i komunikacije u Sarajevu.

Od jula 1998. godine je u stalnom radnom odnosu na Fakultetu za saobraćaj i komunikacije u Sarajevu,gdje završava postdiplomski studij.U 2002.godini doktorira na Fakultetu za saobraćaj i komunikacije u Sarajevu. Istraživački projekat doktorske teze realizovao je u Institutu za istraživanje umreženih telekomunikacijskih i informatičkih sistema (CTIN) na Adelaide University

- Australija.Govori engleski i italijanski jezik, a služi se injičemackim jezikom. Sada radi u zvanju vanrednog profesora .Od 2004.godine Predsjednik je Nadzornog odbora BH Telecom d.d. Sarajevo.

Šef odsjeka za komunikacije

pored ostalog planira i prati rad u okviru svog Odsjeka u realizaciji nastavnog procesa po usmjerenjima za poštanske i komunikacijske tehnologije .U saradnji sa nastavnicima Odsjeka planira , predalaže i odobrava teme diplomskih radova,te daje preijedloge novih sadržaja u nastavnim planovima i programima po pojedinim usmjerenjima.

**doc. dr Feriz Gabela,
sekretar Fakulteta**

Rođen 1956. godine u Brčkom. Od 1959. godine živi u Sarajevu, gdje je završio osnovnu školu i gimnaziju. Diplomirao na Pravnom fakultetu Univeriteta u Sarajevu. Imao položen pravosudni ispit i stručni ispit za rad u organima uprave. Akademski stepen magistra na Univerzitetu u Sarajevu stekao sam 2002. godine, a Diplomu doktora pravnih nauka stekao sam 2005. go-

dine. Nakon diplomiranja, radno iskustvo sticao sam u Općini Novo Sarajevo, Gradu Sarajevu, Ministarstvu za stambene poslove i prostorno uređenje Kantona Sarajevo. U Kantonalnoj agenciji za privatizaciju Sarajevo bio u radnom odnosu od njezina osnivanja januara 1998. do jula mjeseca 2001. godine, gdje je obavljao poslove pomočnika direktora u Sektoru za pravne poslove. Od jula 2001. godine zaposlen sam na Fakultetu za saobraćaj i komunikacije Univerziteta u Sarajevu na radnom mjestu sekretara Fakulteta. Godine 2002. godine, biran sam za višeg asistenta na nastavnom predmetu: "Pravo u transportu i komunikacijama", na Fakultetu za saobraćaj i komunikacije Univerziteta u Sarajevu. Za docenta na nastavnom predmetu: "Pravo u komunikacijama", na Fakultetu za saobraćaj i komunikacije Univerziteta u Sarajevu, biran sam 2006. godine.

Sekretar Fakulteta neposredno rukovodi Službom za opšte i pravne poslove i s tim u vezi organizuje, objedinjava i usmjerava rad, raspoređuje poslove i zadatke u okviru Službe; Daje upustva i pruža neposrednu stručnu pomoć izvršiocima, koordinira rad svih službi Fakulteta; Priprema i vrši izradu ugovora, uvjernja i potvrda i odluka. Priprema i vrši izradu nacrta i prijedloga opštih i pojedinačnih normativnih akata; Vodi postupak za sticanje naučnog stepena magistra i doktora nauka; Vrši prijavu i odjavu zaposlenika kao i druge statusne promjene zaposlenika prema nadležnim organima; Vodi matičnu knjigu radnika; Uspostavlja dosijeće radnika.

**Nadija Smajić,
rukovodilac finansijsko-ekonomске službe**

Nadija Smajić, rođena 01.09.1951. godine u Žepču. Osnovnu školu, gimnaziju i Ekonomski fakultet završila u Sarajevu. Stipendist ŽTP-a Sarajevo i po završetku fakulteta zasnovala radni odnos 09.05.1975. godine u Radnoj zajednici ZOOUR-a za vuču i održavanje šinskih vozila Sarajevo. ŽTP Sarajevo kao jedan od osnivača Fakulteta, šalje je na Fakultet da pomogne osnivanje finansijske službe. Od 01.12.1978. i zvanično prenosi dokumente na Fakultet i zasniva stalni radni odnos na mjestu Šefa ekonomsko finansijske službe, gdje i danas radi. Radila cijeli ratni period izuzev perioda kada je bila ranjena.

Rukovodilac finansijsko-ekonomске službe između ostalog

- organizuje, objedinjava i usmjerava rad, raspoređuje poslove i zadatke u okviru Službe, daje upustva i pruža neposrednu stručnu pomoć izvršiocima,
- organizuje i usklađuje cjelokupno finansijsko-računovodstvene poslove Fakulteta u skladu sa zakonskim propisima

- koordinira i organizuje sve poslove službe
- Radi periodične i mjesecne obračune
- Saraduje sa ostalim službama Fakulteta
- Vrši izradu potrebnih informacija i analiza za potrebe rukovodstva Fakulteta i
- Pruža stručnu pomoć organima upravljanja i rukovođenja Fakulteta

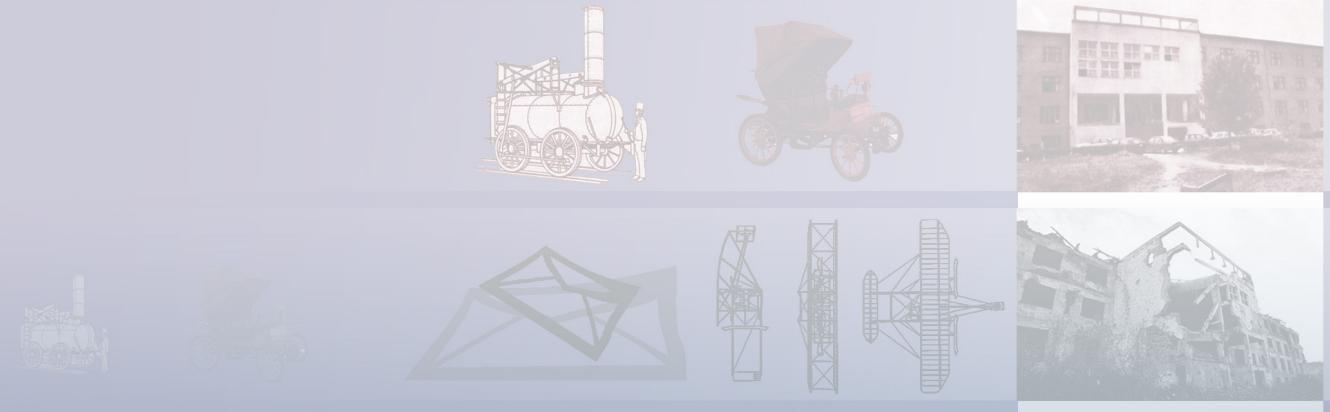
**Mirsada Radončić, prof.,
rukovodilac službe za studentska pitanja.**

Mirsada (Asim) Radončić, rođena 11.02.1967. godine u Kreševu. Osnovnu i srednju školu završila u Kreševu. Fakultet političkih nauka završila u Sarajevu. Diplomirala na odsjeku sociologija i stekla zvanje prof. sociologije. Od 1995. godine zaposlena na Fakultetu za saobraćaj i komunikacije Univerziteta u Sarajevu.

Rukovodilac službe za studentska pitanja između ostalog

- organizuje, objedinjava i usmjerava rad, raspoređuje poslove i zadatke u okviru Službe, daje uputstva i pruža neposrednu stručnu pomoć izvršiocima,
- vodi dodiplomski i postdiplomski studij

- neposredno sarađuje sa nastavnicima i saradnicima oko realizacije poslova vezanih za studente
- prema potrebi neposredno sarađuje sa studentima i trećim licima i relevantnim institucijama izvan Fakulteta
- organizira izradu i aktuelizira baze podataka
- Priprema uvjerenja i potvrde za potpis i
- vođenje postuka za sticanje naučnog stepena magistra i doktora nauka

STUDIJSKI PROGRAMI

AKULTET ZA SAOBRAĆAJ I KOMUNIKACIJE
FACULTY OF TRAFFIC AND COMMUNICATIONS

UNIVERZITETA U SARAJEVU
UNIVERSITY OF SARAJEVO

Dodiplomski

Kada se pristupilo izradi nastavnih planova i programa za edukaciju saobraćajnih inženjera pošlo se od objektivnih ocjena suštine i potreba saobraćajnih procesa. Saobraćajni sistemi su vitalni, sastavni dijelovi cjelokupnog privrednog sistema zemlje. U njih je uložen veliki dio društvenog kapitala, a u tehničkom pogledu izuzetno su složeni. Oni su po pravilu komponovani iz brojnih raznorodnih tehničkih podsistema; građevinskih, mašinskih, elektroenergetskih, električnih, informacijskih i dr. Iz navedenog se vidi nesumnjivo postojanje velikog interesa najšire društvene zajednice da saobraćajni sistem funkcioniše ekonomski profitabilno, bezbjedno i bez prekida, a u organizacionom i energetskom pogledu što racionalnije. Jasno je da je poželjno funkcionisanje saobraćajnog sistema nemoguće bez brižljivog usaglašavanja projektnih rješenja za sve komponentne podsisteme, kao i bez angažovanog i složenog djelovanja brojnih visokostručnih, a multidisciplinarno obrazovanih kadrova.

Vrijeme u kojem živimo, kada nauka napreduje tolikom brzinom da se kompletno svjetsko znanje svakih pet godina udvostruči, česta evaluacija nastavnih planova i programa postaje neminovnost. Osvježavanje nastavnih planova, a posebno nastavnih programa, novim sadržajima, novim nasavremenijim znanjima, novom literaturom i dostignućima, trajna je obaveza svake visokoškolske ustanove. Taj motiv opredjeljivaо je i Saobraćajni fakultet, odnosno Fakultet za saobraćaj i komunikacije Univerziteta u Sarajevu da kontinuirano

inovira nastavne planove i programe kroz svoj razvoj od 1977. do danas /2007./. Reformske tendencije u bosanskohercegovačkoj i evropskoj akademskoj zajednici, inspirirani tehnološkim napretkom, također su značajno uticale na opredjeljenost za izmjene nastavnih planova i programa. I dok su nastavni programi predmet rasprava na katedrama i srodnim naučnim oblastima, a u velikoj mjeri je njihov sadržaj pitanje prava, ali i odgovornosti svakog pojedinačnog nastavnika u smislu akademske autonomije, nastavni planovi su pitanje za cijeli Fakultet. Adekvatna kombinacija predmeta, modula, seminarra, vježbi, te njihova šema, trebaju dati cjelovitu sliku diplomiranog inženjera. Nastavni planovi također definiraju i politiku studija i visokog obrazovanja, te samu filozofiju studija. Od nastanka i prvog početka nastave 1977. godine na fakultetu je bilo više nastavnih planova i programa shodno pojedinom stepenu i usmjerenu educiranja studenata. Kroz tekst monografije dat je prikaz razvoja nastavnih planova i programa Fakulteta kroz njegov razvoj.

Cilj svestrane i savremene edukacije studenta jeste da diplomirani inženjeri saobraćaja mogu individualno, timski i meritorno obavljati poslove iz sljedećeg djelokruga rada:

- * planiranje saobraćaj i projektovanje transportnih sistema
- * podizanje efikasnosti komunikacijskih sistema kroz optimalizaciju željezničkog, drumskog, poštanskog, telekomunikacionog, gradskog, zrakoplovog, vodnog i cijevnog transporta

- * poboljšanje funkcionisanja komunikacija upravljanja saobraćajnim procesima u raznim vidovima transporta
- * usavršavanje procesa savremene tehnologije transporta
- * menadžerski i marketinški procesi u transportu
- * tehnološko-organizacioni pristup sredstvima i infrastrukturni brzog saobraćaja
- * problematika eksploatacije šinskih vozila
- * upravljanje procesima korištenja i opslužiavnja šinskih vozila
- * simulacija procesa u eksploataciji šinskih sistema
- * tehnološko-tehnička eksploatacija pretovarne mehanizacije
- * organizacija i planiranje nabavke savremenih transportnih sredstava
- * problematika ekologije u saobraćaju

Poboljšanje edukacije na Fakultetu za saobraćaj i komunikacije Univerziteta u Sarajevu čini jednu od okosnica reforme visokog obrazovanja koja proizlazi iz Bolonjske deklaracije. Fakultet je prilikom inoviranja nastavnih planova i programa, usvojio alternativno rješenje Bolonjskog procesa: dodiplomski studij traje 4 godine. Uz to, uveden je ECTS, nastava je jednosemestralna i odvija se kroz 30. sati sedmično. Kroz projekt TEMPUS-a među prvim fakultetima u BiH usaglasio je svoje nastavne planove i programe sa pojedinim srodnim evropskim fakultetima. Rezultat projekta je definisanje 8 nastavnih disciplina koje su istovjetne na Fakultetu za saobraćaj i komunikacije i odgovarajućim fakultetima u Torinu/Italija/i Southamptonu/Engleska/.

Studij na Fakultetu se odvija na dva odsjeka:

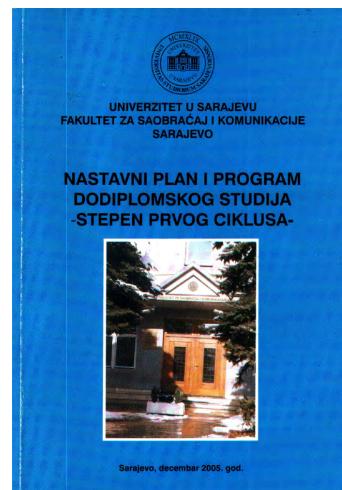
- * Odsjek saobraćaja, sa tri usmjerenja:
 - Cestovni saobraćaj; Željeznički saobraćaj i Zrakoplovni saobraćaj i

- * Odsjek komunikacija, sa dva usmjerenja:
 - Poštanske tehnologije i Komunikacijske tehnologije

Dodiplomskim studijem stiče se diploma o završenom studiju i stručni nazivi:

- * Diplomirani inženjer saobraćaja i komunikacija - odsjek saobraćaja i
- * Diplomirani inženjer saobraćaja i komunikacija - odsjek komunikacija

Na oba odsjeka prve su dvije godine studija zajedničke - po obimu i sadržaju.

Najnoviji nastavni plan i program dodiplomskog studija

NASTAVNI PLAN U AKADEMSKOJ 2004/05 GODINI
ZAJEDNIČKA NASTAVA ZA SVE ODSJEKE

PREDMET	SEMESTAR			
	I	ECTS	II	ECTS
1. MATEMATIKA	4+4	8		
2. FIZIKA	3+2+1	6		
3. OSNOVI MAŠINSTVA	3+2	5		
4. GRAFIČKE KOMUNIKACIJE	3+2	5		
5. SOCIOLOGIJA	2+1	3		
6. PRIMJENJENA MATEMATIKA			3+3	6
7. OSNOVI TRANSPORTNIH SISTEMA			3+2+1	6
8. OSNOVI RAČUNARSTVA			2+2+1	5
9. OSNOVI ELEKTROTEHNIKE			3+2+1	6
10. INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE			3+1	4
11. SEMINARSKI RAD	3	3	3	3
Broj kredita/sati	15+11+4	30	14+10+7	30

PREDMET	SEMESTAR			
	III	ECTS	IV	ECTS
1. STATISTIKA	3+3	6		
2. MATERIJALI I ROBE U TRANSPORTU	3+3	6		
3. SAOBRAĆAJ I PROSTOR	3+3	6		
4. PRETOVARNA SREDSTVA	3+3	6		
5. ENGLESKI JEZIK	2+1	3		

6.	SISTEMSKO INŽINJERSTVO			3+3	6
7.	INDUSTRIJSKI TRANSPORT			3+3	6
8.	EKONOMIKA U TRANSPORTU I KOMUNIKACIJAMA			3+3	6
9.	LOGISTIKA U TRANSPORTU I KOMUNIKACIJAMA			3+3	6
10.	METODOLOGIJA ISTRAŽIVAČKOG RADA			2+1	3
11.	SEMINARSKI RAD	3	3	3	3
Broj kredita/sati		14+13+3	30	14+13+3	30

Cestovni saobraćaj

Dok u saobraćaju na cestama nije upotrebljeno motorno vozilo, saobraćaj je na cestama bio zavisan i od kvalitete ceste i od vučne sile, uglavnom životinja. Pronalaskom savremenih motornih vozila naglo se razvio cestovni saobraćaj uslovjavajući i izgradnju posebno obrađenih saobraćajnih površina, cesta sa savremenim kolnikom. Karakteristike su cestovnog saobraćaja: brzina, prilagodljivost zahtjevima i prihvatljiva cijena usluga, prikladnost pojedinačnom saobraćaju i saobraćaju za vlastite potrebe. Ove mreže neminovno se međusobno prepliću, postaju sve gušće i zahtjevaju da se grade brojni spojni, križni, napojni i drugi objekti.

Kao jedino moguće, nameće se rješenje koje traži potpunije korišćenje postojećih kapaciteta i izgradnju sistema sa većom prevoznom mogućnošću. S obzirom

na takav trend rasta i razvoja nameće se i potreba i obaveza edukacije studenata za nove profile profesije - saobraćajnih inženjera.

ODSJEK: SAOBRAĆAJ

Usmjerenje: CESTOVNI SAOBRAĆAJ

PREDMET	SEMESTAR			
	V	ECTS	VI	ECTS
1. VERTIKALNI TRANSPORT	3+2	5		
2. ŠPEDITERSKO POSLOVANJE	3+2	5		
3. PRAVO U TRANSPORTU	3+2	5		
4. TEHNOLOGIJSKI MARKETING	3+3	6		
5. CESTOVNA VOZILA	3+3	6		
6. MULTIMODALNI TRANSPORT			3+2	5
7. TEORIJA SAOBRAĆAJNIH TOKOVA			3+3	6
8. INFORMACIJSKI SISTEMI U SAOBRAĆAJU I KOMUNIKACIJAMA			3+2	5
9. MENAGEMENT U TRANSPORTU I KOMUNIKACIJAMA			3+3	6
10. INFRASTRUKTURA CESTOVNOG SAOBRAĆAJA			3+2	5
11. PRAKSA	3	3	3	3
Broj kredita/sati	15+12+3	30	15+12+3	30

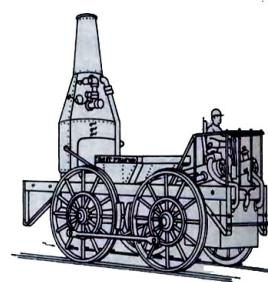
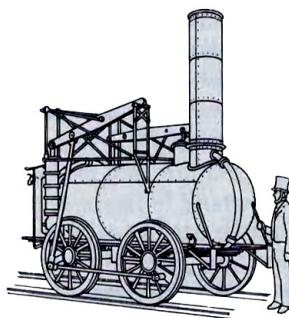
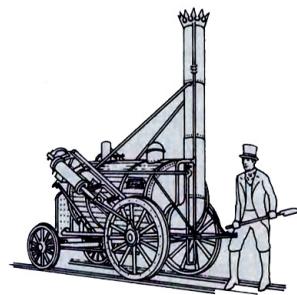
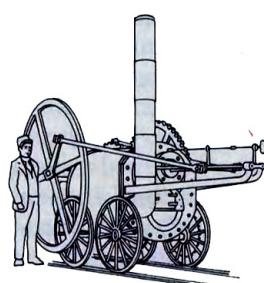
PREDMET	SEMESTAR			
	VII	ECTS	VIII	ECTS
1. TEHNIČKA EKSPLOATACIJA CESTOVNIH VOZILA	3+2	5		
2. NADZOR I REGULISANJE CESTOVNOG SAOBRAĆAJA	3+2	5		
3. INTELIGENTNI TRANSPORTNI SISTEMI	3+2	5		
4. DIJAGNOSTIKA CESTOVNIH VOZILA	3+2	5		
5. TRANSPORT I OKOLIŠ	3+2	5		
6. PLANIRANJE U SAOBRAĆAJU			3+2	5
7. SIGURNOST CESTOVNOG SAOBRAĆAJA			3+3	6
8. TEHNOLOGIJA CESTOVNOG TRANSPORTA			3+3	6
9. JAVNI GRADSKI TRANSPORT			3+3	6
10. SAOBRAĆAJNA POLITIKA			2+0	2
11. DIPLOMSKI RAD	5	5	5	5
Broj kredita/sati	15+10+5	30	14+11+5	30

Početak edukacije saobraćajnih inženjera cestovnog saobraćaja počinje sa radom Saobraćajnog fakulteta u akademskoj 1977/78 godini i u ovih 30 godina diplomiralo je 311 inženjera saobraćaja.

Željeznički saobraćaj

Prve željeznice izgrađene su u Engleskoj. Georg Stephenson izradio je prvu parnu lokomotivu za prugu Stockton - Darlington, na kojoj je 25.09.1825. ta lokomotiva prevukla 30 vagona s 50 tona tereta i 450 osoba na daljinu od 40 km brzinom od 19 km na sat. Taj dan se smatra rođendanom željeznice. Od tada do danas prisutan je nezaustavljivi trend razvoja ove vrste saobraćaja, koja prije svega traži sveobuhvatnost planiranja i organizovanja ove funkcije transporta.

Odavde proizilazi aktuelnost profesije saobraćajnih inženjera koji u ovoj vrsti saobraćaja treba da se primarno bave planiranjem i projektovanjem cjelovitih saobraćajno-transportnih sistema u određenom prostornom obuhvatu. Naravno, da oni objektivnim metodama istražuju sve vidove i tehnologije koje mogu efikasno i konkretno da zadovolje transportne potrebe.

ODSJEK: SAOBRAĆAJ

Usmjerenje: ŽELJEZNIČKI SAOBRAĆAJ

PREDMET	SEMESTAR			
	V	ECTS	VI	ECTS
1. VERTIKALNI TRANSPORT	3+2	5		
2. ŠPEDITERSKO POSLOVANJE	3+2	5		
3. PRAVO U TRANSPORTU	3+2	5		
4. TEHNOLOGIJSKI MARKETING	3+3	6		
5. ŠINSKA VOZILA	3+3	6		
6. MULTIMODALNI TRANSPORT			3+2	5
7. TEORIJA SAOBRAĆAJNIH TOKOVA			3+3	6
8. INFORMACIJSKI SISTEMI U SAOBRAĆAJU I KOMUNIKACIJAMA			3+2	5
9. MENAGEMENT U TRANSPORTU I KOMUNIKACIJAMA			3+3	6
10. INFRASTRUKTURA ŽELJEZNIČKOG SAOBRAĆAJA			3+2	5
11. PRAKSA	3	3	3	3
Broj kredita/sati	15+12+3	30	15+12+3	30

PREDMET	SEMESTAR			
	VII	ECTS	VIII	ECTS
1. TEHNIČKA EKSPLOATACIJA ŠINSKIH VOZILA	3+2	5		
2. NADZOR I REGULISANJE ŽELJEZNIČKOG SAOBRAĆAJA	3+2	5		
3. INTELIGENTNI TRANSPORTNI SISTEMI	3+2	5		
4. DIJAGNOSTIKA ŠINSKIH VOZILA	3+2	5		
5. TRANSPORT I OKOLIŠ	3+2	5		
6. PLANIRANJE U SAOBRAĆAJU			3+2	5
7. SIGURNOST ŽELJEZNIČKOG SAOBRAĆAJA			3+3	6
8. TEHNOLOGIJA ŽELJEZNIČKOG TRANSPORTA			3+3	6
9. JAVNI GRADSKI TRANSPORT			3+3	6
10. SAOBRAĆAJNA POLITIKA			2+0	2
11. DIPLOMSKI RAD	5	5	5	5
Broj kredita/sati	15+10+5	30	14+11+5	30

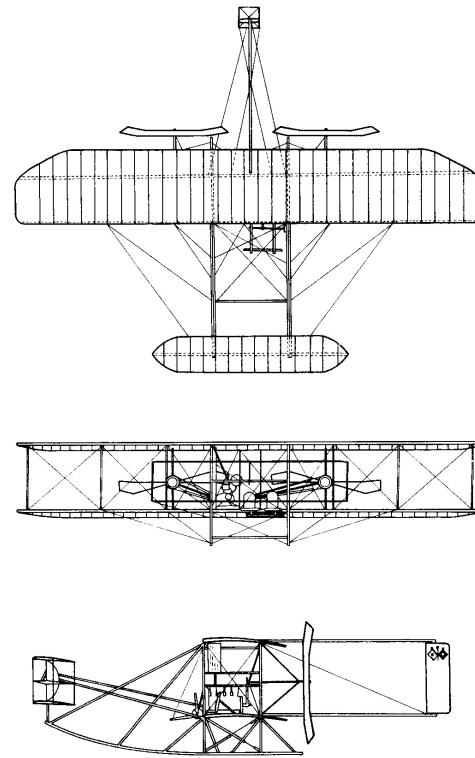
Edukacija saobraćajnih inženjera željezničkog saobraćaja poklapa se sa početkom rada ove visokoškolske ustanove, tako da su se prve generacije počele školovati u akademskoj 1977/78 godine i do danas je diplomiralo 178 inženjera saobraćaja.

Zrakoplovni saobraćaj

Ova saobraćajna grana razvija se nakon Prvog svjetskog rata.Ipak značajniji razvoj doživaljava vazdušni saobraćaj nakon Drugog svjetskog rata,naročito u tehničkim i privrednim razvijenim zemljama.Najviše se avionima prevoze putnici i pošta,a nešto manje teret.Vazdušni saobraćaj ima veliku budućnost i mjesto u saobraćajnom svjetskom sistemu.U saobraćaju preko okeana, on se uspješno uključio u prijevoz,ostvarujući na nekim prekomorskim linijama veći broj prevezenih putnika nego što to ostvaruju putnički brodovi.Vazdušni saobraćaj zahtjeva izgradnju aerodroma s pistama,sletnim stazama,koje moraju biti sposobne da prime udarce teških aviona kakvi se sada proizvode za prijevoz putnika,pošte i tereta.

Razvoj zrakoplovnog saobraćaja u budućnosti naše zemlje treba da bude veliki i složeni tehničko-tehnološki i organizaciono-poslovni sistem.NJegov razvoj i funkcionalisanje i poslovanje zahtjevaju angažovanje brojnih visokoobrazovnih kadrova različitih profila.Zato je puna opravdanost u težnji /nastaloj još u toku agresije/ da se osnuje odsjek zrakoplovnog saobraćaja, što je bilo uslovljeno enormnim razaranjem većine aerodroma i opreme zrakoplovnog saobraćaja.

ODSJEK: SAOBRAĆAJ
Usmjerenje: ZRAKOPLOVNI SAOBRAĆAJ

	PREDMET	SEMESTAR			
		V	ECTS	VI	ECTS
1.	VERTIKALNI TRANSPORT	3+2	5		
2.	ŠPEDITERSKO POSLOVANJE	3+2	5		
3.	PRAVO U KOMUNIKACIJAMA	3+2	5		
4.	TEHNOLOGIJSKI MARKETING	3+3	6		
5.	ZRAKOPLOVNA SREDSTVA	3+3	6		
6.	MULTIMODALNI TRANSPORT			3+2	5
7.	TEORIJA SAOBRAĆAJNIH TOKOVA			3+3	6
8.	INFORMACIJSKI SISTEMI U SAOBRAĆAJU I KOMUNIKACIJAMA			3+2	5
9.	MENAGEMENT U TRANSPORTU I KOMUNIKACIJAMA			3+3	6
10.	INFRASTRUKTURA ZRAKOPLOVNOG SAOBRAĆAJA			3+2	5
11.	PRAKSA	3	3	3	3
Broj kredita/sati		15+12+3	30	15+12+3	30

PREDMET	SEMESTAR			
	VII	ECTS	VIII	ECTS
1. TEHNIČKA EKSPLOATACIJA AVIONA	3+2	5		
2. NADZOR I REGULISANJE ZRAKOPLOVNOG SAOBRAĆAJA	3+2	5		
3. INTELIGENTNI TRANSPORTNI SISTEMI	3+2	5		
4. DIJAGNOSTIKA ZRAKOPLOVNIH SREDSTAVA	3+2	5		
5. TRANSPORT I OKOLIŠ	3+2	5		
6. PLANIRANJE U ZRAKOPLOVNOM SAOBRAĆAJU			3+2	5
7. SIGURNOST ZRAKOPLOVNOG SAOBRAĆAJA			3+3	6
8. TEHNOLOGIJA ZRAKOPLOVNOG TRANSPORTA			3+3	6
9. ORGANIZACIJA ZRAKOPLOVNOG TRANSPORTA			3+3	6
10. SAOBRAĆAJNA POLITIKA			2+0	2
11. DIPLOMSKI RAD	5	5	5	5
Broj kredita/sati	15+10+5	30	14+11+5	30

Praktično edukacija na ovom smjeru počela je 09. novembra 1993.godine studijskim obrazovanjem po sistemu intezivnog studija Zrakoplovni smjer - kontrolori letenja. Na ovom smjeru do danas je diplomiralo: 83 studenta

Poštanski saobraćaj

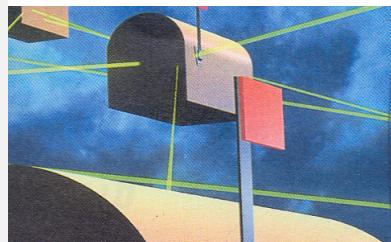
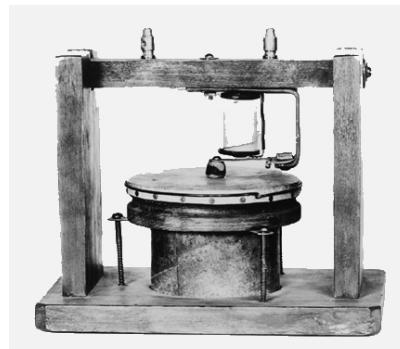
Poštanski saobraćaj počeo je funkcionirati u obliku glasničke službe još oko 2300 godina p.n.e. na području Egipta, te nešto kasnije u Perziji i drugim civilizacijama. Tehnička sredstva, tehnologija i organizacijski oblici pošte mijenjali su se već milenijumima. Poštanski saobraćaj je podsistem ukupnog prometnog sistema sa temeljnom funkcijom prijema, prijenosa i uručenja adresiranih pošiljaka upotreboom kapaciteta poštanske mreže. Pošta je prostorno distribuiran sistem s najvećim nivoom fizičke dostupnosti budući da javni poštanski sistem pokriva svako naselje i svaku kuću. Poštanska mreža nije fizički kompaktna poput cestovne i željezničke mreže gdje postoji kontinuitet linkova koji povezuju čvorove tih mreža. Čvorovi, odnosno, pristupne tačke poštanske mreže povremeno se integriraju u sistem obilaskom poštanskog vozila ili poštara koji pri tom koriste kapacitete javnih prometnica.

Poštanski saobraćaj u svijetu razvija se uporedno s razvitkom proizvodnih snaga i s razvitkom ostalih saobraćajnih grana. Nekadašnja spora vozila /diližanse/ zamjenjena su na kopnu željeznicom i cestovnim motornim vozilima, na moru trgovačkom flotom. Poštanski saobraćaj koristi se avionima, a u novije vrijeme i raketama.

Karakteristike poštanskog saobraćaja u savremenom svijetu: brzina, regularnost i relativno niske cijene. Pošto i rad pošta ide u saobraćajnu djelatnost to ukratko prezentiramo i njihovu djelatnost. To su organizacije za

primanje, prevoženje i isporučivanje raznovrsnih pošiljaka: pisama, dopisnica, telegrama, paketa i platni promet. Pošta kao javna služba zadovoljava određene društvene potrebe i nalazi se pod autoritetom javne uprave. Država garantira trajnost, pristupačnost i sigurnost poštanskog saobraćaja.

U eri globalizacije kao osnovna manifestacija tehničkih dostignuća u ovoj branši jeste astronomski rast broja međunarodnih telefonskih poziva. Godine 1982 ukupan broj minuta ovakvih razgovora iznosio je 12 milijardi; do 1996 taj broj je porastao na više od 67 milijardi minuta. Upotreba interneta predstavljaće u budućnosti razlog porasta međunarodnog telefonskog saobraćaja. Pristup internetu i broj njegovih korisnika bilježi fantastičan porast u prošloj deceniji, zbog sve jeftinijih i dostupnijih on-line aktivnosti.

Da bi se odgovorilo ovom eksplozivnom tehničko-tehnološkom razvoju, 10. oktobra 1995. godine počinje sa radom PTT smjer kada je aktuelizirana neophodnost školovanja inženjera iz oblasti komunikacija uopšte.

ODSJEK: KOMUNIKACIJE

Usmjerenje: POŠTANSKE TEHNOLOGIJE

PREDMET	SEMESTAR			
	V	ECTS	VI	ECTS
1. TEORIJA SIGNALA I KOMUNIKACIJA	3+2	5		
2. ŠPEDITERSKO POSLOVANJE	3+2	5		
3. PRAVO U KOMUNIKACIJAMA	3+2	5		
4. TEHNOLOGIJSKI MARKETING	3+3	6		
5. INFORMACIJSKE MREŽE	3+3	6		
6. METODE DETEKCIJE U KOMUNIKACIJAMA			3+2	5
7. TEORIJA KOMUNIKACIJSKIH TOKOVA			3+3	6
8. INFORMACIJSKI SISTEMI U SAOBRAĆAJU I KOMUNIKACIJAMA			3+2	5
9. MENAGEMENT U TRANSPORTU I KOMUNIKACIJAMA			3+3	6
10. INFRASTRUKTURA KOMUNIKACIJA			3+2	5
11. PRAKSA	3	3	3	3
Broj kredita/sati	15+12+3	30	15+12+3	30

PREDMET	SEMESTAR			
	VII	ECTS	VIII	ECTS
1. TEHNIKA KOMUNIKACIJA	3+2	5		
2. UPRAVLJANJE KVALitetom KOMUNIKACIJSKIH USLUGA	3+2	5		
3. INTELIGENTNI TRANSPORTNI SISTEMI	3+2	5		
4. SIMULACIJE U KOMUNIKACIJAMA	3+2	5		
5. KOMUNIKACIJSKE TEHNOLOGIJE I OKOLIŠ	3+2	5		
6. PLANIRANJE U KOMUNIKACIJAMA			3+2	5
7. SIGURNOST U KOMUNIKACIJAMA			3+3	6
8. TEHNOLOGIJA KOMUNIKACIJA			3+3	6
9. MOBILNI KOMUNIKACIJSKI SISTEMI			3+3	6
10. SAOBRaćAJNA POLITIKA			2+0	2
11. DIPLOMSKI RAD	5	5	5	5
Broj kredita/sati	15+10+5	30	14+11+5	30

Na smjeru poštanske tehnologije do danas je diplomiralo 229 inženjera saobraćaja.

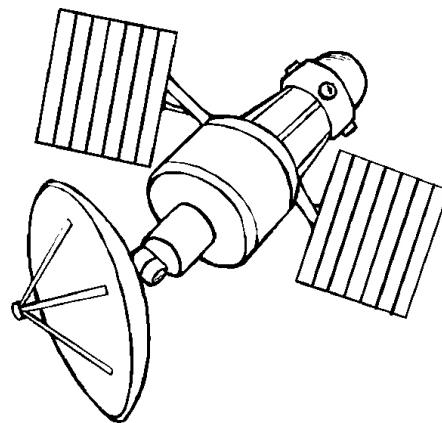
Komunikacijske tehnologije

Telekomunikacijski promet predstavlja prijenos različitih oblika informacija /govor,tekst,računarski podaci,video,multimedija/ putem telekomunikacijske mreže /žične i bežične/ prema utvrđenim protokolima i pravilima odvijanja prometa. Mreža je najčešćim dijelom automatizovana tako da korisnik sa svog krajnjeg terminala aktivira korišćenje dijela raspoloživih resursa mreže pod kontrolom mrežnog upravljačkog pod sistema. Važna tehnološka dostignuća u drugoj polovici XX vijeka potpuno su promjenila prirodu telekomunikacija - prenosa informacija, slika ili zvuka na daljinu putem tehnološkog medija.

Sistem telekomunikacijskog prometa fizički je vrlo distribuiran tako da s bežičnom zemaljskom i satelitskom mrežom pokriva gotovo svu površinu zemlje. Isprepletanost javne telekomunikacijske mreže s privatnim /zatvorenim/ mrežama sve je veća u uslovima rastućeg korišćenja tzv. virtualnih privatnih mreža /VPN/, Interneta i intraneta.

Usprkos bitne razlike u supstratu prijenosa i fizičkoj izvedbi mreže, saobraćajni fenomen u telekomunikacijskoj mreži je sličan, analogan ili izmorfan ostalim granama saobraćaja. Ulazni zahtjevi korisnika stvaraju tokove informacija koji se slijevaju do čvorova i brzim linkovima transportuju do odredišnog čvora i korisnika na drugoj strani. Budući da se najčešće radi o dvosmjernom prijenosu ,odnosno, razmjeni informacija govorimo o komunikaciji.

Nove tehnologije u komunikacijama uzrok su dubokih promjena u svjetskom monetarnom sistemu i na tržištu akcija. Novac je sve više elektronski novac, smješten u kompjutorima svjetskih banaka. Takva tržišta nastala su tek posljednjih dvadeset godina. Ona su proizvod braka između kompjutera i satelitske komunikacijske tehnologije. Ovakvom razvoju doprinijela su četiri tehnološka trenda: stalni napredak performansi kompjutera uz smanjenje troškova; digitalizacija podataka, koja omogućava integraciju kompjutera i telekomunikacijskih tehnologija; razvoj satelitskih komunikacija; optička vlakna koja omogućavaju prenošenje velikog broja različitih poruka kroz samo jedan mali kabl. Dramatična eksplozija komunikacija u posljednjih nekoliko godina, pri tom, ne pokazuje nikakve znake usporavanja.

Zato je u akademskoj 2004/05 godini počeo je sa radom smjer komunikacijske tehnologije za edukaciju inženjera ,ove nadasve savremene struke.

ODSJEK: KOMUNIKACIJE

Usmjerenje: KOMUNIKACIJSKE TEHNOLOGIJE

PREDMET	SEMESTAR			
	V	ECTS	VI	ECTS
1. TEORIJA SIGNALA I KOMUNIKACIJA	3+2	5		
2. PRIMJENJENA ELEKTRONIKA	3+2	5		
3. PRAVO U TRANSPORTU	3+2	5		
4. TEHNOLOGIJSKI MARKETING	3+3	6		
5. INFORMACIJSKE MREŽE	3+3	6		
6. MULTIMODALNI TRANSPORT			3+2	5
7. TEORIJA KOMUNIKACIJSKIH TOKOVA			3+3	6
8. INFORMACIJSKI SISTEMI U SAOBRAĆAJU I KOMUNIKACIJAMA			3+2	5
9. MENAGEMENT U TRANSPORTU I KOMUNIKACIJAMA			3+3	6
10. INFRASTRUKTURA POŠTANSKOG SAOBRAĆAJA			3+2	5
11. PRAKSA	3	3	3	3
Broj kredita/sati	15+12+3	30	15+12+3	30

PREDMET		SEMESTAR			
		VII	ECTS	VIII	ECTS
1.	TEHNIKA POŠTANSKOG SAOBRAĆAJA	3+2	5		
2.	UPRAVLJANJE KVALITETOM POŠTANSKIH USLUGA	3+2	5		
3.	INTELIGENTNI TRANSPORTNI SISTEMI	3+2	5		
4.	SIMULACIJE U KOMUNIKACIJAMA	3+2	5		
5.	KOMUNIKACIJSKE TEHNOLOGIJE I OKOLIŠ	3+2	5		
6.	PLANIRANJE U POŠTANSKOM SAOBRAĆAJU			3+2	5
7.	SIGURNOST POŠTANSKOG SAOBRAĆAJA			3+3	6
8.	TEHNOLOGIJA POŠTANSKOG SAOBRAĆAJA			3+3	6
9.	ELEKTRONSKO POSLOVANJE			3+3	6
10.	SAOBRAĆAJNA POLITIKA			2+0	2
11.	DIPLOMSKI RAD	5	5	5	5
Broj kredita/sati		15+10+5	30	14+11+5	30

Do danas, na usmjerenju komunikacijske tehnologije je diplomiralo 27 inženjera saobraćaja.

Postdiplomski studij

Brze promjene tehničko-tehnološkog razvoja povećavaju zahtjeve za stalnim porastom znanja. Zato se pred Fakultet postavlja neophodna potreba za kontinuiranim inoviranjem i unapređenjem nastavnih programa,a od diplomaca stalno usavršavanje,neophodno za uspješno obavljanje sve složenijih inženjerskih poslova i zadataka.Ono što je bitno,jeste to da što efikasnije organizujemo raspoloživo znanje,odnosno postojeće kadrove, stvarajući ambijent koji će reanimirati i osposobiti privredne i društvene subjekte za autonomno koncipiranje i realizovanje vlastitih programa obnove i razvoja.

Cilj postdiplomskog studija je da kandidatima omogući da prošire i prodube svoja znanja steklena u toku dodiplomskog studija i da se uvedu u naučnoistraživački rad,te da se osposobe za rješavanje problema i složenih zadataka nametnutim brzim naučnim i tehnološkim razvojem.Utvrdjivanje ranije usvojenih i sticanja novih spoznaja,te uvođenje u naučnoistraživački rad treba da omogući kandidatima dobre osnove za nova naučno i tehničko-tehnološka rješenja, koja bi se primjenom savremenih metoda stalno unapređivala. Fakultet za saobraćaj i komunikacije je pripadajući dio motornih snaga koje mogu izvršiti postavljene ciljeve. U tu svrhu organizovanje postdiplomskog osposobljavanja najboljih kadrova u sticanju savremenih znanja za adekvatno uklapanje u tokove novog informatičkog društva.

Imajući u vidu veliki broj diplomanata našeg Fakulteta , a i srodnih struka,vjerujući u njihov neiskorišćen potencijal neophodan za savladavanje novih i nepoznatih naučnih dostignuća,kao i iskazane potrebe privrede za sistematičnim i trajnim naučnim usavršavanjem svojih stručnjaka, radi praćenja trenda razvoja na svjetskom nivou,stvara dodatni podsticaj za pokretanje postdilomskih studija.

- Još u toku rata Fakultet na sjednici Nastavno-naučnog vijeća 06. maja 1993.godine utvrdio je program postdiplomskog studija sa već dva pomenuta smjera, a početak nastave krenuo je u decembru 1993.godine. Prvi postdiplomski studij je organizovan je,kako je već rečeno, na Saobraćajnom fakultetu u akademskoj 1993/04 i 1994/05 godini sa dva smjera i to :

- Tehnologija drumskog saobraćaja i transporta
- Tehnologija željezničkog saobraćaja i transporta

- Drugi postdiplomski studij iz oblasti TRANSPORTNIH I KOMUNIKACIONIH TEHNOLOGIJA područja MANAGEMENT U TRANSPORTU I KOMUNIKACIJAMA organizovan je u akademskoj 1998/99 godini sa 7 smjerova:

1. Drumski /cestovni/ saobraćaj
2. Željeznički saobraćaj
3. Poštansko-telekomunikacijski saobraćaj
4. Management u transportu i komunikacijama
5. Automatizacija tehnoloških sistema i procesa
6. Tehnička dijagnostika i terotehnologija
7. Vertikalni transport

OPŠTI OBAVEZNI KOLEGIJI

- 0.01 MATEMATIČKO MODELIRANJE I PRIMJENA NUMERIČKIH METODA U PROJEKTOVANJU SISTEMA I PROCESA
- 0.02 POSLOVNO PLANIRANJE, UPRAVLJANJE I MARKETING U SAOBRĀCAJNIM SISTEMIMA
- 0.03 METODOLOGIJA NAUČNO-ISTAŽIVAČKOG RADA

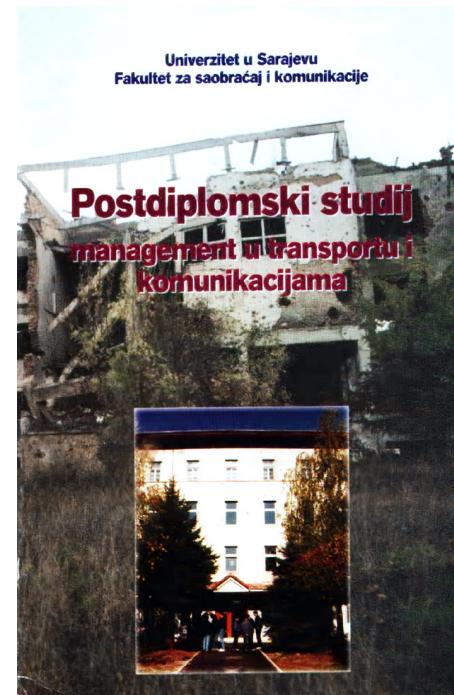
USMJERAVAJUĆI IZBORNI KOLEGIJI

1. Drumski /cestovni/ saobraćaj

- 1.01 SAOBRĀCAJNO PLANIRANJE
- 1.02 TEORIJA SAOBRĀCAJNIH TOKOVA
- 1.03 ZAŠTITA OKOLINE U SAOBRĀCAJU
- 1.04 TEHNOLOŠKI PROCESI U SAOBRĀCAJU
- 1.05 SIMULACIJE U DRUMSKOM SAOBRĀCAJU
- 1.06 TEHNIČKA LOGISTIKA U DRUMSKOM SAOBRĀCAJU
- 1.07 INFRASTRUKTURA U DRUMSKOM SAOBRĀCAJU
- 1.08 UPRAVLJANJE DRUMSKIM SAOBRĀCAJEM
- 1.09 ORGANIZACIJA PRIJEVOZA PUTNIKA I ROBA
- 1.10 EKONOMIKA EKSPLOATACIJE DRUMSKOG SAOBRĀCAJA
- 1.11 SAOBRĀCAJNA KRIMINALISTIKA

2. Željeznički saobraćaj

- 2.01 SAOBRĀCAJNO PLANIRANJE
- 2.02 TEORIJA SAOBRĀCAJNIH TOKOVA
- 2.03 ZAŠTITA OKOLINE U SAOBRĀCAJU
- 2.04 TEHNOLOŠKI PROCESI U ŽELJEZNIČKOM SAOBRĀCAJU
- 2.05 SIMULACIJE U ŽELJEZNIČKOM SAOBRĀCAJU

Nastavni plan i program postdiplomskog studija

- 2.06 TEHNIČKA LOGISTIKA U ŽELJEZNIČKOM SAOBRAĆAJU
- 2.07 INFRASTRUKTURA U ŽELJEZNIČKOM SAOBRAĆAJU
- 2.08 UPRAVLJANJE ŽELJEZNIČKIM SAOBRAĆAJEM
- 2.09 ORGANIZACIJA PRIJEVOZA PUTNIKA I ROBA
- 2.10 EKONOMIKA EKSPLOATACIJE ŽELJEZNIČKOG SAOBRAĆAJA
- 2.11 BEZBIJEDNOST ŽELJEZNIČKOG SAOBRAĆAJA

3.Poštansko-telekomunikacijski saobraćaj

- 3.01 TEORIJA POŠTANSKO-TELEKOMUNIKACIJSKOG SAOBRAĆAJA
- 3.02 SAOBRAĆAJNI TELEKOMUNIKACIJSKI SISTEMI
- 3.03 MODELIRANJE POŠTANSKO-TELEKOMUNIKACIJSKIH SISTEMA
- 3.04 TEHNOLOŠKI PROCESI U POŠTANSKO-TELEKOMUNIKACIJSKIM SISTEMIMA
- 3.05 INFRASTRUKTURA U POŠTANSKO-TELEKOMUNIKACIJSKOM SAOBRAĆAJU
- 3.06 UPRAVLJANJE U POŠTANSKO-TELEKOMUNIKACIJSKOM SAOBRAĆAJU
- 3.07 INTELIGENTNE MREŽE U POŠTANSKO-TELEKOMUNIKACIJSKOM SAOBRAĆAJU
- 3.08 ANALIZA KVALITETA POŠTANSKO-TELEKOMUNIKACIJSKOG SAOBRAĆAJU
- 3.09 STRATEGIJA TEHNOLOŠKO-EKONOMSKOG RAZVOJA POŠTANSKO-TELEKOMUNIKACIJSKOG SAOBRAĆAJA

4.Management u transportu i komunikacijama

- 4.01 UPRAVLJANJE U SISTEMIMA U SAOBRAĆAJU I TRANSPORTU
- 4.02 TEORIJA TEHNOLOGIJE SAOBRAĆAJA
- 4.03 UPRAVLJANJE TEHNOLOŠKIM RAZVOjem U SAOBRAĆAJU I TRANSPORTU
- 4.04 MENAGMENT U SAOBRAĆAJU I TRANSPORTU

- 4.05 TEHNOLOŠKI SISTEMI INTEGRALNOG I MULTIMODALNOG TRANSPORTA
- 4.06 TEHNOLOŠKI PROCESI DISTRIBUTIVNIH CENTARA I TERMINALA
- 4.07 INTELIGENTNI TRANSPORTNI SISTEMI
- 4.08 PROJEKTOVANJE ORGANIZACIJE U SAOBRAĆAJU I TRANSPORTU
- 4.09 INŽINJERSKA METODIKA U SAOBRAĆAJU I TRANSPORTU
- 4.10 ŠPEDICIJA-SAOBRAĆAJNA I TRANSPORTNA USLUGA

5. Automatizacija tehnoloških sistema i procesa

- 5.01 VOĐENJE I UPRAVLJANJE TEHNOLOŠKIM SISTEMIMA I PROCESIMA
- 5.02 AUTOMATIZACIJA PROCESA
- 5.03 SISTEMI ZA AUTOMATIZACIJU I INFORMATIZACIJU PROIZVODNIH SISTEMA
- 5.04 ZAŠTITNO-ALARMNI SISTEMI
- 5.05 INDUSTRIJSKA POSTROJENJA

6. Tehnička dijagnostika i terotehnologija

- 6.01 TEHNIČKA DIJAGNOSTIKA
- 6.02 TEROTEHNOLOGIJA
- 6.03 ODREĐIVANJE TEHNIČKO-EKSPLOATACIONIH KARAKTERISTIKA VOZILA
- 6.04 TEHNIČKA LOGISTIKA ODRŽAVANJA
- 6.05 TEHNOLOGIJA ODRŽAVANJA
- 6.06 ODRŽAVANJE ŽELJEZNIČKIH VOZILA
- 6.07 ODRŽAVANJE ŽELJEZNIČKIH PRUGA
- 6.08 STANDARDIZACIJA I UPRAVLJANJE KVALitetom u tehničkim sistemima i procesima
- 6.09 PROJEKTOVANJE TEHNIČKIH SISTEMIMA ODRŽAVANJA I SISTEMIMA KVALITETA
- 6.10 ANALIZA I PROJEKTOVANJE SISTEMA KVALITETA
- 6.11 ZAŠTITA OKOLINE U TEHNOLOGIJI

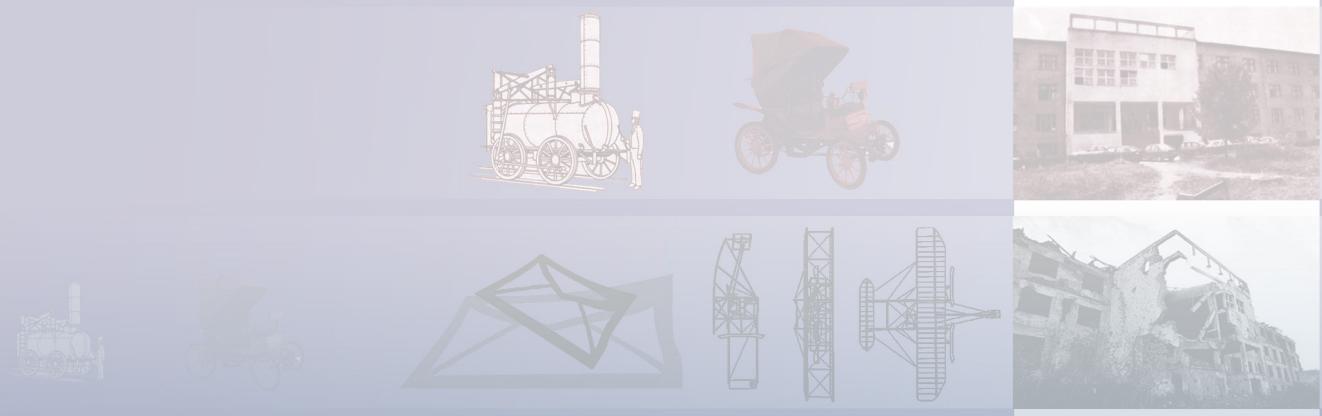
7.Vertikalni transport

- 7.01 SISTEMI VERTIKALNOG TRANSPORTA
- 7.02 MODELIRANJE SISTEMA VERTIKALNOG TRANSPORTA
- 7.03 STANDARDIZACIJA TEHNIČKIH SISTEMA VERTIKALNOG TRANSPORTA
- 7.04 TEHNIČKA DIJAGNOSTIKA SISTEMA VERTIKALNOG TRANSPORTA
- 7.05 ZAŠTITA OKOLINE U VERTIKALNOM TRANSPORTU

Organizovanjem postdiplomskog studija upisanim kandidatima omogućava se uvođenje u samostalan naučnoistraživački rad i sticanje produbljenih znanja iz naučne oblasti saobraćaja i komunikacija.Ovaj cilj realizovaće se preko nastavnog plana i programa postdiplomskog studija u okviru kojeg će studenti upoznati i savladati:

- * savremene metode naučno-istraživačkog rada
- * naučne metode i postupke istraživanja komunikacionih,saobraćajnih i transportnih, tehničko-tehnoloških i drugih procesa
- * osnove teorije odlučivanja
- * metode i tehnike primejene savremenih saobraćajnih i transportnih procesa
- * razmjenu znanja i samostalan istraživački rad i praktičnu primjenu postignutih naučnih i tehničko-tehnoloških rezultata

Na Fakultetu za saobraćaj i komunikacije do danas je magistriralo 16 kandidata.

NASTAVNICI I SARADNICI U AKADEMSKOJ 2006/07. GODINI

AKULTET ZA SAOBRAĆAJ I KOMUNIKACIJE
FACULTY OF TRAFFIC AND COMMUNICATIONS

UNIVERZITETA U SARAJEVU
UNIVERSITY OF SARAJEVO

Redovni profesori

prof. dr Šefkija Čekić

prof. dr Hilmija Šemić

prof. dr Asad Nuhanović

prof. dr Ivan Bošnjak

prof. dr Ivan Filipović

prof. dr Izudin Kapetanović

prof. dr Kemo Sokolija

prof. dr Sanja Štajner

prof. dr Refik Fazlić

Vanredni profesori

prof. dr Abdulah Ahmić

prof. dr Sadik Beširević

prof. dr Alija Behmen

prof. dr Ešref Gačanin

prof. dr Mehmed Bublin

prof. dr Nediljko Bilić

prof. dr Samir Čaušević

prof. dr Medo Pepić

prof. dr Mujo Hebibović

prof. dr Šemsudin Mašić

Docenti

doc. dr Osman Lindov

doc. dr Enes Arnautović

doc. dr Fadila Kiso

doc. dr Sabira Salihović

doc. dr Suada Dacić

doc. dr Abidin Deljanin

doc. dr Mustafa Mehanović

doc. dr Gabela Feriz

doc. dr Nedžad Branković

doc. dr Huse Fatkić

doc. dr Mesud Hadžialić

doc. dr Mugdim Bublin

Predavači

predavač, mr Samir Busovača

Viši asistenti

mr Stipe Prlić

mr Tarik Čaršimanović

mr Muhamed Sarajlić

mr Azra Ferizović

mr Ahmić Ahmed

mr Enes Čovrk

mr Azem Dautović

mr Nedžad Rešidbegović

mr Enes Gačanin

mr Muhamed Šaćiragić

mr Mustafa Kovačević

mr. Enes Džilić

Viši asistenti

mr. Fazlagić Samir

mr. Majda Tešanović

Asistenti

Dario Bušić

Nino Čorić

Amel Kosovac

Samer Čekić

Anida Sarajlić

Nedim Osmić

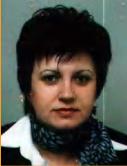
Zaposlenici na Fakultetu za saobraćaj i komunikacije Univerziteta u Sarajevu

Amra Huskić

Jasmina Šabanović

Sabina Medić

Semira Brzina

Zaim Čaušević

Advija Selimović

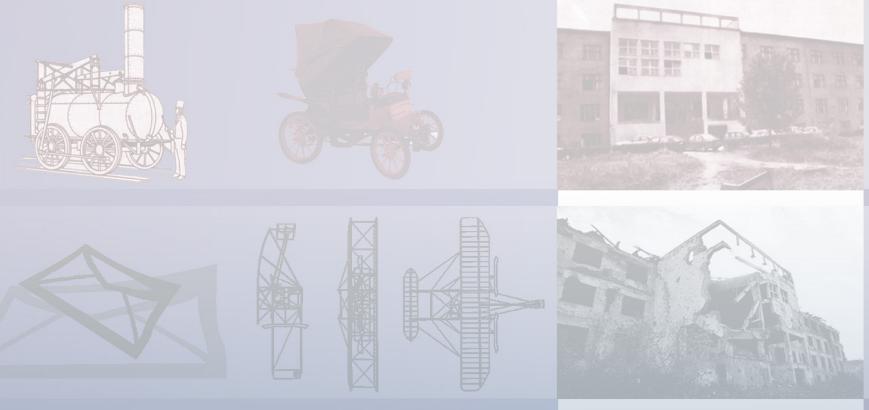
Mula Kljajić

Malik Popović

Tahir Krivošija

SJEĆANJE

AKULTET ZA SAOBRAĆAJ I KOMUNIKACIJE
FACULTY OF TRAFFIC AND COMMUNICATIONS

UNIVERZITETA U SARAJEVU
UNIVERSITY OF SARAJEVO

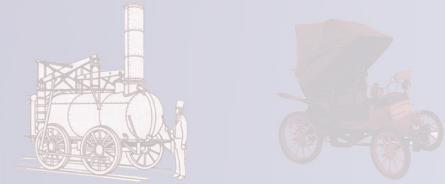
ONI SU U NAŠIM SRCIMA !

Zahvaljujući svojim najboljim kadrovima Fakultet je mogao da odgovori na sve izazove proteklih trideset godina. Njegovi najbolji emisari su činili nadljudske napore da ga dignu iz pepela udahnjujući mu dušu za novi život. Nisu poklekli ni u najtežim trenutcima njegovog bitisanja, već su nalazili snagu da se odupru varvarizmu, nehumanosti i goloj sili.

Oni su bili svjesni toga da je moć u znanju i istini. Nikad nisu poklekli na tom putu nemjerljivih rezultata i pobjeda. Toj plejadi neustrašivih pripadaju oni koji su znali šta je budućnost Fakulteta. Pripadali su mu nesebično svim svojim bićem, snagom i umom. To su naše drage kolege

<i>Prof. dr Ranko Ducić</i>
<i>Prof. dr Fahrudin Kiso</i>
<i>Pred. mr Enis Srna</i>
<i>Prof. Mugdim Taso</i>
<i>Pred. mr Husein Arslanagić</i>
<i>Fikreta Mulabdić</i>

koji ne smiju pasti u zaborav. Oni ostaju kao svijetao primjer budućim generacijama!

CENTRI ZA NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

AKULTET ZA SAOBRAĆAJ I KOMUNIKACIJE
FACULTY OF TRAFFIC AND COMMUNICATIONS

UNIVERZITETA U SARAJEVU
UNIVERSITY OF SARAJEVO

Prvi istraživačko-naučni nukleusi stvoren su materijalnim opremanjem i kadrovskim osposobljavanjem centara za sigurnost saobraćaja te marketing i menadžment.

Centar za sigurnost u saobraćaju

Uz 25 godina postojanja i rada Fakulteta za saobraćaj i komunikacije otvoren je Centar za naučno-istraživački i razvojni rad koji je moderno opremljen i koncipiran tako da može odgovoriti svim zahtjevima sadašnjeg i budućeg vremena.

Centar za naučno-istraživački i razvojni rad

Rješavanje akutnih problema naše domovine treba da je bazirano na principima na kojima je i Evropa ostvarila svoj rast, tako što se oslanjala na konsultovanje naučne misli prilikom rješavanja zahtjeva u oblasti zakonodavne regulative i operativnih aktivnosti subjekata transporta i komunikacija.U tome je Fakultet za saobraćaj i komunikaciju prepoznao obavezu i šansu da se ova oblast u našoj državi uredi na pravi način pri čemu je pomoć ove visokoškolske ustanove nezaobilazan.A to znači i primjenu najsavremenijih naučnih saznanja u svim fazama metodologije kompleksnog problema u oblasti transporta,komunikacija i infrastrukture.

Da bi navedeni centri odgovorili svom zadatku unutar fakulteta angažovan je veoma širok front uglednih stručnjaka iz svih oblasti koji obrađuju problem transporta i komunikacija.Uz njih rade i najeminentniji istraživači sa nekoliko evropskih univerziteta , s kojima ovaj fakultet ima blisku i direktnu saradnju. Problemi sa kojima se susreću ovi centri su multidisciplinarnе prirode i zahtjevaju angažovanje velikog broja mlađih istraživača i saradnika,kako inženjera tako i magistara nauka.

Edukativni računarski centar

Edukativni računarski centar formiran je 26.05.1999. godine za studente III, IV i V godine Fakulteta i predstavlja višenamjenski obrazovni sistem kako za izučavanje računarskog programiranja i simulacije procesa, tako i za neograničeni pristup Internet mreži.

Edukativni računarski centar

Internet centar je ustvari prvi takve vrste na sarajevskom univerzitetu koji je svojim studentima omogućio javni besplatni pristup međunarodnoj komunikacijskoj mreži - Internet.

Internet centar

Laboratorije za saobraćaj i komunikacije

Laboratorijski Fakultet za saobraćaj i komunikacije predstavlja višenamjensku edukativno pokaznu i istraživačku laboratorijsku, kako za izučavanje svih oblasti u saobraćaju i komunikacijama, tako i za računarsku simulaciju procesa koji se izučavaju na Fakultetu kroz dodiplomski i postdiplomski studij. Prevashodna namjena ove laboratorijske je edukacija studenata Fakulteta kao i za osposobljavanje vlastitog naučno-nastavnog potencijala u izvođenju i rješavanju eksploatacionalih problema u saobraćaju i komunikacijama.

Imajući u vidu naučnu i stručni potencijal nastavnog kadra na Fakultetu, ona će moći koristiti i ostalim naučnim i stručnim kadrovima naše privrede. Na taj način izvršiti ćemo koncentraciju naučnih i stručnih potencijala sa jedne strane i laboratorijskih kapaciteta sa druge strane i omogućiti optimalnu povezanost kadrova određenih profila i uvjeta za rad.

Laboratorijska radionica za komunikacijske tehnologije

Smještena je u posebnim adekvatno uređenim prostorima na Fakultetu i raspolaže sa više čitaoničkih učionica. Svi nastavno osoblje, saradnici, assitenti i studenti su aktivni članovi Biblioteke, tako da njih preko 800 koristi svakodnevno njene usluge

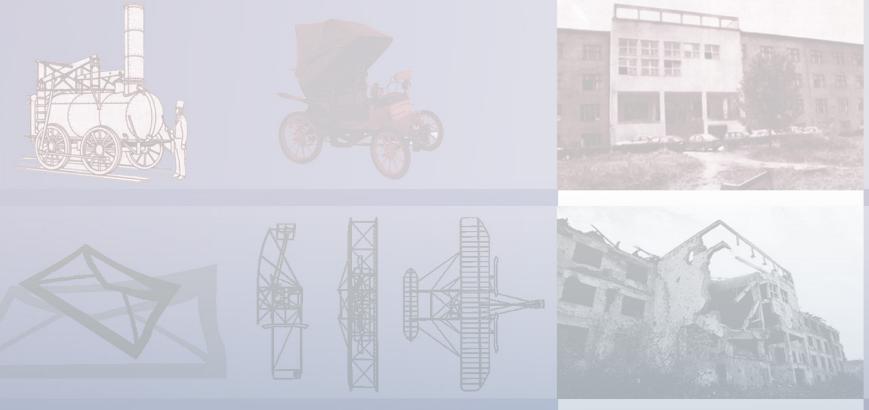

Biblioteka

Biblioteka Fakulteta za saobraćaj i komunikacije osnovana je 1977. godine i u periodu do 1992. godine raspolagala je sa oko 6000 knjiga. Tokom ratnih dejstava njen bibliotečki fond u cijelosti je uništen, tako da je do ponovne organizacije bibliotekarske djelatnosti došlo 1998. godine. Od tada do danas Biblioteka je znatno obogatila svoj knjižni fond tako da on sada broji više od 8000 bibliotečkih jedinica i oko 1500 svezaka periodičnih publikacija koje su svojim sadržajem vezane za saobraćaj i komunikacije. U njenom fondu su zastupljene odbranjene doktorske disertacije i magistarske radnje, diplomski radovi razne stručne i naučne studije.

Čitaonica Fakulteta

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKA SARADNJA

AKULTET ZA SAOBRAĆAJ I KOMUNIKACIJE
FACULTY OF TRAFFIC AND COMMUNICATIONS

UNIVERZITETA U SARAJEVU
UNIVERSITY OF SARAJEVO

Međufakultetska saradnja

Fakultet za saobraćaj i komunikacije se bavi istraživanjima koja se direktno odnose na probleme transporta i komunikacija, zatim tehničko-tehnoloških karakteristika saobraćajnih sredstava poštanskih i telekomunikacijskih tehnologija i infrastrukture sa aspekta njihove optimalne eksploatacije i održavanja. Shodno tome, istraživanja se provode uglavnom kroz sljedeće djelatnosti :

- * planiranje i projektovanje saobraćajnih procesa
- * programiranje transporta i razvoj infrastrukture
- * modeliranje unutrašnjeg transporta i pretovarnih procesa
- * projektovanje novih sistema upravljanja saobraćajnim procesima u transportu
- * pouzdanost, održavanje i eksploatacija transportnih sistema
- * modeliranje procesa dijagnostike transportnih sredstava
- * optimizacija potrošnje energije u transportnim sistemima
- * istraživanje u dinamici šinskih vozila
- * modeliranje i istraživanje tehničkih sredstava transporta sa osvrtom na interakciju sa okolinom

Istraživački timovi Fakulteta rade na više naučno-istraživačkih projekata iz oblasti inovacija i razvoja saobraćajnih sistema i to posebno kroz međufakultetsku saradnju i saradnju sa privrednim subjektima i širom društvenom zajednicom.

Još tokom ratne 1995. godine, Saobraćajni fakultet je uspostavio saradnju sa Fakultetom prometnih znanosti Sveučilišta u Zagrebu. Pored toga uspostavljena je međusobna komunikacija sa saobraćajnim fakultetom Tehničkog univerziteta u Varšavi, kao i sa odgovarajućim odsjekom na Politehničkom fakultetu Univerziteta u Krakovu. Nagli tehničko-tehnološki razvoj stavlja u novu poziciju znanja koja postaju temeljni uslov svake reprodukcije i života uopšte i što zahtjeva radikalno preoblikovanje čitavog obrazovnog sistema savremenih društava koje se reducira na tehnička znanja. Uglavnom se odstupa od univerzalnog oblikovanja pojedinca, a sve više je prisutno efikasno obrazovanje koje teži formiraju stručnjaka doziranjem određenim znanjima i osposobljavanjem određenim vještinama potrebnim za društvenu reprodukciju utemeljenu na tehnici i za praćenje novijih tehnologija.

Zato nestaje ideja klasičnog univerziteta, pa se klasična naobrazba stavlja u funkciju politehničkog educiranja, što pruža šire mogućnosti za prihvatanje tehničkih spoznaja. Tako se na nov i kretajući način uspješno potvrđuje unutrašnja veza čitave zapadnoevropske tradicije s njenom izvornom kulturom i filozofijom i ovog novog informatičkog doba. Fakultet za saobraćaj i komunikacije u saradnji sa drugim fakultetima teži promociji novih tokova u visokom obrazovanju iz oblasti saobraćaja i transporta u duhu promjena u savremenom svijetu. U tom duhu vršio je razmjenu iskustava putem gostovanja i dolazaka profesorskog kadra u edukaciji studenata, organizovao stručne ekskurzije nastavnika,

saradnika i studenata, kolokvije, promocije udžbeničkih izdanja i razmjenu stručne i naučne literature i laboratorijskih materijala.

Uz već navedenu sradanju uspostavljene su trajne osnove za dugoročnu saradnju sa: University of Southampton, King's College Cambridge London, Politehnico di Torino, Anadoli Univerzitet Eskišehir Turska, Fakultet za pomorstvo in promet Univerza v Ljubljana, Univerzitet Adelaide Australij, Saobraćajni fakultet Beograd, Univerzitet u Gracu Austrija, Tehnički univerzitet u Istambulu, Univerzitet u Podgorici i Univeristeti u Prishtini.

Posjete nastavnika i studenata najvećem tunelu u Evropi ispod Mont Blana

Posjeta nastavnika Fakulteta Univerzitetu u Southtemptonu

TEHNOLOŠKI UNIVERZITET U VARŠAVI
FAKULTET ZA TRANSPORT
Koszykowa 75, 00-662 Varšava

Međunarodni naučni simpozijum
„Saradnja transportnih naučnih fakulteta na planu evropskih projekata
FP7“
Fakultet za transport, Tehnološki Univerzitet u Varšavi,
Varšava, 18-19 oktobar 2007

ZAKLJUČCI

Predstavnici Tehničkih Univerziteta iz Evrope, koji vrše obrazovanje iz područja transporta, došli su iz 11 (jedanaest) evropskih zemalja i uzeli učešće u Međunarodnom naučnom simpozijumu pod nazivom „Saradnja transportnih naučnih fakulteta na planu evropskih projekata FP7“. Nakon što su pregledane sve prezentacije i obavljena diskusija o navedenoj temi, predstavnici su donijeli sljedeće zaključke:

Prof. Olexandr M. Pshin'ko, D.Sc., Rector
Dnipropetrovsk National University of Railway
Transport, Ukraine

Prof. Nikolay A. Churkov, D.Sc., Vice-Rector
Petersburg State Transport University, Russia

Prof. Šefkija Čekić, D.Sc., Dean
University in Sarajevo, Faculty for Traffic
and Communication, Bosnia and Herzegovina

Prof. Andrzej Chudzikiewicz, D.Sc., Dean
Warsaw University of Technology, Faculty of Transport,
Poland

Prof. Christian Lippold, D.Sc., Dean
Dresden University of Technology, Faculty of Traffic
and Transportation Sciences "Friedrich List", Germany

Prof. Bela Kulesar, D.Sc., Dean
Budapest University of Technology
and Economics, Hungary

Assoc. Prof. Mihaela Popa, D.Sc., Vice-Dean
University POLITEHNICA of Bucharest
Transport Faculty, Romania

Assoc. Prof. Tatiana Molkova, D.Sc., Vice-Dean
University of Pardubice, Jan Perner Transport Faculty
Czech

Ass. Prof. Anna Dzhaleva-Chonkova, Ph.D
Higher School of Transport, Sofia, Bulgaria

Prof. Josip Božičević, D.Sc., FCA, President
Scientific Council for Traffic, Croatian Academy of Sciences
and Arts, Croatia

Ass. Prof. Rípol-Saragos Leónid, Ph.D., Vice-Rector
Rostov State University of Transport Communication, Russia

Prof. Ivan Bosnjak, D.Sc., Dean
University of Zagreb, Faculty of Transport and Traffic
Sciences, Croatia

Prof. Andrzej Wilk, D.Sc., Dean
Silesian University of Technology, Faculty of Transport
Poland

Prof. Emil Ivanov Marinov, Ph.D., Dean
University of Rousse, Automotive
and Transport Faculty, Bulgaria

Prof. Tatiana Čorejová, D.Sc., Dean
University of Zilina, Faculty of Operation and Economics
of Transport and Communications, Slovakia

Ass. Prof. Elen Twrdy, D.Sc., Dean
University of Ljubljana, Faculty of Maritime
Studies and Transport, Slovenia

Prof. Zdeněk Votruba, D.Sc.
Czech Technical University in Prague
Faculty of Transportation Sciences, Czech

Prof. H. Kemal Sezen, D.Sc.
Uludag University Bursa, Turkey

Saradnja sa privredom

Od samog početka rada i razvoja Saobraćajnog fakulteta uspostavljena je komunikacija sa svim subjektima saobraćajne privrede, a u cilju pružanja neposredne pomoći u procesu organizovanja i funkcionisanja saobraćajnog sistema u cjelini.U uslovima savremene naučno-tehnološke revolucije, razvoj privrede savremenih društava sve više i sve neposrednije zavisi od stepena razvijenosti nauke i naučnih istraživanja,od stepena primjene naučnih i tehničkih znanja i sposobnosti u proizvodnji, od organizacije i upravljanja proizvodnjom i drugim procesima. Međutim osnovna pretpostavka za razvoj nauke, tehnike i tehnologije i za primjenu naučnih i tehničkih dostignuća u proizvodnji jeste odgovarajuća kadrovska osnova,opšte i stručno obrazovanje, kao pretpostavka, odnosno visok stepen razvijenosti, ali i efikasnosti obrazovne djelatnosti u cjelini. Sve ovo ukazuje na to da određeni privredni rast pretpostavlja određeni stepen razvijenosti i efikasnosti.

Aktivnost Fakulteta na ovom području realizovala se kroz neposredno angažovanje nastavnog kadra u pružanju intelektualnih usluga u oblikovanju metodologije identifikacije stanja poslovnih saobraćajnih objekata, saobraćajne infrastrukture i mobilnih transportnih kapaciteta. Shodno tome, saradnja na planu iznalaženja adekvatnih rješenja pri stavljanju u funkciju određenih segmenata saobraćajne privrede i utvrđivanju optimalnih rješenja u ratu i prioriteta obnove saobraćajnih preduzeća. Agresija na BiH je pored materijalne destrukcije osiromašila kadrovski potencijal

svih privrednih kompanija,pa i iz oblasti saobraćaja i komunikacija.

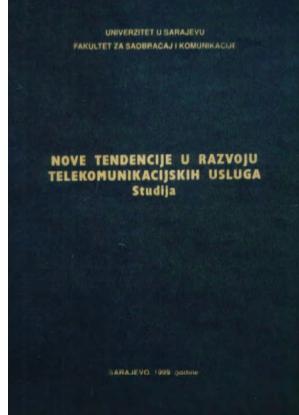
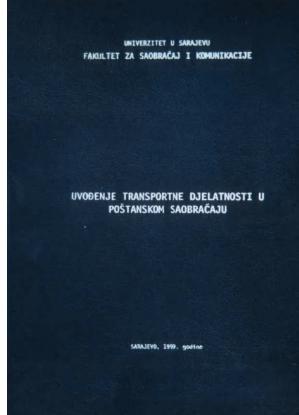
Zato je trebalo što brže i adekvatnije reagovati i odgovoriti potrebama i zahtjevima privrednih subjekata s ciljem pružanja neposredne pomoći kako u procesu organizovanja i funkcionisanja saobraćajno-komunikacionog sistema u ratu i poslije,tako i osposobljavanju uposlenika shodno novim tehničko-tehnološkim dostignućima.Privredni rast nameće neminovno primjenu naučnog i tehničko-tehnološkog napretka , a to se posebno odnosi na obezbjeđenje odgovarajućeg razvijnika obrazovne djelatnosti u cjelini. U oblasti saobraćajne i komunikacijske struke da bi se adekvatno sarađivalo sa privredom i išlo u korak sa savremenim saobraćajnim tokovima u svijetu treba činiti napor za selektiranje programa u duhu osvajanja i praćenja nove tehnološke revolucije i to:

- * vršiti prilagođavanje kroz adekvatne promjene u privrednoj strukturi
- * istražavati na primjeni i stalnom unapređivanju tehnologije
- * uvođenje novih tehnologija koje se zasnivaju na digitalizaciji,optičkom kablu,satelitskim vezama i dr.
- * bolje korišćenje kapaciteta i smanjenje troškova transportnih i komunikacijskih usluga.

Imajući u vidu već pomenuto Fakultet je između ostalog uradio, izuzetno značajne studije:

- * Strategija razvoja Centrotras bus - Sarajevo
- * Strategija razvoja JKP GRAS - Sarajevo
- * Uvođenje transportne djelatnosti u JP PTT BiH
- * Nove tendencije uvođenja telekomunikacijskih usluga u JP PTT BiH

- * Tehničko-tehnološki aspekti organizacije i realizacije poslovanja Centrotrans-bus-Eurolines d.d.
- * Strategija razvoja putne mreže Kantona Središnja Bosna/ Srednjebosanskog kantona
- * Studija saobraćaja na području Kantona Sarajevo
- * Saobraćajno stanje na području Srednjebosanskog kantona/ županije s posebnim osvrtom na općinu Travnik

Naslovnice - dio studija urađenih u proteklom periodu

ASOCIJACIJA STUDENATA

AKULTET ZA SAOBRAĆAJ I KOMUNIKACIJE
FACULTY OF TRAFFIC AND COMMUNICATIONS

UNIVERZITETA U SARAJEVU
UNIVERSITY OF SARAJEVO

Asocijacija studenata Fakulteta za saobraćaj i komunikacije FENIKS

Studenti su na svojoj osnivačkoj skupštini 20.januara 2001.godine donijeli odluku o formiranju studenstke organizacije Fakulteta za saobraćaj i komunikacije Feniks koja u svom radu pokriva aktivnosti:

- * da se brine o studentskom standardu i pravima studenata
- * da kontinuirano brine o statusnim pitanjima studenata u toku studija
- * da se studenti shodno sposobnostima uključuju u naučnoistraživačke projekte
- * da organizuju razne edukativne oblike, sportske i kulturno-zabavne aktivnosti
- * da ostvaruje međunarodnu saradnju sa studentskim organizacijama, naučno-istraživačkim institucijama i fondacijama i
- * da iznalazi mogućnosti za stipendiranje studenata

Navedene oblike aktivnosti Asocijacija studenata Fakulteta za saobraćaj i komunikacije realizuje kroz svoje organe i to : Skupštinu,Upravni i Nadzorni odbor.Da bi rad bio što neposredniji,svoju djelatnost Asocijacija organizuje kroz razne interesne sekcije,odjele i po godinama studija.

Iz mnogobrojnih aktivnosti studenstke populacije izdvojili smo neke kako bi stekli uvid u stvaralačku kreativnost i vanastavnu djelatnost ovih mladih ljudi.Svoj etički, moralni i humani odnos naspram žrtava navjećeg

genocida u savremenoj Evropi poslije II svetskog rata, iskazuju svojim pijetetom,dostojanstvenošću i saosjećajnošću sa žrtvama Srebrenice.Na sljedećim fotografijama vidimo studente Fakulteta za saobraćaja i komunikacije Univerziteta u Sarajevu u posjeti Memorijalnom centru u Potočarima 11.10.2005.godine koju je organizovala Asocijacija studenata Feniks zajedno sa prof. dr Abdulahom Ahmićem.

Posjeta studenata memorijalnom centru Potocari-Srebrenica

Svoju iskrenu mladalačku želju da pomognu najugroženijima Asocijacija studenata organizovala je humanitarne akcije pomoći povratničkoj djeci Srebrenice i Žepe oktobra 2005.godine.Pomoć je uručena pred Ramazanski Bajram iz ruke u ruku.

Studenti u humanoj akciji pomoći djeci Srebrenice i Žepe, 2005.godine

Naredne godine takođe u oktobru mjesecu studenti Fakulteta za saobraćaj i komunikacije u organizaciji svoje Asocijacije Feniks proveli su humanitarnu akciju pomoći djece Podrinja. Pomoć je uručena povratničkoj djeci u Višegradi, te najugroženijim porodicama u tom kraju.

2006. godine pomoć je uručena djeci Višegrada i okoline

Još daleke 1978. godine formirano je sporstko društvo SAFAS kao odraz posebne pažnje koja je posvećena fizičkoj kulturi i sportu, animirajući na taj način veliki broj studenata. Poseban angažman studenata je bio svake godine na saobraćajadama /susret studenata saobraćajnih fakulteta bivše Jugoslavije/ na kojima se takmičilo kako u znanju iz fundamentalnih i stručnih predmeta, tako i u sportskim disciplinama, šahu, nogometu, rukometu i košarci. Kada smo bili domaćini 1986. godine u Vogošći i Sarajevu nadmoćno smo osvojili prvo mjesto. Fakultet je kontinuirano stvarao mogućnosti bavljenja sportom /napr. Kupa Dekana ili Vivičita/ svojih studenata, tako da su oni postizali zapažene rezultate na zvaničnim takmičenjima.

Na univerzitetском prvenstvu košraci dva puta su osvojili vicešampionsku titulu i to: u akademskoj 1999/2000 i 2006/07 godini dok se iste godine ekipa u malom nogometu morala zadovoljiti plasmanom među osam najboljih fakultetskih ekipa.

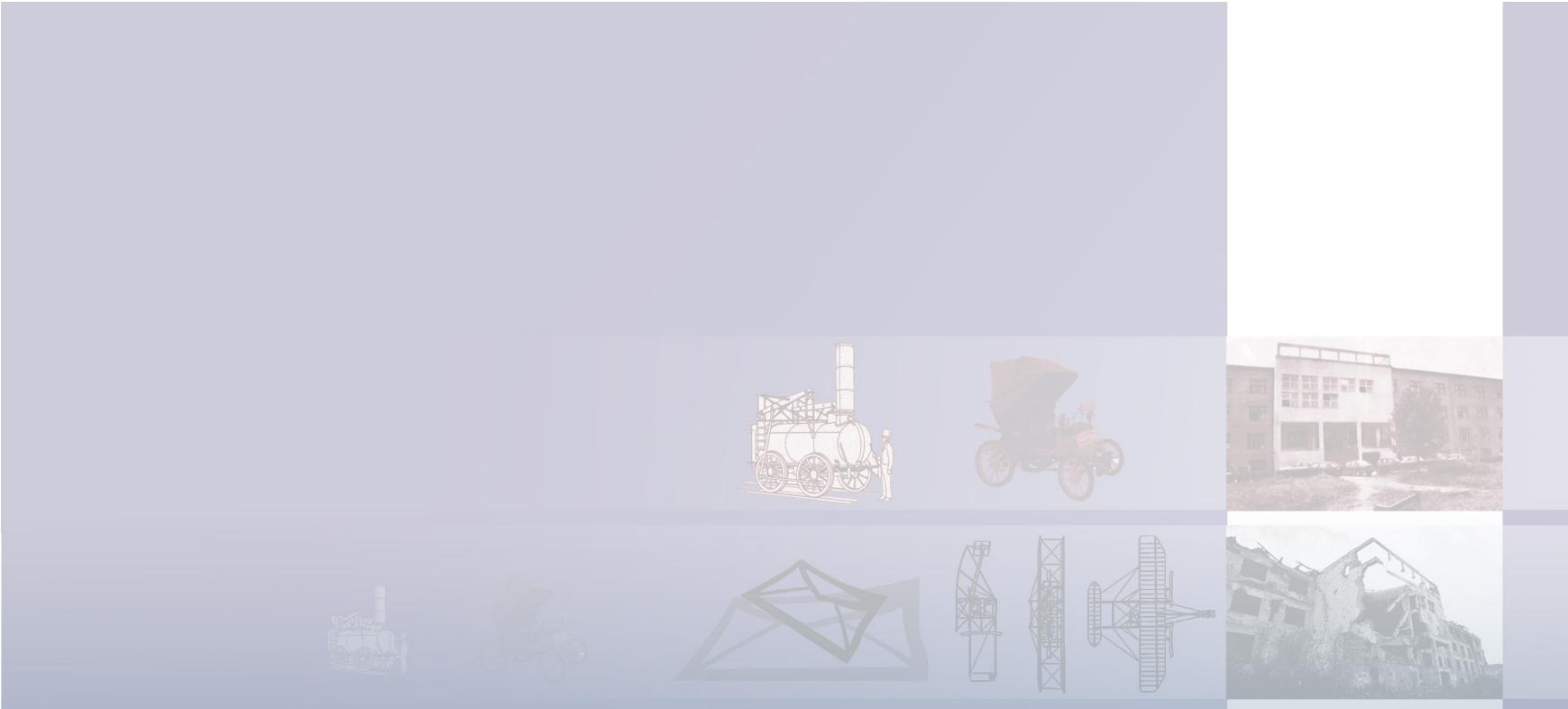

Košarkaška ekipa koja je osvojila 2. mjesto u 1999/2000 godini sa svojim rafmetlji nastavnikom i trenerom pred.mr Huseinom Arslanagićem.

Košarkaška ekipa koja je osvojila također 2. jesto u 2006/07 godini.

VIZIJA BUDUĆNOSTI

GDJE I KUDA SUTRA ?

Svi znamo da je industrijska revolucija u XIX vijeku, na štetu poljoprivredne civilizacije, izazvala rađanje novog svijeta. Slična situacija je i u našem dobu, koje je svjedok prelaska sa industrijskog na informatičko društvo.

Važna tehnološka dostignuća u drugoj polovini dvadesetog vijeka potpuno su promjenila prirodu telekomunikacija - prenosa informacija, slike ili zvuka na daljinu putem tehnološkog medija. Nove tehnologije u komunikacijama uzrok su dubokih promjena u svjetskom monetarnom sistemu i na tržištu akcija. Novac je sve više elektronski novac, smješten u kompjuterima svjetskih banaka. Tržišta koja su nastala na taj način su proizvod braka kompjutera i satelitske komunikacijske tehnologije.

Ovakvom razvoju doprinijela su četiri tehnološka trenda: stalan napredak performansi kompjutera uz smanjenje troškova; digitalizacija podataka, koja omogućava integraciju kompjutera i telekomunikacionih tehnologija; razvoj satelitskih komunikacija; optička vlakna koja omogućavaju prenošenje velikog broja različitih poruka kroz samo jedan mali kabl. Dramatična eksplozija komunikacija u posljednjih nekoliko godina, pri tome, ne pokazuje nikakve znake usporavanja.

Digitalizacija - i brzina - leže u osnovi razvoja multimedija: ono što su nekad bili različiti mediji koji

su zahtjevali različite tehnologije /slika i zvuk/, danas može da se kombinuje na jednom mediju /CD - ROM / kompjuter, idr. Brzina kompjutera udvostručuje se svakih osamnaest mjeseci i tehnologija je sada dostigla fazu u kojoj se video - traka može pretvoriti u sliku na ekranu personalnog kompjutera i obratno. Digitalizacija dovodi i do razvoja interaktivnih medija, koji omogućavaju aktivno učešće i kreiranje onoga što će se gledati ili slušati. Jedan od rezultata ovakvih tehnoloških dostignuća i osnovna manifestacija globalizacije jeste astronomski rast broja međunarodnih telefonskih poziva. Godine 1982. ukupan broj minuta ovakvih razgovora iznosio je 12 milijardi; do 1996. taj broj je porastao na više od 67 milijardi minuta.

Upotreba interneta predstavljaće u budućnosti razlog porasta međunarodnog telefonskog saobraćaja. Pristup internetu i broj njegovih korisnika bilježi fantastičan porast, zbog sve jeftinijih i dostupnijih onlajn aktivnosti.

Devedesete godine prošlog vijeka bile su godine razvoja značajnog novog fenomena u oblasti telekomunikacija: sve veće popularnosti mobilnih telefona. Tehnologija rijetko tapka u mjestu, a u slučaju mobilne telefonije ona pravi ogromne skokove. Treća generacija tehnologije mobilnih telefona uvodi nas u doba bežičnog interneta. Uz pomoć Protokola o korišćenju bežičnih uređaja / Wireless Application Protocol - WAP/, tekstualne informacije sa internet stranica moći će da se filterišu i prikažu u obliku riječi na ekranu mobilnog telefona. Za pristup internetu više neće biti neophodni kompjuteri i telefonska veza, mada će oni i dalje ostati popularni za duže surfanje i pretraživanje.

U svijetu zapanjujućih tehnoloških promjena niko ne može biti siguran šta nosi budućnost. Mnogi u internetu vide primjer novog globalnog poretka koji se rađa na početku novog milenijuma. Korisnici interneta žive u kiber prostoru /cyberspace/. Ovaj izraz podrazumjeva prostor interakcija stvoren putem globalne mreže kompjutera koja sačinjavaju internet. Internet mijenja konture našeg svakodnevnog života - brišu se granice između globalnog i lokalnog, rađaju se novi kanali komunikacije i interakcije, sve više obaveza moguće je završiti preko interneta.

Dramatičan porast performansi i gotovo dramatično sniženje troškova kompjuterskih i komunikacijskih tehnologija omogućili su inženjerima da različite operacije u transportnom sistemu učine efikasnijim. Tradicionalni ciljevi u transportnom sistemu nisu promjenjeni, ali su informatičke tehnologije ponudile nove puteve koji k njima vode. Tako su nastali inteligentni sistemi. Inteligentni transportni sistemi predstavljaju moćne alate za rješavanje vitalnih problema u svim vidovima transporta:

- * optimalizacija rada signala bazirana na saobraćajnoj tražnji u realnom vremenu
- * rana detekcija saobraćajnih nesreća
- * upravljanje saobraćajem na autoputovima
- * izbjegavanje nesreća putem pravovremeno datih upozorenja učesnicima u saobraćaju
- * prikupljanje i distribuiranje informacija o zagđenju u svrhu realizacije fleksibilnog očuvanja učesnika u saobraćaju o vremenu i ruti u kojem će obaviti planirana putovanja

Suvremenim menadžment tehnologije fokusira pažnju

na relacije koje postoje između znanosti, inženjerstva i menadžmenta povezujući ih na način koji će omogućiti da se planiraju, razvijaju i implementiraju sposobnosti tehnologija koje će oblikovati i realizirati strateške i operativne ciljeve privrednih subjekata.

Zato moramo educirati i osposobljavati inženjere koji će profesionalno izvršavati sve svoje obaveze, i u duhu tehnoloških promjena obavljati tehnički visokospecijalizirane poslove i zadatke. Ujedno nastaviti sa osavremenjavanjem nastavnih planova i programa i podizanjem kvaliteta tehničkim inovacijama u oblasti infrastrukture kako laboratoriјa tako i naučno-istraživačkih centara.

Nove tehnologije i uspon ekonomije znanja mjenaju tradicionalne ideje o poslu i obrazovanju. Učenje tokom cijelog života trebalo bi, i mora da igra ulogu u prelazu na društvo znanja. Učenje ne smije biti obrazovanje u uskom smislu dobro obučene, motivisane radne snage, već jedan sistem koji se posmatra u kontekstu širih ljudskih vrijednosti. Nema ničeg utopijskog u ovoj ideji, jer ona odražava humanističke ideale obrazovanja koje su razvili mnogi umni ljudi. Zato je naš plan ostvariti ovu edukaciju kroz različite forme:

- * praćenje mladih inženjera na poslu putem supervizora;
- * kursevi iz novih tehnologija u formi prezentacija i diskusija;
- * seminari u okviru kojih se prezentiraju novi softverski paketi i /ili rezultati i analize obavljenih istraživanja;
- * simpoziji i konferencije;
- * teledidaktika putem TV sistema, odnosno audio kaseta;
- * učenje putem Interneta.

VISION OF THE FUTURE

Which Way Forward?

We all know that the industrial revolution in XIX century gave rise to a new world at the expense of agricultural civilization. We are living in a time of another great change, shifting from an industrial to the information society.

Important technological achievements in the second half of XX century have completely changed the nature of telecommunication – transport of information, picture or sound via a technological medium. New communication technologies are a reason for the huge changes in the world's monetary system. Money has become electronic, stored in computers of the world's banks. Markets today are a result of a bond between computers and satellite communication technology.

Four main trends have contributed development: constant progress of computer performance and reduction of costs, data digitalisation that enables integration of computers and telecommunication technologies, development of satellite communication, optical fibres enabling transport of a high number of messages through one cable. Dramatic explosion of communication over the past few years does not show any signs of slowing down.

Digitalisation and speed are the foundation of development of multimedia: what used to be different mediums, requiring different technologies for their transport /picture, sound/ today can be combined on one medium, like for example, CD – ROM, computer... Computer speed doubles every eighteen months and it is now possible to turn a video tape into a picture on a personal computer and vice versa. Digitalisation has played a part in the development of interactive mediums, enabling active participation and creation in what one is going to watch and listen.

Such technological achievements have resulted in globalisation manifesting itself in an astronomical rise of a number of telephone calls. In 1982 number of minutes used in phone calls was 12 billion, in 1996 that number rose to a staggering 67 billion minutes.

Internet use will further expand international telephone traffic in future. Internet access and a number of users are growing at phenomenal speed due to constant fall in prices of on line activities.

Mobile phones were a new phenomena in the field of telecommunication in the 1990's and gained popularity very quickly. Technology hardly ever stagnates and when it comes to mobile phones it is moving in leaps and bounds. Third generation of mobile phones takes us into an era of wireless internet. Wireless Application Protocol – WAP makes it possible for text information from internet to transfer and appear as text on the screen of a mobile phone. Computers will not be necessary

anymore in order to access internet or telephones, although they will remain a popular medium for longer net surfing and searching.

In a world of such technological achievements no one can predict what will happen in future. Many see internet as the new global order coming into being at the beginning of a new millennium. Internet users live in cyberspace, space for interaction made possible through a global computer network that makes up internet. Internet changes the contours of our everyday lives – borders between local and global are erased, new channels of communication and interaction are open.

Dramatic fall in prices of computers and communication technology have enabled engineers to work more efficiently. Traditional goals of a transport system have not changed, but information technology has provided new channels in achieving them. This is how intelligent systems came into being. Intelligent transport systems are useful tools in finding solutions for vital problems for all transport types:

- Finding optimal solutions for the work of signals in traffic search in real time
- Early detection of traffic accidents
- Co-coordinating traffic on motorways
- Avoiding accidents through the early warning systems
- Collection and distribution of information about congestion in order to protect those on the road and provide best routes and timeframe for planned journeys

Modern technology management focuses on relations between science, engineering and management, connecting them in a way that enables planning, development and implementation of technological features which will realise strategic and operative goals of economic subjects.

This is the reason why we have to educate and enable engineers who will professionally fulfil their duties, and in the spirit of technological changes carry out technologically highly precise tasks. At the same time we have to continue further to develop and modernise our education plans and programmes, maintain quality of our technological inventions in the field of infrastructure of laboratories and research centres.

New technologies and the rise of economy of knowledge influence traditional ideas about work and education. Life long learning will and has to play a significant role in transition to a knowledge society. Learning cannot only be viewed from a perspective of well trained and motivated work force, but in the context of a wider range of human values. There is nothing utopian in this idea as it maintains education ideals that many scientists developed a long time ago. This is why our plan includes developing education in various forms:

- Supervision of young engineers at work
- Courses, discussions and presentations on new technologies
- Seminars that include presentation of new software packages and research results
- Symposiums and conferences

- Educational audio and video tapes
- Internet learning

Tokom čitavog perioda nezaustavlјivog rasta i razvoja Fakulteta za saobraćaj i komunikacije Sarajevo mediji su sa posebnim interesovanjem pratili sva ta značajna događanja. Ovdje ćemo prezentirati samo jedan skromni prilog tih tekstova kao ilustraciju njihove uspješne međusobne saradnje.

OSLOBODENJE **Dnevni avaz** **NEZAVISNE**
novine

ODNOSI S MEDIJIMA

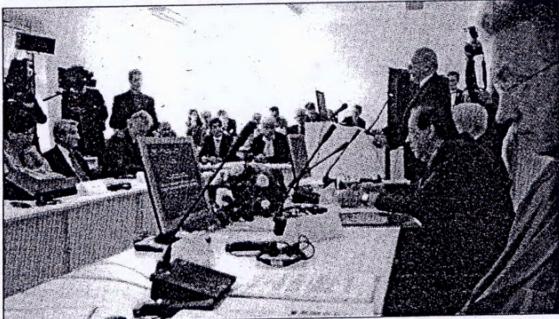
Sarajevo okupilo evropske naučnike **Fakultet kao osnova savremenog saobraćaja**

Potpuno sam uvjeren da sarajevski Fakultet za saobraćaj i komunikacije može dati još veći doprinos napretku BiH u oblasti prometa i nadam se da će ovaj skup koji ste organizirali otvoriti prostor intelektualnoj kreativnosti mladih bh. stručnjaka.

Ovim riječima je ministar civilnih poslova BiH Safet Halilović juče u Sarajevu otvorio dnevni međunarodni naučni simpozij o ulozi fakulteta saobraćajnih nauka u razvoju evro-

pskog transportnog sistema. eba jače utjecati na državne institucije da se definira moderna transportna politika - kazao je Radivojević i napomenuo da bi se jučerašnji referat prof. Šefkije Čekića, dekana sarajevskog Fakulteta za saobraćaj i komunikacije, kojim je otvorio radni dio simpozija, mogao koristiti kao platforma za strategiju budućih aktivnosti.

Čekić je u svom referatu u najbitnijim crtama elaborirao oblasti novih tehnologija u sao-

Ssimpozij u Sarajevu: Otvoriti prostor mladim stručnjacima (Foto: S. Jordamović)

pskog transportnog sistema.

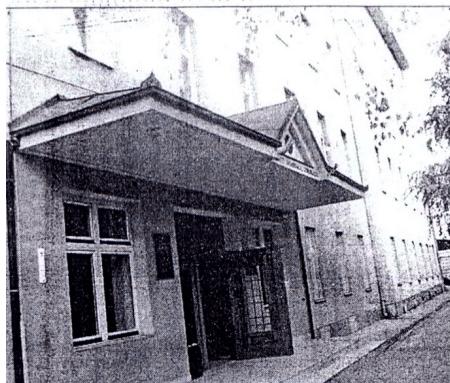
- Ovdje treba tražiti odgovor na pitanje, kako će BiH, zemlja u tranziciji, naći nove i bogatije sadržaje za efikasnije uključivanje u evropski saobraćajni sistem? - poručio je Halilović.

Potpredsjednik Federacije BiH Desnica Radivojević rekao je kako je naša zemlja, a posebno FBiH, veliki gubitnik u ovoj oblasti.

- Problemi su uhlazeni, ali tr-

braćaju, panevropski pristup njegovog razvoja, savremeni trećim javnih usluga, a zaključio je tezom kako je fakultet osnova savremenog saobraćaja.

Simpoziju je prisustvovala i gradonačelnica Sarajeva Semira Borovac, koja je ocijenila kako očekuje da će u „Fakultetu za saobraćaj i komunikacije, koji neprestano traži prilike za nove uspjehe, niknuti novi naučni temelj budućnosti naše zemlje.“ L. S.

*Fakultet za saobraćaj i komunikacije
Godišnjica Fakulteta za saobraćaj i komunikacije*

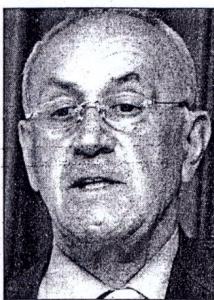
Najzaslužniji za koridor 5C

Još 1996. u Zagrebu, na osnovu studija Fakulteta, autoput ušao u dokumente EU

Fakultet za saobraćaj i komunikacije Univerziteta u Sarajevu danas slavi 27 godina postojanja. Tim povodom na Fakultetu će biti održana svečanost na kojoj će biti promovirana nova generacija magistara i diplomiranih inžinjera saobraćaja i komunikacija.

„Za ovih 27 godina generacije stručnjaka zauzele su svoje mjesto u preduzećima i našim ustanovama koje se bave saobraćajem i komunikacijama. Dosta ih radi kao profesora na ovom i drugim fakultetima u zemljama i inozemstvu“ - kaže dekan Ir. Šefkije Čekić.

Ovaj fakultet jedan je od najzajedničnijih što je koridor 5C (autoput, željeznica i komunikacije), kao evropski koridor, ušao u dokumente EU. Još 1996. na naučnom skupu u Zagrebu stručnjaci ovog akulteta i Znanstvenog savjeta za promet HAZU dokazali su da je najoptimalnija veza Madarske, Hrvatske i BiH s Jadranskim mo-

*Čekić: Generacije stručnjaka
rem i dalje ona koja ide dolinom rijeke Bosne.
Na nama je da učinimo sve da
što prije dođe do gradnje. BiH kašni! Hrvatska i Madarska već vrše pripreme za radove na trasi - kaže prof. Čekić, ističući da će na proslavi biti riječi i o ovome. E.P.*

Saobraćaj i komunikacije

Devet udžbenika za studente iz tri zemlje

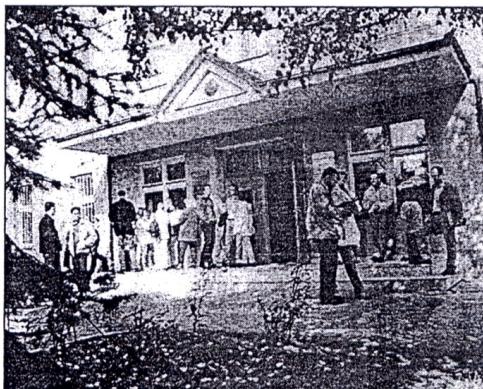
Oko 200 studenata iz Sarajeva slušalo predavanja u Italiji i Engleskoj

Fakultet za saobraćaj i komunikacije Univerziteta u Sarajevu, na kojem se školuje više od 700 studenata, ostvario je značajnu internacionalnu saradnju u edukaciji studenata.

U protekle tri godine u okviru evropskog programa TEMPUS uspješno je realizovao nekoliko značajnih projekata, što je rečeno na zajedničkom sastanku predstavnika tri fakulteta/univerziteta održanom u ponедeljak u Sarajevu.

Partneri Fakulteta za saobraćaj i komunikacije bili su Univerzitet iz Sauthemptona (Engleska) i Politehnički univerzitet Torino iz Italije.

Više od deset nastavnika iz inostranstva u proteklom periodu učestvovalo je u izvođenju

Fakultet za saobraćaj i komunikacije

nastave, a među njima i ugledni evropski znanstvenici, doktori nauka **Bruno Della Chiara**, **Nick Haunsell**, **Tom Smith**, **Vito Mauro** itd.

Istovremeno, više od 200 studenata sarajevskog fakulteta bilo je

uključeno u proces edukacije u zemljama partnerima na ovom projektu gdje su se upoznali sa najmodernijim dostignućima u razvoju transporta i komunikacija.

Rezultat saradnje je i devet zajedničkih univer-

zitetskih udžbenika koji će koristiti studentima u Sarajevu, Sauthemptonu i Torinu, što se smatra velikim uspjehom ovog projekta.

Profesori iz Italije i Engleske iskazali su visoku ocjenu o efektima projekta i nавigli svesrdnu podršku fakultetu i u naредnom periodu.

"Fakultet za saobraćaj i komunikacije nastaviće internacionalizaciju nastavno-naučnog procesa i na taj način ostvariti zacrtana opredjeljenja Bolonjske deklaracije", kazao je ovim povodom prof. dr. Šefkija Čekić, dekan ove visokoškolske ustanove.

On je uz to najavio i proširenje saradnje sa fakultetima u Hrvatskoj i Austriji.

H. ARIFAGIĆ

Promocija na Fakultetu za saobraćaj i komunikacije u Sarajevu

Diplome dobio pet magistara i 70 inžinjera

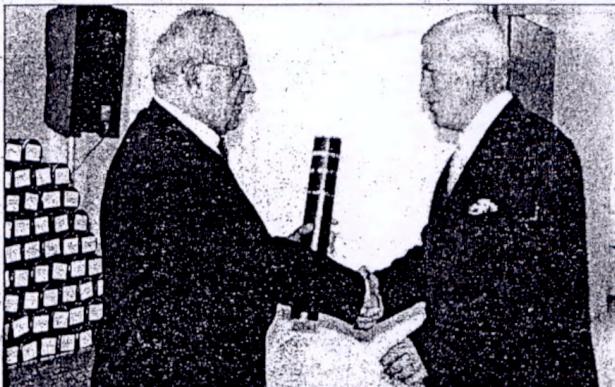
Dekan Čekić naglasio da će novi kadar opravdati povjerenje i uspješno razvijati saobraćajni sistem u našoj državi i Evropi

Fakultet za saobraćaj i komunikacije Sarajevskog univerziteta jučer je proslavio 27 godina postojanja. Brojne čestitke upućene su i za promociju pet magistara tehničkih nauka i 70 diplomiranih inžinjera saobraćaja i komunikacija.

Titule magistra od jučer nose Stipe Prlić, Muhamed Šaćiragić, Jaroslav Vrtačnik, Jurij Pirš Bogić i Drago Ezgera. Novim akademskim građanima diplome je dodijelio dekan Fakulteta prof. dr. Šefkija Čekić, koji je i sam sav svoj potencijal, znanje i rad uložio u razbijanje bh. prometnog izolacionizma.

Danas je veliki dan za nas. Fakultet je do sada dao više od 500 diplomiranih inžinjera Bosne i Hercegovine, devet doktora nauka i 12 magistara. To je najveći poklon što je Fakultet mogao uručiti našoj dragoj BiH u novoj 2005. godini - izjavio je dr. Čekić.

Prema njegovim riječima, si-

Dekan Čekić uručio diplomu magistru Muhamedu Šaćiragiću (Foto: N. Božović)

gurno je da će novi kadar opravdati visok stepen povjerenja i uspješno razvijati saobraćajni sistem u našoj državi i Evropi.

U svom govoru dekan se osvrnuo na historiju Fakulteta u kojoj su, kako je istakao, hronološki utkane godine njegovog nasta-

nka, rušenja, herojske odbrane,

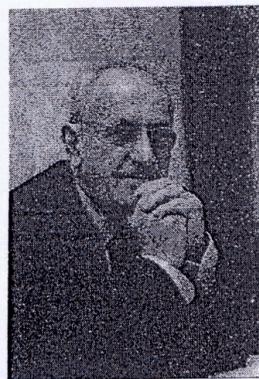
obnove i nezaustavljivog razvoja.

Jučerašnju promociju uveličale su ugledne zvanice te oktet „Preporod“, kao i riječi novih diplomaca koji su obećali da će imati znanje i umijeće da se uključe u savremene tokove. M. K.

Sarajevo

SARADNJA IZMEĐU BH I MALEZIJSKOG FAKULTETA

U sklopu posjete BiH, malezijski ministar rada, Samy Vellu 21. 12. 2005. godine je posjetio Fakultet za saobraćaj i komunikaciju Univerziteta u Sarajevu gdje je razgovarao sa dekanom Šefkijem Čekićem.

Čekić je malezijskog zvanja i nika upoznao sa historijatom ustanove čiji je dekan. Dodatak mu je i plaketu Fakulteta, te kazao s obzirom na prirodu Veljuve po-

sjete, da je baš Fakultet za saobraćaj i komunikaciju "otac koridora 5C".

Malezijski ministar je sa zanimanjem pratio govor dekana Čekića nakon čega mu je izložio zanimljiv prijedlog.

Ministar Vellu je istakao da, pošto je i sam zainteresiran za polje telekomunikacije, predlaže da se uspostavi saradnja između fakulteta i da će s pažnjom proučiti studije o ovoj instituciji i angažirat će se da malezijski studenti, posebno oni sa polja telekomunikacija i avio-saobraćaja dođu u BiH. On je uputio poziv i bh. ekspertima da dođu i drže predavanja na malezijskim fakultetima, istaknuvši da je kadar koji se školuje na sarajevskom fakultetu veoma potreban doznačnjim evijentu.

Stručno-edukativna posjeta

Studenti i profesori Fakulteta za saobraćaj boravili u Italiji

Upoznali se s automatizovanim procesom upravljanja gradskim saobraćajem u Torinu

Za studente i profesore Fakulteta za saobraćaj i komunikacije iz Sarajeva s dekanom prof. dr. Šefkijem Čekićem na čelu krajem januara je u okviru saradnje s Fakultetom Politecnico di Torino organizirana stručno-edukativna posjeta saobraćajno-transportnim i komunikacionim postrojenjima a gradova sjeverne Italije.

Medu brojnim obilascima, profesori i studenti, posebno su bili impresionirani sistemom VAL (automatsko lako vozilo) u Torinu. Zamisljen kao metro, ovaj sistem bit će pušten u rad pred Zimske olimpijske igre 2006. godine

Moderno upravljanje semaforima

Telematski centar 5T grupacije GTT predstavlja savršenstvo u modernom upravljanju semaforima i vozilima. Počitavom Torinu na ključnim mjestima postavljena je oprema GTT-a, koja je skup IC uređaja i naprednih senzora koji mijere

koje će biti održane u tom gradu. Njime će biti moguće prevesti 30.000 putnika na sat brzinom čak do 80 kilometara na sat, a cijelo putovanje trajat će 15 minuta.

Upriličena je i posjeta telemetrijskom sistemu 5T, koji pr-

Upoznali se s proizvodnjom
vozova budućnosti

edstavlja automatizovan proces upravljanja gradskim saobraćajem u Torinu.

Jedna od najinteresantnijih bila je posjeta najdužem tunelu u Evropi, Mon Blanu, koji spaja Italiju i Francusku kroz istoimeni planinu u dužini od 11.611 metara, kao i kompaniji „Al-

real-time situaciju na terenu i preusmjeravaju intervale na semaforima.

Ovom metodom smanjuje se vrijeme čekanja na pojedinim čvoristima u gradu i izbjegava zagruženje i stvaranje neželjene gužve.

stom“, koja proizvodi vozove budućnosti „Pendolino“ koji će ići brzinom većom od 250 kilometara na sat.

Sve troškove boravka profesora i studenata Fakulteta za saobraćaj i komunikacije snosio je Univerzitet iz Torina.

7. S.

Pripreme za izradu studije saobraćaja u Sarajevu

Anketa medu građanima o saobraćaju u KS

Za realizaciju projekta izrade studije, Vlada KS izdvojiti će 295.000 KM

Studenti Građevinskog i Fakulteta za saobraćaj i komunikacije iz Sarajeva provoditi će u srijedu 20. aprila anketu medu građanima o saobraćaju u Kantonu Sarajevo.

Podaci iz te ankete poslužiti će kao parametri za izradu studije saobraćaja na području KS koju bi trebalo da uradi ekspertni tim Instituta za saobraćajnice Građevinskog fakulteta i Fakulteta za saobraćaj i komunikacije, istaknuće je u utorak na konferenciji za novinare.

Studija bi trebalo da bude jedan od temeljnih dokumenata za novi prostorni plan KS koji bi obuhvatao period do 2023. godine.

Kantonalna ministrica prometa i komunikacija Ljiljana Sakić ovom prilikom je pozvala građane na suradnju, te istakla da će pomenuta studija dati realnu sliku o stanju saobraćaja u KS i predložiti mјere za unapređenje postojećeg saobraćajnog sistema kako bi u potpunosti zadovoljio potrebe građana.

Profesor Građevinskog fakulteta Mehmed Bublin je kazao da će tom anketom biti obuhvaćeno oko 7.000 domaćinstava izabranih po principu slučajnog uzorka. On je objasnio i da će

sali predstavnici Ministarstva prometa i komunikacija KS, Građevinskog i Saobraćajnog fakulteta, te Zavoda za planiranje KS.

"Studija ovakve vrste poslednj put je urađena 1986. i bilo je

Prezentacija priprema za izradu studije u KS

anketari nositi akreditacije s oznakom Građevinskog fakulteta na kojima će biti ispisani njihovi lični podaci.

Izradi studije prethodio je ugovor koji su prošle godine potpi-

vrijeme za izradu nove studije. Za realizaciju projekta izrade Studije Vlada KS izdvojiti će 295.000 KM", kazala je ministrica Sakić.

A. V. N.

PRIZNANJE DEKANU SARAJEVSKOG SAOBRAĆAJNOG FAKULTETA Šefkija Čekić naučnik Evrope

Konferencija fakulteta saobraćajnih nauka Evrope proglašila je dekanu Fakulteta za saobraćaj i komunikacije Univerziteta u Sarajevu Šefkiju Čekića naučnikom Evrope u oblasti saobraćaja i komunikacija za 2006. godinu za njegov doprinos razvoju saobraćajnih nauka. Priznanje mu je dodijeljeno u okviru dvodnevnog naučnog simpozija o temi "Uloga fakulteta saobraćajnih nauka u razvoju evropskog transportnog sistema" koji je u petak zatvoren u Sarajevu.

Skup je organizovao Sarajevski fakultet za saobraćaj i komunikacije, a učestvovalo je 60 profesora fakulteta iz BiH, Austrije, Češke, Hrvatske, Letonije, Latvije, Mađarske, Makedonije, Poljske, Slovačke i Slovenije koji su prezentovali 20 referata.

Čekić: Nagrada za doprinos nauci

Poruka konferencije je da se evropski saobraćajni sistem treba intenzivnije razvijati i uspostaviti jaču komunikaciju sa fakultetima, jer će se na taj

način ostvarivati bolja pozicija fakulteta i saobraćajnog sistema

tema da zajednički djeluju na razvoj privrede, njeno povezivanja u Evropi i slc bodnije kretanje građan u ovim zemljama - kazao je Šefkija Čekić za agenciju Fena.

On je dodao da je dcgovoreno da se diplom sa Sarajevskog fakulteta z saobraćaj i komunikacij priznaju u zemljam Evrope čiji su predstavnici učestvovali na ovom naučnom skupu, te da će se i okviru Konferencije uputiti prijedlog vladama d se verificira takav dokument.

Mario Crnjak, predsjednik Uprave „Hrvatskih autocesta“

BiH ima kapaciteta da izgradi koridor 5C

Trebate uvesti posebnu taksu za gradnju cesta na svaki prodani litar goriva

• Hrvatska godišnje gradi više od 100 kilometara

Bosna i Hercegovina, ako želi intenzivniju gradnju autocesta, morala bi uvesti posebnu taksu za gradnju cesta na svaki prodani litar goriva, izjavio je za „Dnevnii avaz“ Mario Crnjak, predsjednik Uprave „Hrvatskih autocesta“.

Dobro planiranje

– Naš iskustvo pokazalo je da je novac koji se na takav način prikuplja, uz komercijalne kredite i sredstva od cestarine, najbolji način za finansiranje intenzivne gradnje kakva se očekuje u zemljama koja tek započinje razvoj infrastrukture autocesta – kaže Crnjak.

„Hrvatske autoceste“ jedan su od najuspješnijih graditelja autoputeva u Evropi i s oko novoizgrađenih 100 do 105 kilo-

Crnjak: Iznad evropskog projekta metara godišnje daleko su iznad i evropskog projekta. Crnjak navodi da je takav uspjeh rezultat dobrog planiranja i dobro osmišljenog načina finansiranja.

– Hrvatska je 1999. godine napravila plan izgradnje putne mreže i on će 2012. biti ispunjen. Izgradili smo 850 kilometara autocesta. Počeli smo s inicijalnim sredstvima od cestarine koje su

Koridor 5C: Gradnja od suštinskog značaja

Poslovanje na pozitivnoj nuli

Crnjak kaže da Hrvatska godišnje od cestarine prikupi oko milijardu i 200 miliona kuna (oko 300 miliona maraka), od takse na prodaju goriva milijardu i 800 miliona (oko 450 miliona maraka), dok od komercijalnih kredita dobiju dvije milijarde i 100 miliona kuna (oko 525 miliona maraka), a sve bude

uloženo u daljnju izgradnju. – Već nekoliko godina poslujemo na pozitivnoj nuli, a novac koji je uložen ima neku vrstu kružnog protoka. Kada završimo plan 2012. godine, skoro polovica budžeta HAK-a davat ćemo na plaćanje rata za kredite koje smo uzimali s dobrim grejs periodom – navodi on.

nапlaćivane na već postojećoj autocesti te ih udružili s takson na gorivo i komercijalnim kreditima. Budžetsko finansiranje pokazalo se kao nestabilan izvor prihoda za gradnju cesta – kaže Crnjak.

Prema njegovim riječima, Hrvatska se nije odlučila ni na koncesije, iako postoje dvije dionice koje su izgrađene koncesijom.

Udio države

– To nisu potpune koncesije nego subvencionirane, u kojima i država ima znatan udio i subvencionira koncesionara. Gradnja koncesijom podrazumijeva izni-

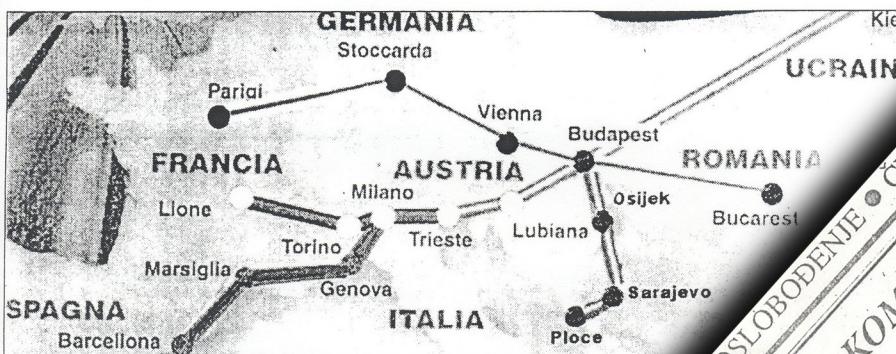
mnog veliki promet, a niti jedna dionica u Hrvatskoj nije na nivou na kojem bi to bilo isplativo bez subvencija – navodi Crnjak.

Komentirajući aktivnosti koje BiH poduzima u gradnji autoputa na koridoru 5C, ističe da je „gradnja autoceste na koridoru od suštinskog značaja za cijelu BiH“.

– Znam kako je nama bilo na početku i stvari i du sporije nego što bi svi htjeli, ali kada se proces pokrene, onda je drukči. BiH ima kapaciteta da izgradi tu autocestu koja će je na neki način povezati sa svijetom i Evropom – naglasio je Crnjak. **T.LAZOVIĆ**

Fakultet za saobraćaj i komunikacije u Sarajevu Bh. stručnjaci obišli gradilišta na italijanskom dijelu Koridora V

Evropski transportni koridor povezuje Španiju, Italiju, Sloveniju, Mađarsku i Ukrajinu, a odvojak C preko Sarajeva spaja Budimpeštu i Ploče

Karta Koridora: Odjeljak C ide kroz BiH

Delegacija sarajevskog Fakulteta za saobraćaj i komunikacije od 1. do 6. juna boravila je u Italiji gdje je posjetila Direkciju Konzorcijske kompanije CAVToMI (FIAT, RFI, TAV i ITALFERR) i obišla gradilišta na Koridoru V. Članovi delegacije bili su Sefkija Čekić, Ibrahim Jusufranić, Kemo Sokolija, Mirsad Raščić, Osman Lindov, Samir Čaušević i Stipe Pričić.

Članovi delegacije sa čima Konzorcijske kompanije

OSLOBOĐENJE • ĆETVRTAK, 24. V 2001.

SAOBRAĆAJ I KOMUNIKACIJE

Diploma iz evropske mreže

Fakultet za saobraćaj i komunikacije Univerziteta u Sarajevu što ih Evropska komisija predstavlja za podizanje nivoa vježbanja. Već narednih mjesecima, započeti obnovu i modernizaciju. Već narednih mjesecima, opremiti novi laboratorijski

okruženju. Biće postignut kroz harmonizaciju nastavnih planova i programa diplomske i postdiplomske studije, uvođenjem novih nastavnih programi, metoda i materijala", voditelj Fakulteta za saobraćaj i komunikacije Sefkija Čekić.

OSLOBODENJE • PONEDJELJAK, 18. XI 2002.

Nauka i biznis

Pisci scenarija za budućnost saobraćaja

BiH će biti dio Evrope tek kad njena infrastruktura bude na nivou evropskih standarda • Kako put do tog cilja vidi mr. Nedžad Bićakčić

Centar za naučnoistraživački rad i razvoj Fakulteta saobraćaj i komunikacije dobio je povjerenje dviju inostrane firme da za njih radi na projiciranju mogućeg scenarija razvoja budućih transportnih tokova i infrastrukture u BiH. Ne bi bilo ništa neobično da nije riječ o centru koji je na Fakultetu za saobraćaj i komunikacije Univerziteta u Sarajevu otvoren tek prije nekoliko sedmica, prilikom obilježavanja 25 godišnjice te više

Fakultet za saobraćaj i komunikacije

"To iasno govori o

"I tome je ovaj fakultet

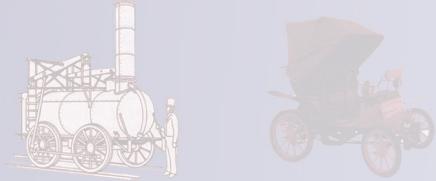
Svečanost na Fakultetu za saobraćaj i komunikacije
Promocija pet magistriranih inženjera
70 diplomiranih inženjera
Za 27 godina rada
a 419 ih je

DIREKTOR SVjetske UNIJE POŠTANSKOG
SAOBRĀCAJA POSJETIO FAKULTET ZA
SAOBRĀCAJ I KOMUNIKACIJE

organjeno devet doktorskih
saobraćaja i komunika
(Snimio: A. Kajmović)

vey govorio o
vey koji usluzi

BIH NEGAVIŠNI DNEVNIK • Sarajevo • Godina LVIII • Broj 1967 • Subota, 11.X.2002. godine • Cijena: 1 KM 6 KN • LIST GODINE U STVETU IV

DOKTORI TEHNIČKIH NAUKA
MAGISTRI TEHNIČKIH NAUKA
DIPLOMIRANI INŽENJERI SAOBRAĆAJA

AKULTET ZA SAOBRAĆAJ I KOMUNIKACIJE
FACULTY OF TRAFFIC AND COMMUNICATIONS

UNIVERZITETA U SARAJEVU
UNIVERSITY OF SARAJEVO

1977-1992

1. dr. Simo Mihić
2. dr. Đorđe Kopić
3. dr. Dragoljub Šotra
4. dr. Mirsad Kulović
5. dr. Fahrudin Kiso
6. dr. Ešref Gačanin
7. dr. Dragan Tadić

1992-1995

DOKTORI TEHNIČKIH NAUKA

8. dr. Sadik Beširević

1995-2007

9. dr. Fadila Kiso
10. dr. Osman Lindov
11. dr. Samir Čaušević
12. dr. Suada Dacić
13. dr. Sabira Salihović
14. dr. Abidin Deljanin
15. dr. Mustafa Mehanović
16. dr. Nedžad Branković
17. dr. Petar Kotar

1995-2007

MAGISTRI TEHNIČKIH NAUKA

1. *mr. Osman Lindov*
2. *mr. Mustafa Mehanović*
3. *mr. Abidin Deljanin*
4. *mr. Nedžad Branković*
5. *mr. Samir Čaušević*
6. *mr. Peter Kotar*
7. *mr. Andelo Brščić*
8. *mr. Stipe Prlić*
9. *mr. Muhamed Šaćiragić*
10. *mr. Vrtačnik Jaroslav*
11. *mr. Pirš Bogo Jurij*
12. *mr. Drago Ezgeta*
13. *mr. Enes Čovrk*
14. *mr. Ahmed Ahmić*
15. *mr. Azra Ferizović*
16. *mr. Mustafa Kovačević*

DIPLOMIRANI INŽENJERI
SAOBRACAJA

1977-1992

Smjer za željeznički saobraćaj

1. Abdol Rezak
2. Bahović Azbija
3. Barukčić Nikola
4. Bejtić Hajrudin
5. Bejtić Muredeta
6. Bokarica Jelka
7. Bošković Marinko
8. Bratić Hasan
9. Budimir Goran
10. Budimir Vlado
11. Budiša Miodrag
12. Bušoščić Dragan
13. Buntić Dijana
14. Buntić Marko
15. Čabrić Nermin
16. Čabrić Rijat
17. Čamđić Zehrudin
18. Čavkić Ermin
19. Čičak Petar
20. Ćebirić Ibro

21. Damjanović Biljana
22. Dinar Amir
23. Dragić Drago
24. Dragičević Oliver
25. Dujmović Karolina
26. Đozo Vahid
27. Filipović Vaso
28. Garčević Nuro
29. Gavrić Nenad
30. Habibović Emsad
31. Hadžiaħmetović Midhat
32. Hadžikadunić Said
33. Hadžimujić Amir
34. Hajdarević Amer
35. Hajrić Husein
36. Hrnjica Esad
37. Hrnjić Emir
38. Humkić Fehim
39. Jamač Alma
40. Jozinović Marijan
41. Jusufović Edin
42. Kadirić Asmir
43. Kadrić Zijad
44. Kapetanović Safer
45. Karačić Melita
46. Karin Ivanka
47. Kaveš Mirjana
48. Klašnić Željko

49. *Kokeza Milorad*
50. *Kokić Milosav*
51. *Kovačević Dragan*
52. *Kovačević Jasmina*
53. *Kovačević Mustafa*
54. *Kovjenić Nebojša*
55. *Križić Vlado*
56. *Krnić Admir*
57. *Kuko Mirsad*
58. *Kurilić Mićo*
59. *Lakić Simo*
60. *Lazić Ljiljana*
61. *Lelo Jasna*
62. *Lovrić Nikola*
63. *Lujić Nebojša*
64. *Ljubić Ante*
65. *Malović Mitar*
66. *Mahić Senad*
67. *Mahmutović Namir*
68. *Marčuk Žoran*
69. *Marković Miroslav*
70. *Martić Drago*
71. *Martić Nedeljkо*
72. *Mašić Mesud*
73. *Matić Željko*
74. *Matoc Željko*
75. *Mehić Mustafa*
76. *Mešanović Zikret*
77. *Miletić Ljubo*
78. *Milojica Milorad*
79. *Mitrović Goran*
80. *Morić Pamela*
81. *Mršo Fikret*
82. *Mučibabić Dragan*
83. *Mujkanović Hajrudin*
84. *Muftić Nedim*
85. *Musić Ilijas*
86. *Nikolić Goran*
87. *Novaković Dragoslav*
88. *Nurković Zijad*
89. *Okuka Aco*
90. *Olovčić Amira*
91. *Olovčić Mersin*
92. *Omerbegović Indira*
93. *Pašić Ibrahim*
94. *Patković Osman*
95. *Pavlović Marinko*
96. *Pavlović Slavko*
97. *Pupus Duran*
98. *Prazina Aida*
99. *Prodić Drago*
100. *Puzić Nijaz*
101. *Ramić Indira*
102. *Sadićović Omer*
103. *Saračević Amir*
104. *Sarić Zoran*

Smjer za drumski transport

105. <i>Simanić Snježana</i>	130. <i>Abazović Medin</i>
106. <i>Sladoje Momčilo</i>	131. <i>Adilović Faik</i>
107. <i>Subašić Dragan</i>	132. <i>Ajkunić Eniz</i>
108. <i>Sušić Samir</i>	133. <i>Alagić Nezim</i>
109. <i>Stojić Drago</i>	134. <i>Ašćerija Hidajet</i>
110. <i>Šavija Mladen</i>	135. <i>Alagić Ismet</i>
111. <i>Šehić Enver</i>	136. <i>Aljić Sakib</i>
112. <i>Šitum Vlado</i>	137. <i>Ahmad Moh'd</i>
113. <i>Šurković Fadila</i>	138. <i>Balić Safet</i>
114. <i>Šušnjar Budimir</i>	139. <i>Bašić Hasan</i>
115. <i>Taso Husein</i>	140. <i>Bećirević Hamza</i>
116. <i>Tasović Muriz</i>	141. <i>Beganović Hazim</i>
117. <i>Todić Milomir</i>	142. <i>Berović Jovan</i>
118. <i>Trbojević Snježana</i>	143. <i>Bešić Zijad</i>
119. <i>Valentić Irena</i>	144. <i>Bilalović Admir</i>
120. <i>Vasiljević Marko</i>	145. <i>Bilbija Rajko</i>
121. <i>Vasiljević Milena</i>	146. <i>Borić Jusuf</i>
122. <i>Vidaković Irena</i>	147. <i>Borovčanin Nenad</i>
123. <i>Vučićević Željka</i>	148. <i>Božić Zoran</i>
124. <i>Vukjičević Dražen</i>	149. <i>Brđanin Željko</i>
125. <i>Zođ Adem</i>	150. <i>Brestovački Gavro</i>
126. <i>Zoranović Milan</i>	151. <i>Crnovršanin Safet</i>
127. <i>Zovko Franjo</i>	152. <i>Ćelo Hrimzo</i>
128. <i>Zubač Goran</i>	153. <i>Ćorić Dražen</i>
129. <i>Žigić Jovica</i>	154. <i>Domazet Zoran</i>

155. *Dragaš Momir*
156. *Drašković Danislav*
157. *Džaferspahić Nermin*
158. *Đafić Ešef*
159. *Đeljević Koča*
160. *Đokić Milovan*
161. *Đuranović Mladen*
162. *Đurić Milan*
163. *Ezgeta Drago*
164. *Ezgeta Ivica*
165. *Fuša Sami*
166. *Gajić Igor*
167. *Gligorević Momir*
168. *Gnjatović Marinko*
169. *Golić Izo*
170. *Gudej Žoran*
171. *Guhdija Meho*
172. *Hadžalić Čamil*
173. *Hadžić Amir*
174. *Hadžić Fikret*
175. *Hadžić Izet*
176. *Hadžić Refik*
177. *Hajder Rajko*
178. *Hajić Rešad*
179. *Hamzić Dževad*
180. *Hasanović Jasmina*
181. *Hercegovac Sava*
182. *Hodžić Amir*
183. *Hodžić Hilmo*
184. *Hodžić Šezad*
185. *Hrnjić Emir*
186. *Huseinbašić Amir*
187. *Huseinbegović Amir*
188. *Ibrahimović Safet*
189. *Ivanović Miomir*
190. *Ivanović Slavica*
191. *Ivešić Mara*
192. *Jaganjac Jasmina*
193. *Jaganjac Kemal*
194. *Jagđilarf Mahir*
195. *Jamaković Sead*
196. *Janković Čedo*
197. *Jašarević Omer*
198. *Jeftić Mirosljuš*
199. *Jovanović Miodrag*
200. *Jozak Mato*
201. *Jusufović Amir*
202. *Jusufović Edin*
203. *Karavdić Adil*
204. *Kamenjašević Mensur*
205. *Kasapović Idriz*
206. *Kavaz Šerif*
207. *Klišara Željko*
208. *Klajić Branko*
209. *Knežević Milorad*
210. *Kokeza Milorad*

211. <i>Kođžić Šefik</i>	239. <i>Moranić Ademir</i>
212. <i>Konaković Mehmed</i>	240. <i>Mudreša Nada</i>
213. <i>Kopić-Osmanović Alija</i>	241. <i>Muhamedagić Haris</i>
214. <i>Kubur Jakub</i>	242. <i>Mujević Mersad</i>
215. <i>Kuč Ratko</i>	243. <i>Mujić Eladina</i>
216. <i>Kujović Ifet</i>	244. <i>Mujić Senaid</i>
217. <i>Kurbegović Nadir</i>	245. <i>Mujkić Mihrudin</i>
218. <i>Kuzmanović Perica</i>	246. <i>Mujović Ismet</i>
219. <i>Lakić Simo</i>	247. <i>Musabašić Nedžad</i>
220. <i>Lerota Ante</i>	248. <i>Musić Nijaz</i>
221. <i>Lindov Osman</i>	249. <i>Mustafa Mustafa</i>
222. <i>Lisak Nedžad</i>	250. <i>Nuić Dragan</i>
223. <i>Majed Tawil</i>	251. <i>Obućina Zorana</i>
224. <i>Maklād Mouhammaad</i>	252. <i>Omerbegović Hajrudin</i>
225. <i>Malikić Abdurahman</i>	253. <i>Ohranović Nijaz</i>
226. <i>Marević Zoran</i>	254. <i>Pajić Milan</i>
227. <i>Martić Jozo</i>	255. <i>Pavlović Ružica</i>
228. <i>Mašović Ahmet</i>	256. <i>Petković Svjetlana</i>
229. <i>Mazašović Adem</i>	257. <i>Petričević Radojka</i>
230. <i>Mehanović Mustafa</i>	258. <i>Plakalović Bojo</i>
231. <i>Memić Sead</i>	259. <i>Pramenković Adem</i>
232. <i>Mešanović Žikret</i>	260. <i>Pranjić Mato</i>
233. <i>Mijatović Predrag</i>	261. <i>Pupus Duran</i>
234. <i>Miličević Zoran</i>	262. <i>Purić Nebojša</i>
235. <i>Milić Mile</i>	263. <i>Radić Marinko</i>
236. <i>Milović Veselin</i>	264. <i>Radović Milija</i>
237. <i>Mirović Relja</i>	265. <i>Rahman Ferid</i>
238. <i>Moranić Muhibin</i>	266. <i>Ramić Fehim</i>

- 267. *Ramšak Ivica*
- 268. *Rašeta Jovica*
- 269. *Salamadija Veselin*
- 270. *Santrać Radmila*
- 271. *Selimović Aljo*
- 272. *Siočić Nedžad*
- 273. *Smajlović Ismet*
- 274. *Stojanović Dragica*
- 275. *Stojić Drago*
- 276. *Strojil Nihad*
- 277. *Šabanović Ismet*
- 278. *Šabanović Rešad*
- 279. *Šahić Avdo*
- 280. *Škorić Predrag*
- 281. *Šmanja Jelena*
- 282. *Šutalo Marinko*
- 283. *Tadić Ante*
- 284. *Tadić Tamara*
- 285. *Tahirović Sead*
- 286. *Tatlić Midhat*
- 287. *Tayssir Shboul*
- 288. *Tokić Bernardo*
- 289. *Tošinović Željko*
- 290. *Trifković Vinka*
- 291. *Tripić Čedo*
- 292. *Tvrtković Marija*
- 293. *Tubić Slavojka*
- 294. *Tulumović Bilal*

- 295. *Ubiparip Milorad*
- 296. *Vehabović Fahrudin*
- 297. *Veljkö Spomenka*
- 298. *Višković Radovan*
- 299. *Vrtić Milenkö*
- 300. *Vukojić Nenad*
- 301. *Walid Sulejman Dahash*
- 302. *Zemanić Edib*
- 303. *Zulić Ekmrem*
- 304. *Zuković Radoš*
- 305. *Zulić Omer*

1992-1995

Smjer za željeznički saobraćaj

- 306. *Čovrk Enes*
- 307. *Gajip Senad*
- 308. *Gutić Muradif*
- 309. *Hadžić Admir*
- 310. *Katana Vasvija*
- 311. *Mujnović Haris*

Smjer za drumski transport

- 312. Ahmić Ahmed
- 313. Drobo Abid
- 314. Imamović Adis
- 315. Odić Denis
- 316. Selimović Rizo
- 317. Tupković Sead
- 318. Žekić Nedžad

1995-2007

Odsjek za željeznički saobraćaj

- 319. Čengić Armin
- 320. Fetić Elvedin
- 321. Hodžić Nermin
- 322. Mulabdić Senada
- 323. Suljević Samir

Odsjek za željeznički saobraćaj i transport

- 324. Adilović Ramiza
- 325. Bušić Dario
- 326. Dinarević Emir

- 327. Đedović Hajrudin
- 328. Drinjak Fatima
- 329. Džumhur Saša
- 330. Džuzdanović Damira
- 331. Ferizović Azra
- 332. Ivandić Jasna
- 333. Kukan Muamer
- 334. Murtić Fahira
- 335. Omerbegović Lejla
- 336. Omerbegović Elvira
- 337. Osmanović Jasmin
- 338. Šerbo Elsma
- 339. Žilić Kemo
- 340. Žuko Vahidin

Odsjek za drumski transport

- 341. Gudeđ Radovan
- 342. Hajradinović Omer
- 343. Hasanović Adnan
- 344. Hodžić Rifet
- 345. Krnjić Safet
- 346. Memić Nedžib
- 347. Muftić Nedžib
- 348. Obad Sanja
- 349. Omerović Omer
- 350. Pavlović Zdenko

351. Šiljdedić Enes

Odsjek za drumski saobraćaj i transport

352. Aganović Mirzet

353. Agović Omer

354. Akšamija Dželila

355. Ašcerija Ešref

356. Bašić Ema

357. Begić Mujo

358. Begović Hamed

359. Čeljo Edin

360. Čorović Enver

361. Džozo Elida

362. Fejzić Amir

363. Hadžiefendić Hašim

364. Heleg Ernes

365. Hodžić Mensur

366. Hodžić Vahid

367. Hrnjica Muhamed

368. Huković Amir

369. Husić Šefik

370. Ibišević Mersiha

371. Imamović Lejla

372. Jašarević Rijad

373. Kahrić Aladin

374. Karabeg Aras

375. Konaković Suvada

376. Kruho Salko

377. Lukanović Nenad

378. Maljević Fahret

379. Međedović Senad

380. Musić Nusret

381. Mušinbegović Ekrem

382. Nuhanović Izeta

383. Pičnjać Elsma

384. Rakovac Emin

385. Sinanović Zijad

386. Skoko Dejan

387. Spahić Ekrem

388. Striž Jasminka

389. Suljić Kadrija

390. Šaćiragić Muhamed

391. Teskeredžić Sead

Odsjek za poštansko-telekomunikacioni
saobraćaj

392. Abdurahmanović Sanja

393. Bašić Almir

394. Bećiragić Dževad

395. Bilić Bojan

396. Bogdanić Avdo

397. Dedović Mediha

398. *Đelić Mirsada*
399. *Đeđković Denisa*
400. *Đrina Tarik*
401. *Dunović Milan*
402. *Đokić Vladimir*
403. *Gačanović Fikret*
404. *Gadžo Senada*
405. *Gugić Željko*
406. *Hadžiavdagić Emin*
407. *Heco Saida*
408. *Hodžić Jasmin*
409. *Hrvat Selim*
410. *Ivojević Ahmet*
411. *Jahić Kemal*
412. *Jažić Nedžad*
413. *Kašić Mahir*
414. *Krehić Sadmir*
415. *Lončar Biljana*
416. *Lujanović Mirko*
417. *Mahmutović Elmedin*
418. *Mandžuka Mugdīm*
419. *Martinović Murat*
420. *Mehić Sakib*
421. *Mujezinović Zijah*
422. *Poljak Amira*
423. *Prlić Stipe*
424. *Rađo Hajrudin*
425. *Seffić Fikreta*

426. *Sejmenović Zijad*
427. *Stjepanović Nadžida*
428. *Šarić Šefik*
429. *Šikalo Hajro*
430. *Šurković Salko*
431. *Tucak Đzemo*
432. *Zahirović Muris*
433. *Žejnilagić Senad*

Odsjek za željeznički saobraćaj i transport

434. *Ahmić Muhamed*
435. *Ahmetović Davor*
436. *Barčić Safet*
437. *Bukva Ferid*
438. *Cucak Sead*
439. *Dedić Elvedin*
440. *Delić Amel*
441. *Hadžidamjanović Dragan*
442. *Lihovac Damir*
443. *Lihovac Danijar*
444. *Kadić Amel*
445. *Kadribašić Elvin*
446. *Kadrić Edin*
447. *Kulić Nedim*
448. *Kurtanović Đzelil*
449. *Lisić Mirza*
450. *Lomigora Adnan*

451. *Mujačić Esed*
452. *Nahodović Irsad*
453. *Omerbegović Jasmin*
454. *Ridžić Željko*
455. *Salibašić Sabira*
456. *Spahović Kenan*
457. *Turkić Damir*
458. *Živojević Mediha*

Odsjek saobraćaj, smjer željeznički saobraćaj

459. *Arapović Damir*
460. *Jašarević Emir*

Odsjek za drumski transport

461. *Mudreša Nada*
462. *Salamadija Veselin*
463. *Tubić Slavojka*

Odsjek za drumski saobraćaj i transport

464. *Šehić Adis*
465. *Karišik Asad*
466. *Felić Damir*
467. *Čorbo Erdal*
468. *Jagnjo Haris*

469. *Hadžić Anel*
470. *Husika Azra*
471. *Husić Almir*
472. *Dautović Emir*
473. *Kurtanović Hasan*
474. *Poračanin Elbis*
475. *Sušević Muamer*
476. *Goletić Said*
477. *Korora Elvedin*
478. *Duraković Zahid*
479. *Islamović Anes*
480. *Haračić Rizah*
481. *Vehabović Alija*
482. *Ćesir dževad*
483. *Šabaredžović Mersad*
484. *Hadžić Eldin*
485. *Bučan Eldin*
486. *Durak Esnaf*
487. *Akšamović Elmir*
488. *Kasumović Edina*
489. *Čengić Džemal*
490. *Pazo Muamer*
491. *Hadžimušović Edin*
492. *Horozović Emir*
493. *Omerbegović Belma*
494. *Kovačević Aziz*
495. *Bajramović Adnan*
496. *Rujanac Adis*

497. *Rizvan Ervin*
498. *Planinčić Samir*
499. *Ākšamović Elvir*
500. *Grbo Adnan*
501. *Fejzić Mumaer*
502. *Jusić Almir*
503. *Hebibović Suad*
504. *Hadžiosmanović Arnes*
505. *Fejzagić Sead*
506. *Rajkić Dževdet*
507. *Mustafić Menaf*
508. *Adilović Edin*
509. *Mešinović Alem*
510. *Avdukić Edžnan*
511. *Pandžo Nafija*
512. *Išjazagić Jasmina*
513. *Tuzović Nihad*

Odsjek saobraćaj, smjer: cestovni saobraćaj

514. *Bajrić Elma*
515. *Alihodža Samed*
516. *Japaur Asmer*
517. *Džaferović Samir*
518. *Ramić Armin*
519. *Spahić Lamija*
520. *Smajlović Muamer*

Odsjek Saobraćaj, smjer poštanski saobraćaj

521. *Hindija Adem*
522. *Sojkić Nijaz*
523. *Čavčić Fikret*
524. *Karađmet Armin*
525. *Šimunović Renata*

Odsjek za poštansko-telekomunikacioni
saobraćaj

526. *Zukanović Jasmina*
527. *Ćeremida Haris*
528. *Maksumić Elvana*
529. *Japašlak Zehra*
530. *Subaša Merhunisa*
531. *Trtić Mirsad*
532. *Buturović Soraja*
533. *Ramusović Bilgena*
534. *Čeliković Hajrudin*
535. *Čeliković Belma*
536. *Raščić Arslan*
537. *Jušjević Elvir*
538. *Stefanović Džana*
539. *Fetahagić Faris*
540. *Zundža Melis*
541. *Hadžiaabdić Samra*
542. *Kušuglić Banis*

543. *Tanjo Amer*
544. *Karzić Sanelा*
545. *Zaimović Adnan*
546. *Đerzić Edis*
547. *Deljković Denis*
548. *Burić Dževad*
549. *Kapo Edin*
550. *Stočanin Elmir*
551. *Hajran Armin*
552. *Kočić Faruk*
553. *Toskić Sibela*
554. *Omerbašić Edin*
555. *Bakula Dario*
556. *Baljo Dejan*
557. *Čaušević Edin*
558. *Žlof Zoran*
559. *Sarač Adis*
560. *Jerlagić Emir*
561. *Podbičanin Ahmedin*
562. *Merdan Enisa*
563. *Hasanović Jasmina*
564. *Kahriman Sedin*
565. *Omerović Adnan*
566. *Puščul Sanel*
567. *Zuko Muhidin*
568. *Beridan Elvedin*
569. *Živafj Fahrudin*
570. *Islamagić Erdal*
571. *Gorani Etrit*
572. *Smajić Dženan*
573. *Petrović Mensur*
574. *Šatrović Samir*
575. *Zelenturović Sulejman*
576. *Klačar Zamir*
577. *Semić Ibro*
578. *Dautović Belma*
579. *Sijamija Sanjin*
580. *Hadžić Edina*
581. *Gurbeta sahīh*
582. *Tucaković Lejla*
583. *Barut Muhamed*
584. *Branković Emir*
585. *Oerović Nermin*
586. *Mistrić Šejla*
587. *Agić Ibrahim*
588. *Ahmetspahić Almir*
589. *Ramezić Sanin*
590. *Talović Rusmir*
591. *Ljatifi Besim*
592. *Dreca Hafid*
593. *Okanović Senad*
594. *Šahman Jasmin*
595. *Deljanin Emilija*
596. *Abdagić Fikret*
597. *Ramić Ašen*
598. *Karšić Nermin*

599. *Gadžo Nedim*
600. *Matoruga Nedim*
601. *Polić Nina*
602. *Čengić Muamer*
603. *Sinanović Safet*
604. *Berković Mirza*
605. *Hasanović Elvedin*
606. *Dinar Mirza*
607. *Kaltač Mahir*
608. *Šahinagić Faruk*
609. *Mujaković Amar*
610. *Kušovac Seida*
611. *Mehanović Mirza*
612. *Martić Nebojša*
613. *Purišić Emil*
614. *Sakić Emir*
615. *Sofić Amra*
616. *Kahvedžić Jasmin*
617. *Alić Sanelia*
618. *Lakota Indira*
619. *Kahriman Mirzet*
620. *Maglić Elmir*
621. *Kasumagić Tarić*
622. *Džebo Almedin*
623. *Kadričić Damir*
624. *Migić Sanelia*
625. *Pločo Emir*
626. *Hodžić Ervin*

627. *Salkić Zuhdija*
628. *Batić Maja*
629. *Rovačanin Elma*
630. *Kalaba Ašen*
631. *Cikotić Haris*
632. *Solač Sabahudin*
633. *Čajdin Alma*
634. *Srna Selma*

ODSJEK: Komunikacije

635. *Mušović Jasmina*
636. *Mučibabić Tanja*
637. *Skeležija Alma*
638. *Šabanović Jasmina*
639. *Medmedović Alma*
640. *Naimkadić Nedim*
641. *Kosovac Amel*
642. *Prlić Ivica*
643. *Šimunović Dejan*
644. *Franjković Franco*
645. *Duvnjak Faruk*
646. *Kovač Almedin*
647. *Mujanović Amela*
648. *Salkić Miralem*
649. *Hodžić Amir*
650. *Višća Emir*

- 651. *Babić Selma*
- 652. *Hešja Damir*
- 653. *Hadžić Anida*
- 654. *Pamuk Elvedin*
- 655. *Heganović Uzeir*
- 656. *Šošević Lejla*
- 657. *Zulüm Amel*
- 658. *Keč Hana*
- 659. *Ganić Mirza*
- 660. *Čelik Amela*
- 661. *Bušubašić Saudin*

INŽINJERI SAOBRAĆAJA

1995-2007

Odsjek za željeznički saobraćaj

1. *Ahmić Muhamed*
2. *Bužo Nešad*
3. *Hercegovac Žehrudin*
4. *Hodžić Hasan*
5. *Jamaković Edin*
6. *Karić Haris*
7. *Karić Zikret*
8. *Kurtanović Dželil*
9. *Maksumić Dževad*
10. *Mujan Suno*
11. *Radončić Džavid*

Odsjek za zrakoplovni saobraćaj - Kontrolori letenja

12. *Baručija Zuhret*
13. *Begić Elvedin*
14. *Berišo Dževad*
15. *Brković Boris*
16. *Bušić Ivana*

- 17. Buturović Haris
- 18. Čengić Ašen
- 19. Ćustović Azra
- 20. Džebo Jasminko
- 21. Eminagić Nedžad
- 22. Fazlagić Đani
- 23. Fočo Sead
- 24. Fulurija Edhem
- 25. Gafic Adnan
- 26. Hadžialić Mirsad
- 27. Hadžialić Senad
- 28. Hadžić Haris
- 29. Hasanović Edi
- 30. Hastor Nijaz
- 31. Hatibović Edin
- 32. Iđović Kerim
- 33. Imamović Almir
- 34. Imamović Mirsad
- 35. Jarebica Nijaz
- 36. Konjičanin Edina
- 37. Kopčić Zlatko
- 38. Krestalica Fahrudin
- 39. Kulenović Mehmed
- 40. Ljubunčić Haris
- 41. Ljutika Zlatko
- 42. Mahić Edin
- 43. Mandžo Rijad

- 44. Mešević Emir
- 45. Muminović Senada
- 46. Muzaferija Edin
- 47. Parša Vedad
- 48. Radić Drago
- 49. Rajić Igor
- 50. Šućur Zvezdan
- 51. Tanović Almir
- 52. Tiro Idriz
- 53. Torlak Enisa
- 54. Tunović Zlatko
- 55. Zagorac Edis
- 56. Zečević Safet

Odsjek za zrakoplovni saobraćaj – Inženjeri
aeronautike

- 57. Alispahić Damir
- 58. Babić Mirzad
- 59. Bećirović Armin
- 60. Burić Dževad
- 61. Čoralić Almir
- 62. Dogić Edin
- 63. Gojmerac Mario
- 64. Guso Faruk
- 65. Hadžomerović Sanjin
- 66. Hasanović Elvir

67. *Kajtezović Dragan*
68. *Mukanović Kenan*
69. *Mukić Mustafa*
70. *Muratović Kenan*
71. *Prošić Alija*
72. *Šehalić Almir*
73. *Šeta Harun*

Odsjek za zrakoplovni saobraćaj –
Aerosaobraćajno osoblje

74. *Bašić Almir*
75. *Lindov Nerma*
76. *Proho Osman*
77. *Zekić Samir*
78. *Zijadić Nermin*
79. *Zukanović Vahidin*

Odsjek za PT saobraćaj – inženjer saobraćaja i
komunikacija

80. *Bakaran Hajrudin*
81. *Bašić Ljiljana*
82. *Bašić Merjem*
83. *Bašović Džanan*
84. *Bećarević Bakır*

85. *Čekić Elvir*
86. *Čekić Selma*
87. *Dešković Denis*
88. *Dizdarević Ašen*
89. *Dumanjić Samir*
90. *Fejzović Maida*
91. *Gegić Amela*
92. *Hadžiselimović Vedad*
93. *Hodžić Alma*
94. *Hodžić Dževad*
95. *Hodžić Fahrudin*
96. *Hodžić Saidin*
97. *Holjan Safet*
98. *Jažić Aida*
99. *Jažić Nedžad*
100. *Kovačić Lejla*
101. *Lindov Adis*
102. *Međanija Adnan*
103. *Omeragić Emir*
104. *Omeragić Munir*
105. *Pašavra Suada*
106. *Sarić Damir*
107. *Šerak Mufida*
108. *Tafro Vedad*
109. *Trtić Mirsad*
110. *Zundža Melis*
111. *Žiga Ferid*
112. *Žiško Nedžad*

Odsjek za zrakoplovni saobraćaj –
aerosaobraćajno osoblje

- 113. Šehović Mirzeta
- 114. Kopčić Maja
- 115. Sulejmanović Edita
- 116. Miso Mirsad
- 117. Mulaomerović Faruk
- 118. Čengić Muris
- 119. Mujezinović Nafidin
- 120. Sarajčić Sanelia
- 121. Hamzić Avdušah
- 122. Bećić Sunita
- 123. Begić Đalminio
- 124. Bećić Muamer
- 125. Stanišić Indira
- 126. Bušić Nikolina
- 127. Džemidžić Elma

Odsjek za PT saobraćaj

- 128. Latić Džemaludin
- 129. Čirak Lejla
- 130. Kukuljac Almir
- 131. Rujanac Nermin
- 132. Rovčanin Mevlida
- 133. Omerović Eldin

Odsjek saobraćaj, smjer poštanski saobraćaj

- 134. Čano Nermina
- 135. Šut Mirena
- 136. Tomić Andreas
- 137. Knežević Mirko
- 138. Halulić Zoran
- 139. Šemić Hakija
- 140. Mušinović Husnija
- 141. Harbinja Sabira
- 142. Čerkez Đemo
- 143. Čaro Sena
- 144. Juričić Frano
- 145. Sivrić Stanislav
- 146. Marijanović Jasminka
- 147. Čorbić Nihadra
- 148. Perković Maja
- 149. Jovanović Slavica
- 150. Maros Jozo
- 151. Borovina Edina
- 152. Hajrić Adnan
- 153. Dardagan Sead
- 154. Telarević Snježana
- 155. Razić Dženana
- 156. Šaravanja Željko
- 157. Kožul Antonela
- 158. Duraković Mirsada
- 159. Delić Amra

160. *Nogić Šefika*
161. *Joković Ružica*
162. *Spahić Emin*
163. *Kodro Enes*
164. *Plačo Mirsada*
165. *Selimbegović Nermina*
166. *Tozo Mirsad*
167. *Majić Azra*

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i univerzitetska biblioteka
Bosne i Hercegovine,Sarajevo

378.665.6 (497.6 Sarajevo) "1977/2007"
FAKULTET za saobraćaj i komunikacije (Sarajevo)
Fakultet za saobraćaj i komunikacije
Univerziteta u Sarajevu - Faculty of Traffic and
Communications University of Sarajevo: 1977 - 2007.
(Glavni i odgovorni urednik Šefkija Čekić;
tekstovi na engleskom mr Morgiana Brading).-Sarajevo:
Fakultet za saobraćaj i komunikacije,2002.- 186 str.
str.: ilustr.: 20 x 23 cm

ISBN 9958-619-05-9

COBISS/BiH-ID 11275014

Sarajevo, novembar 2007.godina

SADRŽAJ

<i>Tekst redakcije</i>	5
<i>Trideset godina</i>	7
<i>Thirty years</i>	12
<i>Saobraćajni fakultet 1977 - 1992</i>	15
<i>Ratne godine 1992 - 1995</i>	27
<i>Temelji budućnosti</i>	53
<i>Organizacijsko-upravljačka struktura Fakulteta</i>	69
<i>Studijski programi</i>	79
<i>Nastavnici i saradnici u akademskoj 2006/07 godini</i>	105
<i>Zaposlenici na Fakultetu</i>	114
<i>Sjećanje</i>	117
<i>Centri za naučno-istraživački rad</i>	121
<i>Naučno-istraživačka saradnja</i>	127
<i>Asocijacija studenata</i>	135
<i>Vizija budućnosti</i>	141
<i>Vision of The Future</i>	145
<i>Odnosi s medijima</i>	149
<i>Doktori ,magistri tehničkih nauka,diplomirani inženjeri saobraćaja</i>	161